Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

Sermones thesauri novi de tempore

Petrus <de Palude>

[Straßburg], 1489

Sermo CLI – Sermo CLX

urn:nbn:de:bsz:31-306766

Visual Library

arte. cũ ꝑduxerit pctõres ad multitudinẽ pec
catoꝝ ꝑcludit illis viã ſalutꝭ eterne pſuadẽdo
deſperationẽ ne euadãt fauces eiꝰ ꝑ ſpẽ; venie
q̃ erigit lapſos ad celeſtes ſedes. M
Tercij mortui q̃ iã ſunt in ſepulcro viciorũ ꝑ
malã ↄſuetudinẽ: ⁊ q̃ iã fetẽt in ſuis nequicijs
cũ magna difficultate ſuſcitant̃ a dño ꝑ grã;
ſpũſſancti. ⁊ ĝ oportet ꝙ ſctã mr̃ eccl'ia ⁊ eiꝰ fide
les ꝑ talibꝫ orent. ⁊ deꝰ ꝑ ſuã miſericordiã de/
ſup infundet illis grãm magnã ſm menſurã
vicioꝝ. vt vbi abũdauit delictũ: ibi ſupabun/
det ⁊ grã diuĩa. Quarti mortui ſunt q̃ iam de
fendũt culpã ⁊ gl'iant̃ in nequicia ſua. ⁊ a ſtul
tis iã laudant̃. iuxta illud pŝ. ix. Laudat̃ pec
cator in deſiderijs aĩe ſue: ⁊ iniquꝰ bñdicitur.
vnꝰ pctõr laudat aliũ. ⁊ fouet illũ in pctĩs ſu/
is. ⁊ ſic incurrũt eternã dãnationẽ. vt hr̃ in de
cretꝭ: ⁊ ſunt ṽba dñi Iſa. v. Ue q̃ dicitꝭ malũ
bonũ: ⁊ bonũ malũ. ponẽtes tenebras lucẽ ⁊ lu
cẽ tenebras. Sꝫ ꝙ chriſtꝰ q̃rtũ mortuũ nõ ſu
ſcitauit: ſꝫ dixit. ſine mortuos ſepelire mortu/
os ſuos. ⁊ tu ſequere me. h̃ exponit Gre. li. iiij
ſup Iob. mortui mortuos ſuos ſepeliũt cum
pctõres pctõres laudãt. ⁊ fauẽt illis in nequi
cia ſua: ⁊ defendũt illos ṽbis ⁊ factis. tales ra/
ro ſuſcitant̃ a dño vl' nunq̃; ſꝫ tñ nulli denegã
da eſt grã ⁊ miĩcordia q̃diu viuit ſup terrã.
q: magna eſt miĩcordia dei. vt hr̃ in decre. de
pñia. ⁊ in li. iiij. ſniaꝝ. ꝙ pñia mltꝭ modis ſub
uenit hũanis lapſibꝫ: etiã in extremo vite cuꝫ
lingua tacet. cor tñ clamat ſi grã infunditur.
⁊ potens eſt deꝰ infundere verã pñiaꝫ cui vult
⁊ qñ vult. etiã in fine vite.

Deeadẽ dñica. Sermo. CLI.

Ece defũctus

efferebat̃ filiꝰ vnicꝰ mr̃is ſue. ſcri/
bit̃ Lu. vij. N Pro q̃ ſcien
duꝫ. mors ſpũalis eſt duplex. ſ. bona et mala.
Mors ſpũalis mala eſt ſeparatio aĩe a deo. Nã
ſm Aug. Sicut aĩa eſt vita corporis. ſic deꝰ ẽ
vita aĩe. Unñ Bern. Uita aĩe deꝰ eſt. q̃ ſe ab
eo ſepat mortuꝰ eſt. Ad hanc mortẽ fit ꝓgreſ/
ſus ad ſilitudinẽ mortis corpalis. nã hõ cor/
poral'r moriẽs multas hꝫ ↄditiões. Primo hõ
diſtempat̃ ⁊ incipit ↄqueri de dolore capitis:
pedũ ⁊ manuũ. Spũalr̃. ſic hõ ꝓus deo ſub/
iectus ſtetit in iuſticia: nec ſenſit in ſe aliq̃d re
tractiuũ a deo. ſed poſtq̃ temptat̃ de pctõ do/
let caput. i. mens hoĩs aggrauat̃. nã licꝫ i ſpũ
nõ eſt aſſignare locũ: tñ caput aĩe mens eſt.
Nã ſm Gre. ſicut capilli capitꝭ nũc ſunt albi
nunc nigri. ſic cogitatões nũc male nũc bone
in mẽte ocli duo deſignãt: intellectũ ⁊ affectũ
qui ꝓus erãt in deo fixi. nũc erũt aduerſi. iuxta
illud Iſa. i. Omne caput languidũ: ⁊ omne cor
merens. ſic ꝙ hõ temptatꝰ vicio põt dicere il/
lud. iiij. Reg. iiij. Caput meum doleo. imo ⁊
oĩa mẽbra ſpũalia. pedes. i. affectꝰ. manꝰ. i. o/
pera ſunt languida. iuxta illud Iſa. i. A plãta
pedis vſq; ad verticẽ nõ eſt i eo ſanitas. Se/
cũdo hõ corpalr̃ moriẽs poſt diſtempatonẽ
infirmat̃. nã nullus ĩmediate ex diſtempatõe
morit̃: niſi infirmitas inualeſcat. ⁊ h̃ fit cũ hõ
ceſſat ab oĩ ope bono. ⁊ decidit ſub temptatõe. ⁊
cibꝫ aĩe. h̃ eſt ṽbũ dei nõ ſapit ei. De q̃ pŝ.
cvi. Omnẽ eſcã abomĩata eſt aĩa eoꝝ. ⁊ appro
pinquerũt vſq; ad portas mortis. ita ꝙ hõ pt
dicere cũ pŝ. vi. Miſerere mei dñe q̃m infir/
mꝰ ſum. Tercio hõ cruciat̃. ſ. nũc a frigore te/
piditatꝭ ⁊ accidie. nũc a calore praue ↄcupiſcẽ
tie fit cruciatꝰ in redargutiõe ↄſcie. Nã ſicut
ṽmis corrodit lignũ ⁊ tinea pannũ. ſic ↄſcien
tia mordet hoĩeꝫ: cũ a bono ope ceſſat ⁊ malũ
opari intẽdit. Dicit em̃ glo. ſup pŝ. Nulla ma
ior hoĩs pena q̃ȝ remordẽs ↄſcia. ſic ꝙ hõ per
dit loq'lã ↄfeſſiõis criminis ⁊ laudis. de q̃ Eccl.
xv. Nõ eſt ſpecioſa lausꝭ i ore pctõrꝭ. ⁊ pŝ. cxiij
Nõ mortui laudabũt te dñe. In h̃ cruciatꝰ
hõ ꝑdit intellectũ. ſ. ꝓuide cognitiõis. q̃ tã
ꝑterita q̃ȝ pñtia q̃ȝ futura ignorat. Unñ Eccs.
ix. Mortui nihil nouerũt ampliꝰ nec hñt vl
tra mercedẽ. q: obliuiõi eſt tradita mẽoria eo
rũ. Idcirco hõ in temptatiõe vicioꝝ dicere de
bet cum pŝ. xij. Illumina oclos meos ne vnq̃;
obdormiã in morte. nã cũ hõ ſentit ſe infirmũ;
ita ꝙ ex vicijs ĝuiter impugnat̃ intãtũ vt to/
tũ corpꝰ incendat̃ ex aduſtione viciorũ. q̃diu
tñ ibi pſiſtit nequaq̃; morit̃. ſꝫ neceſſariũ eſt ſi
mori debeat ampliꝰ ꝓcedat. Quarto hõ ago/
niſat̃. ⁊ h̃ fit cũ vicꝰ importunitate temptatio
nũ nutare incipit ⁊ deliberare. q̃d velit ⁊ q̃d fa
ciat. ⁊ ſic rõ ↄtra ſenſualitatẽ luctat̃. hec lucta/
tio eſt piculoſiſſima. O Quito hõ mo/
rit̃ ꝑ ↄſenſuꝫ mali dãs manꝰ hoſtibꝫ cũ vinci
tur ꝑ impugnationẽ vicioꝝ ꝙ ↄſentiat in pec
catũ. iã ex ↄſenſu exaltat ſpũm. ⁊ ſic deꝰ qui eſt
vita aĩe euolat ⁊ aĩam mortuã derelinq̇t. vñ
Leuiti. xx. Si q̇s dederit de ſemine ſuo ydolo
moloch. q̃d interpetat̃ pctm̃: morte moriat̃. no
tanter dicit de ſemĩe ſuo. i. de ↄſenſu. q̇ ↄſenſuſ
ſemen ſpũs eſt. ⁊ ſi pctõ dederit morit̃. Unde
Aug. ſup Geñ. Ex ↄſenſu reatꝰ fit ↄſcia. pecca/
tum imputat̃ etiã ſi factũ non ſequat̃. Iõ ſcri
bitur Thob. iiij. Caue ne aliq̃ñ pctõ ↄſentiãs

qꝛ dicit Bern. Qui cõſentit pc̃to manet hoꝛ
roꝛ in exitu. doloꝛ in trãſitu. Idẽ. Sicut bõa
volũtas remuneratᷣ. qꝛ oꝛigo oĩum bonoꝝ. ſic
mala volũtas ſemꝑ puniatᷣ. qꝛ oĩm vicioꝝ mr̃
qꝛ dr̃ Eccĩ. xviij. Poſt ↄcupiſcẽtias tuaſ non
eas: ⁊ a volũtate tua auertere. ſi pſtes anĩe tue
ↄcupiſcẽtias ſuas faciet te in gaudiũ inimiciſ
tuis. qꝛ iã hõ mortuꝰ eſt ꝑ ↄſenſum in domo
cordis. Vñ Mat. v. Qui viderit mlĩerẽ ad
ↄcupiſcẽdũ eã: iã mechatꝰ eſt eã in corde ſuo.
Sexto hõ mortuꝰ ſpoliatᷣ oĩbus bonis. ſ. vita
dignitate. diuitijs ⁊ amicis. ſic pc̃tõꝛ ꝑ ↄſenſuʒ
pc̃ti mortal̃. Primo ſpoliatᷣ vita. i. deo. qꝛ deuſ
eſt dulcis vita anĩe. Amb. Si morte᷑ times. vi
ta chriſtꝰ eſt. de q̃ Deutero. xxx. Ipẽ ẽ vita tua
⁊ longitudo dieꝝ. Hãc ꝑdit hõ ꝑ pc̃tm̃ moꝛ
tale. iuxta illud Iſa. lix. Iniq̃tates vr̃e diuiſe
rũt inter vos ⁊ deũ vr̃m. Scdo ſpoliatᷣ amiciſ
id ẽ ↄſoꝛtio ſcrõꝝ ⁊ angeloꝝ. Treñ. i. Omnes
amici eiꝰ ſpreuerũt eã. ⁊ ſic aĩa peccatrix erit de
ſolata. ſm̃ illud Iſa. v. Auferã ſepem eiꝰ ⁊ erit
in direptionẽ. Q. põt ↄq̃ri illd Iob. xix. De
reliq̃rũt me ꝓpinq̃ mei. ⁊ q̃ me nouerãt obliti
ſunt mei. Tercio ſpoliatᷣ dignitate. i. ſilitudĩe
dei. Vñ pſ. xlviij. Hõ cũ in honoꝛe eẽt nõ in
tellexit. cõparꝰ eſt iumẽtis inſipiẽtibꝫ ⁊c̃. q. d.
diuinã ſilitudinẽ ⁊ imaginẽ cõmutauit in be
ſtialẽ diffoꝛmitatẽ. Eccĩ. x. Quis honoꝛifica
bit exhonoꝛantẽ aĩam ſuã. Quarto ſpoliatᷣ di
uitijs. pſ. lxxxviij. Hõ cũ interierit nõ ſumet
oĩa. Iob. i. Nudꝰ egreſſus ſuʒ de vtero ma
tris mee: ⁊ nudus reuertar illuc. ſic q̃ moꝛitur
ſpũalr̃ ꝑ pc̃tm̃ moꝛtale ꝓuatᷣ diuitijs ſpũali
bus. ſ. v̄tutibꝫ ⁊ oꝑatõibꝫ bõiſ Eccs. ix. Qui
in vno peccauerit mlta bona ꝑdet. iuxta illud
Ezech. xviij. Si auerterit ſe iuſtus a iuſticia
ſua: oẽs iuſticie eiꝰ q̃s fecerat nõ recoꝛdabunt
ita ꝙ ↄq̃ri põt de aĩa peccatrice illud Treñ. i
Egreſſus eſt a filia ſyon oĩs decoꝛ eiꝰ Quinto
ꝑ moꝛte᷑ hõ ꝓuatᷣ ſenſu ⁊ motu. i. cognitione ⁊
meritoꝛia oꝑatiõe. De cognitiõe hr̃ Prouer.
xxiij. Verberauerũt me ⁊ ego nõ dolui. traxe
rũt me ⁊ ego nõ ſenſi. De meritoꝛia oꝑatõe hr̃
Exo. xv. Fiãt immobiles q̃ſi lapis. ſ. ad bene
oꝑandũ. ſm̃ illud Iſa. lix. Oꝑa eoꝝ oꝑa inu
tilia. ⁊ opus iniq̃tatis in manibꝫ eoꝝ. Nã ꝓnci
piũ oꝑatõis meritoꝛie eſt gr̃a dei q̃ ꝑditur per
moꝛtale pc̃tm̃. et ſic ſine ea hõ nihil meritoꝛie
oꝑatᷣ. Ioh. ix. Veniet nox q̃ñ nemo oꝑari pt̃.
Per nocte᷑ intelligitᷣ pc̃tm̃ moꝛtale qḋ iducit
obſcurationẽ ↄſcie. Iõ Ro. xiij. Abijciamꝰ o
pera tenebraꝝ ⁊ induamur arma lucis. ſic vt in
die hone. ambu. P Septimo moꝛtuuſ

pannis inuolutᷣ. ⁊ h̄ fit q̃ñ hõ iã victus pecca
to ↄſenſit vt ipm̃ ꝑpetret oꝑe. ⁊ adhuc inuol
uit ea vt valeat ea occulte facere. qꝛ adhuc eru
beſcit de ꝑpetratis criminibꝫ. ſic occultabat adã
pc̃tm̃ ſuũ: cũ interrogatꝰ a dño dixit. mlr̃ quã
dediſti mihi ſociã dedit mihi de ligno ⁊ come
di. Silr̃ eua occultauit cũ interrogata dixit.
ſerpens decepit me. Sic dauid adulteriuʒ oc
culte ꝑpetratũ nitebatᷣ abſcõdere cũ mitteret
ꝓ vria vt veniẽs intraret domũ ſuã. vt doꝛmi
ens cũ vxoꝛe ↄceptũ crederet eſſe ſuũ. ⁊ cum fe
ciſſet dixit deus. Tu feciſti abſcõdite. ego aũt
faciã v̄bũ iſtud in ↄſpectu oĩs iſrl̃ ⁊ in ↄſpectu
ſolis huiꝰ. ⁊ h̄ eſt qḋ di. Naum. iij. Reuelabo
pudẽda tua in facie tua. ⁊ h̄ ↄtinget in extre
mo iudicio cũ reuelabit ↄſilia coꝛdiũ. Octa
uo moꝛtuꝰ pãnis inuolutꝰ depoꝛtatᷣ. ſic pecca
toꝛ cũ crebrꝰ occulte peccat: deinde ⁊ in peiꝰ ꝓ
ficit vt iã audacter peccare incipiat in apto. et
nihil iã erubeſcit peniꝰ: ſʒ magis gl̃iatᷣ in mali
cia. iuxta illud ꝓuer. ij. Letantᷣ cũ malefecerĩt:
⁊ exultãt in rebꝫ peſſimis. de q̃bus Hiere. iij.
Frons mlĩeris meretricis facta ẽ tibi: noluiſti
erubeſcere. Nono moꝛtuꝰ deploꝛatᷣ. ⁊ ſic moꝛs
ſpũal̃ eſt deflẽda. Hiere. ix. Deducãt oculi nr̃i
lachꝛymas. ſequitᷣ. qꝛ moꝛs aſcẽdit ꝑ feneſtraſ
id eſt pc̃tm̃ moꝛtale ꝑ ſenſus ad aĩam. ⁊ h̄ de
fleuit hieremias. c. ix. Quis dabit capiti meo
aquã: ⁊ ocul̃ meis fontẽ lachꝛymaꝝ. ⁊ ploꝛabo
die ac nocte interfectos filie ppl̃i mei. ⁊ h̄ do
cemur Eccĩ. xxij. Sup moꝛtuũ ploꝛa: defecit
eñ lux eiꝰ. Decimo tumulatᷣ. ⁊ h̄ fit cuʒ hõ ex
apta malicia peccãdi obduratᷣ in ↄſuetudine
pc̃ti vt nullũ habeat retentiuũ vl̃ retractiuuʒ
ſʒ tanq̃ʒ aĩal brutũ ſequitᷣ affectũ. Iuxta illud
pſ. lxxij. Prodijt q̃ſi ex adipe iniq̃tas eoꝛuʒ.
tranſierũt in affectũ coꝛdis. Q Et ſic ꝓ
ijciuntᷣ in ſepulcrũ. i. diffoꝛmitatẽ pc̃ti ꝑ q̃ttu
oꝛ poꝛtitoꝛes. i. q̃ttuoꝛ vicia. Primꝰ poꝛtitoꝛ ẽ
aſſiduitas male cogitatõis. Mat. xv. De coꝛ
de exeũt male cogitatiões. homicidia. adulte
ria. foꝛnicatões. nã ſicut difficile eſt ignẽ in ſi
nu tenere ⁊ nõ cõburi. ita difficile ẽ crebꝛe ma
le cogitare ⁊ nõ peccare etiã moꝛtalr̃. Nã dic̃
Grego. Sepe mens cogitatiõe pc̃ti ↄcutitur
vt longe peiꝰ volũtate pc̃ti q̃ʒ etiã oꝑatiõe ra
piatᷣ. Nã ſm̃ Aug. quãto cogitationes male
maioꝛes ſunt. tãto faciliꝰ in actꝰ ꝓcedũt. Se
cũdus poꝛtitoꝛ eſt ptãs oꝑatiõis. nã mlti ſũt
licet malũ cõcipiũt: tñ ꝓhibentᷣ ab oꝑibꝫ per ti
moꝛẽ aut impotẽtiã. ſʒ q̃ ptãteʒ hñt male oꝑe
rãdi audacter peccãt. Iõ di. Aug. li. ij. de do
no diſcipline. Nihil peiꝰ q̃ʒ ptãte ⁊ libertateʒ

peccandi hr̃e. de q̄ Iſido. de ſum. bo. Difficile ē
ꝑncipem regredi ad meli⁹ ſi viciꝭ implicatus
fuerit. ꝑpl̃i peccātes iudicē metuūt. reges vero
⁊ ꝑncipes niſi ſolo dei timore metuq̨ gehenne
coarceant liberi in ꝑcipiciū ruūt. Terci⁹ porri
tor eſt pluralitas aſſimilatiōis. cū plures vnū
opus malū faciūt. tūc vn⁹ ab alio accendit: ſi/
cut carbo mortu⁹ a carbone viuo: ⁊ dicūt. h̄ fa/
cit ille. h̄ facit iſte: cur nō ego. Dicit Aug. in li
bro. ꝯfeſ. Hoc nō eſt excuſare: ſ; ſocios ad ge
hennā acq̄rere. Nā ſm̄ Gre. Nō min⁹ ardet
q̄ cū multꝭ ardet. Jō Hiero. Multitudo ſo/
cioꝝ nō cauſat impunitatē criminum. ꝑpter
qđ ſcribit Exo. xxiij. Nō ſeq̄ris turbā ad faciē
dū malū. q: dicit apl̄s ad Gal. vi. Unuſq̄ſq̨
on⁹ ſuū portabit. ſimil̄r. ij. Cor. v. Unuſq̄ſq̨
recipiet put geſſit. Quart⁹ porritor eſt leuitas
eſtimatiōis. ſ. cū hō exiguū ⁊ leue eſtimat pec
catū: vt ſunt illi q̄ dicūt dūtaxat ſel' vl' ter feci.
Iſti penſare deberēt ꝙ adā ſel' peccauit ⁊ totū
gen⁹ hūanū ꝯdēnauit. celū clauſit: ⁊ diabolo
ſe ſubdidit. Idcirco petōr nō d; eſtimare par
uū illud qđ exhonorat deū. ⁊ h̄ facit q̄dlibet
petm̄ mortale. vic; ꝙ excludit hoiem a deo et
ponit in ſepulcris eterne dānatiōis: vbi ſepul
tus eſt diues. Lu. xvi. Mortu⁹ eſt diues ⁊ ſe
pult⁹ in inferno. Ultio dat vermibꝫ ad corro
dendū. ſ. ꝯſciā mala Iſa. vlti. Uermis eoꝝ nō
moriet. ſ; ſine fine miſera ꝯſciā remordet. Ec/
ce tot mala incurrit hō ex pctō mortali. De q̄
pſ̄. xxxiij. Mors petōꝝ peſſima. Reuera peſ/
ſima. Pmo mala. q: hō ſepat ab angel' ⁊ ſctis
dei. Scđo peior. q: ſegregat a deo ſūmo bono
Tercio peſſima. q: ſepelit in īferno cū remor/
dente ꝯſciā ⁊ diaboloꝝ ꝯſortio. Jō Eccli. xxi.
Fili ſi peccaſti nō adiicias iterū. ſed de p̄ſtinis
depcare: ⁊ q̄ſi a facie colubri fuge pctā. R
Nūc ſcđo videam⁹ de reſuſcitatiōe. nā vnuſq̄ſ/
q; mortu⁹ ſpūal̄r in pctō mortali. tanto facili
us reſuſcitat p grām. q̄nto leui⁹ mortu⁹ eſt p
culpā. Jō dn̄s ſuſcitās puellā Mat. ix. nō le
git aliud feciſſe niſi ꝙ intrauit ⁊ tenuit manū
eius ⁊ dixit. Puella ſurge: ⁊ ſurrexit. cū ſcđo la/
zarū reſuſcitauit magna legit feciſſe. nā ibi fle
uit: ſeipm̄ turbauit. patrē orauit. voce magna
clamauit. Lazare veni foras. per h̄ inſinuauit
ꝙ q̄ pctā in ꝯſuetudinem duxerint difficilli/
me ꝯūtunt. de q̄ Gre. Difficillime ſurgit quē
moles male ꝯſuetudis pmit. q: dicit Auguſ.
Omē pctm̄ cōſuetudine vileſcit: ⁊ homini q̄
nullū ſit putreſcit nec dolet. Nā ſm̄ Chriſo.
Infelix eſt ꝯſuetudo peccādi. nā q̄nto magis
peccat: tanto min⁹ intelligit Idcirco mala cō

ſuetudo nō min⁹ q̄ꝫ pniciosa corruptela vitā
da eſt. vt hr̃ in can. di. viij. mala aūt. propter
qđ dicit Gre. iiij. mora. Cū culpa in vſu; ve/
nit iā anim⁹ debili⁹ reſiſtit ⁊ vinct⁹ iacet. Id/
circo adoleſcēs mortu⁹ ⁊ reſuſcitat⁹ ſignificat
hoiem petōrem: q̄ p opus malū peccauit ſed
tn̄ in ꝯſuetudinē nō duxit. hūc ſuſcitauit ieſ⁹
h̄ modo. q: vidit matrē flentē. Spūal̄r. Ma
ter vidua eſt ꝯſciā ꝟtutibꝫ viduata. q̄ deb; de
flere ⁊ dolere de morte anīe. q: hō nō reſuſcita
tur ſpūaliter in aīa: niſi habeat verā cōtritōe;
⁊ dolorē in ꝯſcientia. de q̄ Hiero. Nulla cul/
pa delebit niſi triſticia anxiet. Dan. iij. In ſpi
ritu hūilitatis ⁊ aīo ꝯtrito ſuſcipiamur a te.
Scđo chriſt⁹ fuit miſericordia mot⁹ ſup eā; ⁊
ſic dicit pſ̄. l. Cor ꝯtritū ⁊ hūiliatū de⁹ non de
ſpicies. vbi Caſſio. Nemo flens acceſſit q̄ nō
impetrauit qđ poſtulauit. Tercio ad defūctū
acceſſit. h̄ fit cū petōri tribuit veniā ⁊ noticiā;
ſui vt cognoſcat mala q̄ fecit ⁊ bona q̄ neglexit
dicēdo cū Paulo Actu. ix. Quid me iubes fa
cere: ⁊ ꝯformat voluntatē ſuā volūtati diuie.
di. Nō ſicut ego volo: ſ; ſicut tu. Quarto fe/
retrū tetigit. ⁊ h̄ fit cū cor petōris ad amorem
ſui accēdit: vt doleat ex amore ſui ſibi peccaſſe
q: dicit Aug. Non ſolū oportet deū timere vt
iudicē: ſ; etiā diligere vt patrē. Quinto dixit
adoleſcens tibi dico ſurge. nō ſenex. nā q̄ ſene/
ſcūt in viciꝭ raro reſurgūt. Prouerb. xxij. A/
doleſcens iuxta viā ſuā etiā cū ſenuerit nō re/
cedet ab ea. Nā ſcribit Hiere. xiij. Si muta/
re pōt ethiops pellē ſuā: aut pardus varieta/
tes ſuas. ⁊ vos poteritis bene facere cū didice/
ritis malū. Jō Eccle. xij. Memēto creatoris
tui in diebꝫ iuuētutis. nā bonū eſt viro porta/
re iugū dn̄i ab adoleſcētia Treñ. iij. Iuuent⁹
enī habet ſe ſicut ꝟgula q̄ eſt flexibil. ſenectus
vero vt lignū vl' arbor inueterata tandēq̨
poti⁹ frangit q̄ꝫ flectit. Jō Holgot ſup li. Sa
pien. Omē pctm̄ incurabili⁹ eſt in ſene q̄ꝫ in iu
uene. Sen. Peccata ſenū pdicant in q̄d. pec
cata iuuenū in quale. h̄ eſt: ſenū ſunt q̄ſi ſuba
lia: ⁊ iuuenū accidētalia. Jō Hiero. Dū puul⁹
eſt hoſtis interfice eū. Sexto portātes ſteterūt
hoc fit cū oīa vicia ceſſant Eccl. v. Fili acce
dens ad ſeruitutē dei. ſta. i. a viciꝭ ceſſa. vt do
cuit Iſaias. Quieſcite agere pueſe diſcite be
nefacere. Septimo cepit loqui. ſic petōr re/
ſuſcitat⁹ ad vitā debet loq̄ tripliciter. Pmo in
cōfeſſione Iſa. xliij. Narra ſi q̄d habes vt iu/
ſtificeris. Scđo in orōe. i. Pe. iiij. Si q̄s lo/
quit q̄ſi ſmones dei. Tercio debet loq̄ in grāꝝ
actione q̄ aperit fonte; pietatis. vt dicit Hu/

go de ſanc. vic. Grãrũactio eſt magna virtus
que gratiã augmentat: beneficia ↄſeruat: men
tem ad plura ꝑcipienda preparat.

Dñica decimaſeptima Sermo. CLII.

Cum inuitatus

fueris ad nuptias recũbe in nouiſ/
ſimo loco. ſcribit Luc. xiiij. ⁊ legit
hodierna die ꝑ euãgelicali officio. S
Cõmentatoꝛ de impſſionibꝫ aeꝛ di. Nubes
alte nõ pluũt ſed depſſe. Spũaliter. Sic mẽ/
tes ſupbe nõ hñt pluuiã gr̃e ſed mẽtes depſſe.
ꝑ humilitatẽ. Jaco. iiij. Deus ſupbis reſiſtit:
hũilibꝫ aũt dat grãm. Nã ſm Hiero. Nulli
li cet veniã ſperare ſine hũilitate. De q̃ Orige
nes. Si hũilis nõ fueris. grãm ſpũſſancti nõ
habebis. Figurat. ij. Reg. i. Montes gelboe
nec ros nec pluuia deſcẽdat ſup vos: vbi ceci/
derũt fortes in iſrael. Spũalr. Fortes. i. ange
li ceciderũt in monte ſupbie. In q̃ nec ros gr̃e
nec pluuia miſicordie dei apparet. vt habetur
Judith. ix. Supbi nõ placuerũt tibi ab ini/
tio. ꝓpter qḋ docuit thobias filiũ ſuũ. ca. iiij.
Supbiã nunq̃ȝ in tuo ſenſu: in tuo v̓bo dñã/
ri ꝑmittas. q: dicit Gre. xxxiiij. moꝛa. Euidẽ
tiſſimũ ſignũ reprobo ꝝ eſt ſupbia. electo ꝝ hu
militas. Jõ Aug᷒. Si vis cape altitudinẽ re
cipe ꝑus eius hũilitatẽ. quã docuit chriſt᷒ di
cens. cũ inuitat᷒ fueris ⁊c. In ſumma euã
geliȷ duo innuunt. Primo ſaluatoris potẽtia
in ydropici curatiõe. Scd̃o manifeſtat eius
ſapiẽtia in benigna inſtructiõe. Primũ patet
in ꝑncipio. ſcd̃m ibi. Cũ inuitatus fueris. De
ꝑmo dicit. In illo tpe. ſ. tercio anno ꝑdicatio
nis chriſti poſt decollationem iohĩs. vt dicit
Vincenti᷒ in ſpeculo hyſtoꝛiali li. viij. c. xxvi.
Poſtq̃ȝ chriſt᷒ reprobauit auariciã phariſeo
rũ ꝑ tres ꝑabolas. ſcꝫ de diuite epulone. ⁊ d vil
lico iniquitatiſ. aliã quoq̃ȝ de denario diurno.
tunc ſabbato cũ mãducaret cum ꝑncipe ſacer
dotũ ſanauit ydropicũ. de q̃ dicit text᷒. Cũ in
traret in domũ cuiuſdã ꝑncipis phariſeo ꝝ.
nõ in ꝓpriã domũ. q: dicit Mat. viij. Filius
hoĩs nõ hꝫ vbi caput ſuũ reclinet. ſꝫ itrauit in
domuꝫ ꝑncipis. Symon de caſſia. Intrauit
nõ amoꝛe cõuiuij: ſed rõne docẽdi. vt eis ꝓbe/
ret panẽ ſapiẽtie ⁊ ſalutis: de quo aĩa nutrit et
viuit. Joh. iiij. Ego cibum habeo mãducare
quẽ vos neſcitis. Nã v̓tuoſoꝝ hoĩm eſt panẽ
gratis nõ manducare abſq̃ȝ recõpenſatiõe. et
ſic chriſt᷒ fecit. nã in nuptijs aquã in vinũ cõ
uertit. Joh. ij. In domo ſymonis leproſi ma
rie magdalene pc̄ta remiſit. Luce. vij. In do
mo zachei ꝑncipem publicano ꝝ ↄuertit Lu
ce. xix. In domo matthei hoſpitẽ in aplm̃ et
in euãgeliſtã recepit. Mat. ix. Et ſic vbiq̃ȝ fe
cit recõpenſationẽ. Tũc ſbdit. ſabbato mãdu
care panẽ. nã iudei ſabbato ↄuiuia fecerũt
T Pro q̃ ſciendũ. cõuiuia in ſenõ ſũt ꝓhi
bita. Vñ Greg. ⁊ habet. xliiij. di. cõuiuia. Cõ
uiuia cõmunia q̃ ex intentiõe impendẽde cha
ritatis fiũt recte veſtra fraternitas in ſuis epu
lis laudat. Sed tñ ſciendũ eſt ꝙ tũc ex chari
tate veraciter ꝓdeũt: cũ in eis nulla abſentiuꝫ
vita moꝛdet. nullus ex irriſione rep̄henditur.
nec in eis inanes ſeculariuꝫ negocio ꝝ fabule.
ſed v̓ba ſacre lectionis audiunt. Cũ nõ plus
q̃ȝ neceſſe ſit ſeruiũt coꝛpi. ſed ſola ei᷒ infirmi/
tas reficit vt ad vſus exercende v̓tutis habea
tur. Hec itaq̃ȝ ſi vos in v̓ris cõuiuijs agit᷒ ab
ſtinentiã fateoꝛ mgr̃i eſtis. Et habes ꝙ conui
uia bene pñt fieri ⁊ male: ſicut hic iſtud cõui
uiũ ↄtinebat aliq̃d malicie: ⁊ etiã aliq̃d boni/
tatis. Aliq̃d bonitatis habebat ꝑmo ex pte ei᷒
cui impẽſũ ẽ. ſ. chriſto Sic paupi chriſtião
⁊ iuſto debet fieri elẽoſyna. Primo paupi Lu
ce. xiiij. Cũ facis cõuiuiũ voca paupes: debiles
⁊ claudos ⁊ cecos: ⁊ beat᷒ eris. q: nõ hñt retri
buere tibi. retribuet eñ tibi in reſurrectiõe iu
ſtoꝛũ. Proſper de vita ↄtemplatiua. Habenti
dare eſt ꝑdere. paupi vero dare eſt ꝑbere chri/
ſto. Mat. xxv. Qḋ vni ex minimis meis feciſtꝭ
⁊c. de quo Gre. Qḋ paupi in terra dederꝭ: chri
ſto in celo regnãti largiris. Jõ poeta. Duꝫ ſe
des in mẽſa: ꝑmo de paupe penſa Tũc bñ prã
detur: cũ chriſt᷒ adeſſe videt. Et ſignãter d̓ re
ſiduo debent veſci paupes. Lu. xi. Qḋ ſupeſt
date elemoſynã. Aug᷒. de v̓bis dñi. Paupeꝝ
ſunt reliquie nõ delicie: nõ oblectamẽta ſꝫ frã
gmenta. Scd̃o habebat aliq̃d bonitatis: ⁊
fuit cõmendabile ex pte largiẽtis. q: princeps
ſacerdotũ. ꝑncipes ei ⁊ qui pl᷒ hñt debẽt retri/
buere indigẽtibꝫ. Thob. iiij. Si multuꝫ tibi
fuerit abundãter tribue. ſi exiguuꝫ tibi fuerit
etiã exiguum libẽter impartiri ſtude. Lu. xij.
Cui multũ donatũ eſt: multum queret ab eo
Baſilius. Si fateris tpalia tibi veniſſe a do/
mino deo: cur tu abundas ⁊ paup eget: niſi vt
tu de ſupfluo largiarꝭ egeno ⁊ vt merearꝭ. Sꝫ
nũc in domibꝫ ꝑncipũ plures repiunt fures
⁊ ꝑdones qui cibant q̃ȝ paupes. qḋ cõquerit
Jſa. i. Principes tui infideles ſocij furũ. plus
recipiũt nũc paupibꝫ q̃ȝ tribuãt. de q̃ Jſa. iij.
Rapina paupis in domo v̄ra: q̄re atteritꝭ po
pulũ meũ. ⁊ facies paupeꝝ cõmolitꝭ dic dñs

exercituū. ⁊ Iſa. xxxiij. Ve qui ꝑdaris: nonne ⁊ ipe ꝑdaberis. ſ. vita eterna. Aug⁹. Si tenes obolū teneris a diabolo. tales cibant̃ de ſanguine pauperꝝ. Ecci. xxxiiij. Panis egentiū vita paupis eſt. Tercio fuit cōmendabile ex parte tpis. q: in die feſto. q: in ſolēnitatibꝫ pauperes vocandi ſunt ad mēſaꝫ. Vñ legit̃ Thob. ij. Dū eſſet paratū prandiū bonū thobie ī die feſto miſit filiū ſuū vocare paupes timētes deum. ⁊ h̄ docuit filiū ſuū: di. c. iiij. Panē tuum cū eſurientibꝫ ⁊ egenis comede. ⁊ Neemie. viij Mittite ptes eis q̄ nō prepauerūt ſibi. quia ſanct⁹ dies dñi eſt. nā qd̄ q̄s diuis ⁊ iuſtis laboribꝫ acq̄ſiuit. debet diebꝫ feſtiuis paupi impartiri. vt pꝫ in exemplo in lib. narra. Criſo. Omia q̄ nobis dñs dat ꝑ nos alijs dat.

V Quarto fuit laudabile: q: ibi fuit modeſtia. ſ. in cibo. ⁊ notat̃ ibi. vt mādu carent panē. Per panē intelligit neceſſitateꝫ. vt petiuit ſalomon. Prouer. xxx. Mendicitatē ⁊ diuitias ne dederis mihi. tribue tm̄ victui meo neceſſaria. de q̄ Aug. Docuiſti me dñe vt quēadmodū medicamēta ſumptur⁹ ſim alimēta. ſ. vt ſufficiat ad ſuſtentationē ⁊ pſit corpi ⁊ aīe Vñ Ecci. xxxvij. Propter crapulā multi obierūt. ſ. in corpe ⁊ aīa. qui aūt abſtinēs eſt. i. moderat⁹ adijciet vitā. Jō Lu. xxi. Attendite ne forte grauent̃ corpa vr̄a crapula. Galienus. Plures moriunt̃ crapula q̄ꝫ gladio. Jō Ecci. xxxvij. Noli auidus eſſe in omi epulatione. Jdo Ecci. xxxi. Vtere q̄ſi hō frugi his q̄ tibi apponunt̃. nō q̄ſi beſtia ſicut filij iſrl̄. de q̄bus pſ. lxxvij. Manducauerunt et ſaturati ſunt nimis. ſequit̃. Adhuc eſce erant ī ore ipoꝝ. ⁊ ira dei aſcēdit ſup eos. Jō habet̃ in cano. de ↄſe. di. v. Ne tales. vbi dicit̃. Nemo oneret̃ cibis vſq̄ꝫ ad inflationē ventris. ideo petim⁹. Panē noſtrū quotidianū. notanter dicit noſtrū. Chriſo. Qui panē iuſte queſitū manducat: ſuū panē manducat. de talibꝫ Pſ. cxxvij. Labores manuū tuarū ⁊c̃. Thob. ij. dicit thobias. Cū audiuit agnū balanteꝫ dixit. videte ne forte furtiu⁹ ſit. q: nō licet nob̄ aut edere ex furto aliq̄d aut ↄtingere. ⁊ ꝑ panē intelligun⁹ neceſſitatē. Vñ Cyprian⁹. Si vno die tantū expendis q̄ntū pluribꝫ diebꝫ tibi ſufficere poſſet. iā nō panē quotidianū: ſꝫ multoꝝ dieruꝫ comedis. Jtē in hac dictiōe panē. excludit delicias ⁊ voluptates. Grego. Vt freq̄nter epulas comitat̃ voluptas. iō tales ſunt reſecādet euitande in ſeruis dei Jō Aug. in li. q̄ſti. ⁊ habet̃. xli. di. ca. qd̄ dicit. Nō vſus ſꝫ ↄcupiſcētia rep̄hendēda eſt. Jdcirco ſi aliq̄s eſt ↄſuet⁹ delicijs. Dicit Aug⁹. de v̄bis dñi. ⁊ habet̃. xli. di. Non cogant̃. Nō cogant̃ diuites paupꝝ cibis veſci. vtantur ↄſuetudine infirmitat̃ ſue. ſed doleant aliter ſe nō poſſe ſuſtentare. Dicit eñ ſanct⁹ Tho. ↄtra gentiles lib. iij. c. cxxvij Sicut venereoꝝ vſus abſq̄ꝫ pc̄to eſt ſi ſm̄ ratione ſiat ita etiā vſus ciboꝝ. Fit autem ſm̄ ratione q̄ñ ordinat̃ ſm̄ qd̄ ↄgruit debito fini. Finis aūt debitus ciboꝝ eſt ↄſeruatio corpis per nutrimentū. ⁊ quicq̄ꝫ cibꝫ h̄ facere pōt abſq̄ꝫ peccato pōt ſumi. null⁹ igit̃ cibi ſumptio eſt peccatū ſm̄ ſe. Si aūt ꝑpter delectationeꝫ vel etiā in nimia q̄ntitate ſumat̃: ↄtrariatur ſaluti corpis. X Subdit in textu. Jpi obſeruabant eū. ecce hoc fuit rep̄henſibile. ⁊ ſic hodie pſecutiōes ⁊ detractiōes fiunt in cōuiuijs Jdo eſt ↄſtitutio in ↄci. Tol. ⁊ habetur. xliij. diſt. Pro reuerentia ſtatutuꝫ eſt vt in menſis clericoꝝ ſacra lectio recitet̃ ad vitandū verba inutilia ⁊ detractoria. Sup quo dicit̃ docto. q̄ nō ſolū ſacerdotibꝫ ſed etiā laicis abſtinendū eſt ab inutilibꝫ fabul' ⁊ detractōibꝫ. Ratio q: detractio eſt vnū peccatū de maximis. teſte Alexādro papa. vi. q. i. Summa. Summa iniquitas eſt detrahere. ⁊ ſanct⁹ Tho. ij. ij. q. lxxiij. arti. iij. Detractio ſm̄ gen⁹ ſuū eſt mai⁹ peccatū mortale q̄ꝫ furtū. q: magis nociuū. q: detractor furat̃ bonā famā. Prouer. xxij. Melius eſt nomē bonū q̄ꝫ diuitie multe. Ecci. xli. Curā habe de bono noīe. tunc ſubdit. Ecce q̄dam ydropicus erat ante illū: nō petebat ſanitatē. q: infirmitas loquebat̃ ꝑ illo. vel ſm̄ Cyrillū. ꝑpter iudeoꝝ pſentiā nō audebat ī ſabbato curationē petere. Sed vidit chriſtum benignū expectans ei⁹ gratiā: qui noſcit occulta cordis. Et rn̄dens ieſus ad legiſꝑitos. ſcꝫ nō ad dicta ſed ad cogitata. Jn q̄ dei ſapientiā in ſe demōſtrauit habere. q: corda hoim de⁹ ſcrutatur. Pſ. vij. Scrutans corda ⁊ renes deus di. Si licet ſabbato curare. i. ſi licꝫ ſabbato opus charitat̃ facere ſine ſabbati violatiōe. vt eſſet illud curare infirmū At illi tacuerūt. Beda. Merito tacent q̄ ↄtra ſe dictū quicq̄d dixerint vident. Si eñ licꝫ ſabbato curare: cur ipm obſeruant. ſi nō licet: cur pecora curāt. tacebant ergo: q: neſciebāt q̄d dicere debebant.

¶ Nota taciturnitas eſt triplex. ſ. ignorantis. prudētis ⁊ inſidiātis. Prima eſt taciturnitas ignorātis. Ecci. xx. Eſt tacēs ⁊ non habens ſenſuꝫ loquele. ⁊ hoc eſt laudabile. de h̄ Ecci. v. Si eſt tibi intellect⁹ rn̄de proximo ſin aūt ſit man⁹ tua ſup os tuū Scd̄a eſt taciturnitas prudētis. de qua Ecci. xx. Eſt tacens

ſciens tps apti tpis. nã homo ſapiens tacebit
vſqȝ ad temp⁹. vt dicit Jſido. de ſum. bo. Tpe
ↄgruo loq̄re. tpe ↄgruo tace Jdeo agathon p
trienniũ portauit lapidẽ in ore vt diſceret ta/
cere Jō Amb. ſup Lucã. Maior eſt ṽtus ta
cendi qȝ loquẽdi. Jō idez li. i. de officijs. Plu
res vidi loquẽdo pcm̃ incidiſſe. vix quẽqȝ ta
cendo. iō tacere noſſe difficili⁹ eſt qȝ loq̄. plu/
res ſunt qui loqui neſciunt: pauci vero tacere
bene ſciũt. Jō legit̃ de trib⁹ phis nō multa lo/
q̄ntib⁹ req̄ſit̃ cur taceret̃ Rn̄dit pm⁹. ſtult⁹ ta
cere neſcit. Scd̄s. qui bñ loqui neſcit: melius
eſt vt taceat ne q̄d dixiſſe peniteat. nã ſapiens
nō loquit̃ multa: niſi pꝰ ↄſideret q̄d aut q̄ lo
co vel tpe dicat. Terci⁹ nomīe Solin⁹ vt di.
Valeri⁹ maxim⁹ rn̄dit. Me dixiſſe aliq̄ñ pe/
nituit: tacuiſſe nunq̄. Juxta illud. Nulli ta/
cuiſſe nocet. nocet eſſe locutũ Dicit em̃ Amb.
li. i. de officijs. Paciẽtia ſilendi ꝛ oportunitas
loquẽdi ſunt maxima fundamẽta virtutum.
Tercia taciturnitas eſt inſidiant̃ nolentis in
formare primũ vt habeat q̄d vitupet. de quo
Hiero. Malunt vitupare qȝ emendare. q̈les
fuerũt iſti. Jdcirco de⁹ nō aduertit malıciã eo
rũ: ſed vt ſubdit̃. Jpe apphenſum ſanauit euȝ
ac dimiſit. Beda in omel. di. Jō ante phari/
ſeos ydropicũ ſanauit vt mox ↄtra auariciaȝ
diſputet. vt ipoꝝ auariciaȝ arguat. p quã ſab/
batũ violant. nã p illi⁹ egritudinẽ corpis exp
mitur illoꝝ egritudo mẽtis. Z Nã ſicut
ydropicus habet tres ppꝛietates. ſ. corpus in
flatũ. anhelitũ fetidũ. ꝛ ſitim inextinguibileȝ.
ſic p iſta tria deſignant̃ tria genera pctōꝝ: que
maxime regnãt in domib⁹ diuitũ ꝛ pncipuȝ
Primo p inflationẽ corpis intellige ſupbiaȝ.
Vñ Jſa. iij. Eleuati ſunt ambulauerũt exten
to collo: nō curãteſ an paupes pereunt. di. il/
lud Sap. ij. Sit fortitudo nr̃a lex iniuſticie.
Sequit̃. Nō pcam⁹ vidue ꝛc̃. de talib⁹ Jſaie
xxviij. Ve corone ſupbie. q: odibilis corã deo
eſt ꝛ homib⁹ ſupbia. Eccli. x. ppter qđ ſcribit̃
Sap. iiij. Dirũpet inflatos ſine voce. ſ. excuſa
tionis. ꝛ h̄ erit in die iudicij. de q̄ Jſa. ij. Dies
dñi exercituũ ſup omnẽ ſupbũ ꝛ excelſuȝ ꝛ ſu
per omnẽ arrogantẽ ꝛ humiliabit̃ ꝛc̃. ve aie eo
rũ. q: implebit̃ illud pš. xxx. Retribuet abun
danter faciẽtib⁹ ſupbiã. Scd̄o p ſitim intelli
gitur auaricia. nã ſicut ydropic⁹ q̄nto pluſ bi
bit: tanto ampli⁹ ſitit. ſic ꝛ auarus Eccs. v. A/
uarus nō implebit̃ pecunia. ꝛ vt dicit Didi/
mus. Om̄is auar⁹ eſt inſatiabilis appetitus.
nō dicit ſufficit ſicut infern⁹. De q̄ Prouerb.
xxx. Tria ſunt inſaturabilia. ꝛ q̄rtũ qđ nunqȝ
dicit ſufficit: infern⁹ ꝛc̃. Nã ſm̃ Hiero. Aua/
ricia modũ ignorat. Jō Tullius in rhetorica
lib. viij. Peſſimũ viciũ auaricia: pcipue in pn
cipibus ꝛ rempublicã gerentib⁹. ppter quod
Jetro cognat⁹ moyſi dixit moyſi Exo. xviij.
Prouide de om̄i plebe viros ſapiẽtes ꝛ timen
tes deũ in q̄bus ſit veritas: ꝛ qui oderint aua
riciã. Sed vbi ſunt: raro inueniunt̃ tales. nã
ↄquerit̃ Jſa. c. i. Principes tui infideles ſocij
furũ. om̄es diligũt munera. ſequunt̃ retribu/
tiones. pupillo nō iudicãt: ꝛ cauſa vidue non
ingredit̃ ad illos. de talib⁹ dicit aplš Eph. v.
Om̄is auar⁹ nō habet hereditatẽ i regno chꝛi
ſti ꝛ dei. Tercio p fetidũ anhelitũ intelligitur
luxuria q̄ ſequit̃ auariciã. Vñ Hiere. v. Sa/
turaui eos ꝛ mechati ſunt. Sȝ vbi eſt ampli
or fornicatio ꝛ exceſſio puritat̃ in carnali mol
licie qȝ in domib⁹ pncipũ ꝛ diuitũ. Mat. xi.
Qui mollib⁹ veſtiunt̃ in domib⁹ regũ ſunt.
Jdeo Hiero. Vbi ſuperbia. vbi auaricia. vbi
luxuria qȝ apud infelices diuites hui⁹ mũdi.
Nũc ſubiungit̃ ſaluatoris ſapiã in obſeruato
rũ inſidiantiũ ↄfutatione di. Et rn̄dens ieſus
nō ad voces: ſed ad corda q̄b⁹ murmurabãt.
ꝛ di. ad illos. Cui⁹ veſtrũ bos aut aſin⁹ cadet
in puteũ ꝛ nō ↄtinuo extrahet illũ die ſabba/
ti. Notãter dicit vr̃m in plurali. q: om̄es labo
rabãt vicio auaricie. iuxta illud Hiere. vi. A
minori vſqȝ ad maiorẽ om̄s auaricie ſtudẽt. ꝛ
a pphera vſqȝ ad ſacerdotẽ. nã cupiditas mo
uebat ipos aĩalia extrahere d̾ puteo die ſab/
bati. chꝛiſtũ aũt charitas ad ſanãdum hoĩes
ꝛ nō poterãt ad hec rn̄dere. q: ſciebant ſeipos
culpabiles ꝛ reos p cupiditatẽ violare ſabba
tum A Pro q̄ ſciendũ. de feſtiuitate ſab
bati dicit Tho. ij. ij. q. cxxij. pceptũ de ſabba
to fuit quodãmodo morale: ꝛ qđãmodo ceri/
moniale. Jnq̄ntũ cerimoniale. ꝛ ſic fuit figu/
ra quietis chꝛiſti in ſepulcro q̄ pterijt. ꝛ ſic ceſ
ſare debuit. vt habet̃ d̾ ↄſe. di. iij. puenit. vbi di
citur. Qui die ſabbati phibent opari pdicato
res antichꝛiſti dicim⁹. Hec Gre. Sȝ inq̄nã/
tũ morale tũc deſignat in pcepto ꝙ vnus dieſ
debet eſſe in ebdomada honori diuīo ſingula
riter deputat⁹. in q̄ debem⁹ quieſcere ab ope ſer
uili. i. pcto. Vñ Aug. ſer. xx. ſup Joh. Sacra
mentũ ſabbati eſt antiq̄s patrib⁹ pceptũ qđ
nos chꝛiſtiani ſpũal̃r obſeruam⁹. cũ ab omni
ope ſeruili. i. pcto abſtinemus. ꝛ ſic feſtiuitas
ſabbati eſt mutata p eccl̃iam ſctãm i die dñi/
cam quadruplici rōne. Primo ob mẽoriã do
minice natiuitat̃. q: dñico die nat⁹ eſt ieſus i
mũdũ. in h̄ maximã charitatẽ nob exhibuit.

Vñ Aug. ſup Joh. Si de⁹ pctõres nõ ama-
ret: de celo ad terrã nõ deſcenderet. Jõ Bern.
O natiuitas ſancta mũdo amabil': angelis le-
tabilis. Reuera fuit natiuitaſ amabilis ⁊ leta-
bilis. vt dicit Aug⁹. q: de⁹ fact⁹ eſt fili⁹ hoīs:
vt filios hoīm faceret filios dei. de q̃ angeli le-
tabant. di. Lu. ij. Euãgeliſo vob gaudiũ ma-
gnũ qd erit omi pplo. q: natus eſt nob hodie
ſaluator. Reuera gaudiũ magnũ fuit iſto die
q: di. Aug. Subiecit ſe vt exaltaret te. inclina-
uit ſe vt ſuſciperet te. exinaniuit ſe in maieſtate:
vt impleret te diuinitate. deſcẽdit vſq3 ad te vt a-
ſcenderes vſq3 ad eu3. ⁊ h̃ factũ eſt die dñico.
Scdo ob mẽoriã bñficij reſurrectõis q̃ fuit
die dñico. q̃ eſt cã ⁊ exẽplar nrẽ reſurrectionis
Joh. xi. Ego ſum reſurrectio ⁊ vita. nã illa die
tria nob ↄtulit bona. Primo mortẽ nrã3 mo-
riẽdo deſtruxit: ⁊ vitã reſurgẽdo repauit. Se-
cũdo naturã hũanã veſte imortalitat' induit
cũ immortalis ⁊ impaſſibil' reſurrexit. Tercio
q: timorẽ mortis abſtulit. ⁊ nos p ſuã reſurre-
ctionẽ de eterna beatitudĩe aſſecurauit. Cũ cer-
tũ ſit q membra ſeq̃ debeant vbi caput preceſſit.
Vñ Gre. Si mẽbra nri redẽptoris ſum⁹ pſu-
mam⁹ in nob qd iã geſtu3 ↄſtat in capite. ſ. q
reſurgem⁹ ad vitã immortalẽ. de q̃. i. Cor. xv
Sicut in adã oẽs moriunt: ita ⁊ i chriſto oẽs
viuificabunt. Jõ ſcribit in cano. de ↄſe. di. iij:
Sabbato. vbi dr. Diẽ dñicũ ꝓpter venerabi-
lem reſurrectionẽ nõ ſolũ in paſca: ſ3 ſingulis
dñicis celebramuſ. Tercio feſtiuitas ſabbati
mutata eſt in diẽ dñicũ ꝓpter h̃. ne videamur
iudaiſare. de q̃ dicit Aug. ſup Joh. ſmone. xx
Sacramentũ ſabbati eſt antiq̃s patrib pce-
ptum. qd nos chriſtiani ſpũaliter obſeruam⁹
cũ ab omi ſeruili ope. i. pcto abſtinem⁹. de q̃ ⁊
glo. Deutero. v. Quicq̃d agim⁹ ſi ꝓpter futu-
ram requiẽ facim⁹: ſabbatũ obſuam⁹. Quar-
to feſtiuitas ſabbati mutata eſt in diẽ dñicu3
ꝓpter dignitatẽ diei dñice. B Dicit em̃
Leo papa. ⁊ habet in cano. lxxv. di. q die dñi-
co quicq̃d a dño inſigne eſt inſtitutũ in hui⁹
diei dignitate eſt geſtũ. In hac em̃ die mũd⁹
ſumpſit exordiũ. in hac p reſurrectionẽ mors
interitũ ⁊ vita accepit pncipiũ. nã q3 plura o-
pera digna de⁹ fecit die dñico. Primo illo die
de⁹ celũ ⁊ terrã ⁊ anglos creauit. Secũdo illa
die ſtetit archa noe poſt diluuiũ in mõtib ar-
menie. Tercio ipo die dñs eripuit pplm ſuũ
de egypto in manu forti. Quarto eadẽ die pri-
mitus mãna pluebat de celo in eſcã filiox iſrl'
Quinto eodẽ die chriſt⁹ nat⁹ eſt de ꝟgine ma-
ria. Sexto eodẽ die chriſt⁹ circũciſus eſt: ⁊ p-

mo ſanguinẽ ſuũ fudit p nobis. Septimo ea-
dem die ↄuertit aquã in vinũ in nuptijs. ⁊ fe-
cit initiũ ſignox. Octauo aliq̃ dicũt q bapti-
ſatus ſit eodẽ die chriſt⁹. Nono eodẽ die ſaci-
auit q̃nq3 milia hoīm q̃nq3 panib ⁊ duobus
piſcib. Decimo eodẽ die honorificat⁹ eſt cu3
ramis in die palmax. Vndecimo eodem die
ſurrexit. Duodecio miſit. ſ. ſ. diſcipul'. Jdcir-
co ſcribit Exo. xx. Memẽto vt diem ſabbati
ſctĩfices. i. ſummo ſtudio illũ honoreſ. ⁊ nihil
opis manual' in eo facies: p qd poſſis ĩpedire
q̃ete3 mẽt' in deũ. Dicit em̃ Aug. in reglã Do-
minico die a labore terreno ceſſãdũ atq3 diuĩ-
orõib inſiſtẽdũ eſt: vt ſi q̃d negligẽtie per ſex
dies agit. p diẽ reſurrectõis dñice pcib expie-
tur. Nã habet in cano. de ↄſe. diſt. iij. ieiunia.
Dñico die nihil aliud eſt agẽdũ q3 deo vacan-
dũ. Pro q̃ ſciendũ q pceptũ de celebratiõe
feſtiuitat' ↄtingit trãſgredi q̃druplr. Primo
manualiter opãdo. ſcdo placitãdo. tercio mer-
cando. q̃rto peccãdo. Prĩo dixi tranſgredit fe-
ſtiuitas manual'r opando. q: ꝓhibet a dño Ex-
odi. xx. Nõ facies in eo omẽ op⁹. Vñ di. ſan.
Tho. ij. ij. q. cxxij. in q̃ttuor caſib ↄtingit la-
borare manualiter ⁊ feſtiuitate3 nõ trãſgredi.
Primo ꝓpter labor' modicitatẽ. puta ſi labor
tam modic⁹ ſit q q̃uietẽ mẽtis impedire non
poſſit in deo. q: ſol⁹ ille labor q̃ tollit q̃ete3 ani-
mi ⁊ ſpũs libertatẽ: cauſat mortale pctm̃. Se-
cũdo ꝓpter laboris neceſſitatẽ: q̃ tanta debet eẽ
vt labor opis ſine rei piculo ꝓueniri vl' differri
nõ poſſit. ſicut ↄtingit in meſſe ꝓpter piculu3
hoſtiũ Vel ſm Guil'. Si iacẽtib ſegetib in
agro aut fenũ immineret tẽpeſtas. Jtẽ nõ vide-
tur peccare carnifex. piſtor vl' pincerna q̃ pre-
parant victualia vt ſeq̃nti die vendãt ſi prius
cõmode nõ poterãt ꝑpare vl' preparata ↄſuare.
Silr ↄtingit in vindemijs ꝓpter frigus imi-
nens. vl' in captura alecũ. vt hr de ferijs. c. licz
Tercio ꝓpter cordis pietatẽ. q: bñ licet ꝓpter
deũ arare ⁊ agx paupis ſemiare. vl' ducere reli-
gioſis paupib ligna vl' alijs pbris miſeriſ. ſic
q paupitas h̃ exigat ⁊ nõ affectio carnalis vel
ſpes remũeratiõis. Quarto ꝓpter publicã vti-
litatẽ. puto laborare p ponte vl' in muro vl' foſ-
ſato ↄ inuaſionẽ hoſtiũ: ſicut machabei fecerũt
i. Mach. ij. ſic ſm glo. in bello iuſto poſſent ſe
hoies munire. ſic etiã p ↄſuatiõe vite: vt ↄfice-
re ſpecies in apoteca vl' fodiẽdo herbas. ⁊ ſic h̃
rephendit iudeos. Cui⁹ vrm bos vl' aſin⁹. q̃ſi
di. ſi licitũ eſt ⁊ ſine pcto ſbuenire iumẽto. ma-
gis homini in die ſabbati. C Secũdo
trãſgredit feſtiuitas placitãdo. Vñ. xv. q. iiij.

placita. Placita ſecl'aria dñicis dieb⁊ vl' alijs
pcipuis feſtis ſeu etiã in his dieb⁊ in q̃b⁊ legi
tima ieiunia celebrant̃ ſm canonicã ꝯſtitutio
nẽ minime fieri decreuim⁹. Dicit Guil'. niſi pro
pace. ⁊ ſic etiã iuramẽta pñt fieri. Tercio fe
ſtiuitas trãſgredit̃ mercãdo vt hr̃ de ferijs. Oẽs
dies dñicos decreuim⁹ obſuari vt mercatura
in eis minime exerceat̃. dicit tñ Guil'. Si hõ ñ
facit ex ꝯſuetudine ſʒ ex neceſſitate: vt forte a/
lio die ita cõmode nõ poſſʒ inuenire q̄ indiget:
nõ credo peccare mortal'r. Si aũt h̄ facit cu/
piditate lucri. vt mercatores mane exponẽtes
nõ viſitãt officia diuina nec ſmões. ⁊ tales mor
tal'r peccãt. Si aũt emptio ⁊ vẽditio fieret de
victualib⁊: vt pane: carnib⁊: ceruiſia. ⁊ ſic d̄ a/
lijs. ⁊ ſi fieret poſt ſmonẽ ⁊ diuinũ officiuʒ nõ
neglectũ: nõ credit̃ illicitũ. q: q̃lib⁊ chriſtian⁹
tenet̃ audire miſſas totas die dñico. vt hr̃ de
ꝯſe. di. i. miſſas. Miſſas totas die dñico au/
dire pcipim⁹. ſil'r vt hr̃. c. ſequẽti. cũ ad celebrã
das. Cũ ad celebrãdas miſſas in dei noĩe ꝯue
niat ppl's: nõ ante diſcedat q̃ʒ miſſe ſolẽnitas
cõpleat̃. ⁊ vbi epũs nõ fuerit: bñdictionẽʒ a ſa/
cerdote accipiat. ſil'r die dñico tenet̃ vnuſq̄ſq̃ʒ
ad dei ṽbũ audiendũ. vt hr̃ de ꝯſe. diſ. i. ſacer/
dote. Sacerdote ṽbũ dei in eccl'ia faciente. ſi
q̃s egreſſus de auditorio fuerit excõicet̃. Iteʒ
fabri ſubferrantes equos in die feſto ſm Guil'. ſi
nõ faciũt h̄ ex neceſſitate: ſʒ ex cupiditate pec/
cant mortal'r. ſil'r q̄ faciũt ſerta de florib⁊ nõ ex
cuſant̃. q: in his de facili fit abuſus: ⁊ ſunt in/
citamẽta vanitatis ⁊ laſciuie. Guil'. niſi fiat ſi
ne pcio. ⁊ cũ ſit modicus labor: ⁊ nõ eſt inten/
tio ad laſciuiã. ſʒ ad recreationẽ moderataʒ e/
que bene eſt veniale pctm̃. Quarto trãſgre
ditur feſtiuitas peccãdo. Piere. xvij. Nolite
portare pondera in die ſabbati. h̄ eſt pondus
pcti. De q̄ ps. xxxvij. Iniq̃tates mee ſupgreſ/
ſe ſunt ⁊c. Scribit̃ nãq̃ʒ de ferijs. Oĩes dies
dñicos decreuim⁹ obſuari: ⁊ ab omi ope ſui/
li illicito abſtinere. modo pctm̃ mortale eſt o/
pus ſuile illicitũ Per illud em̃ ſeruit̃ diabolo
Ioh. viij. Qui facit pctm̃ ſuus eſt pcti. ſic ſi/
militer ⁊ diaboli. ij. Pe. ij. A q̄ q̃s ſupatus eſt
hui⁹ ⁊ ſu⁹ eſt. mõ indignũ ⁊ illicituʒ eſt ſuire
diabolo: q̄ nullo placat̃ obſequio. Nã di. ſan.
Tho. ij. ij. Homo mag' impedit̃ a reb⁊ diuis
p opus pcti q̃ʒ p aliud op⁹ corpale q̃dcunq̃ʒ.
Sil'r Alexãder de halis ĩ ſuo tercio. Qui pec
catũ in die feſto committit dupliciter peccat.
Primo facit mortale ꝯtra pceptũ. Nõ mech
aberis: vel aliq̃d aliud. Scdo facit ꝯtra illud
pceptum de obſeruatione feſtiuitatis Iõ ſcri

bit Gregori⁹ in dyal'. Mulier a viro cognita
ſabbato de mane die dñico immiſcuit ſe pceſ/
ſioni: ⁊ a diabolo eſt obſeſſa ⁊ grauiter vexata.
Iõ valde puerſi ſunt q̄ dieb⁊ feſtiuis nolunt
ſancte viuere. q: ſic ſcto loco deferẽd⁹ ẽ honor:
ſic ⁊ tpi. vñ ſi q̃s in oib⁊ feſtiuitatibus araret
malus iudicaret̃. ſʒ peiores q̄ fornicant̃ chori/
ſant ⁊ inebriant̃. dicit ei Aug⁹. Meli⁹ eſt die
dñico arare q̃ʒ choriſare: meli⁹ eſt feminã lanã
texere q̃ʒ tota die impudice ſaltare. D
Propter q̃d nota q̄ feſtiuitates violãt tripl'r
puniunt̃. Pmo ĩ tpalib⁊. q: ĩ his non pſpant̃
ſʒ q̃nq̃ʒ captiuant̃. eq̄ ledunt̃. vl' domus cõbu
runt̃. Iuxta illud Sap. xi. Per q̄ q̃s peccat p
hec ⁊ torq̃tur. Scdo puniũt̃ ĩ corpe vt aliq̄
infirmant̃ p mẽſeʒ vl' duos vl' frangunt cruraʒ
vl' brachia vl' manus. ⁊ ſic optet eos feſtiuare.
Tercio puniunt̃ in aĩa. q: q̃tiens feſta ſoluũt
totiẽs mortal'r peccãt ⁊ aĩam occidũt. Exodi.
xxxi. Qui polluerit ſabbatũ morte moriatur.
Iaco. i. Peccatũ cũ ꝯſummatum fuerit gene
rat mortẽ. ita q̄ de talib⁊ dr̃ Iſa. i. Solennita
tes vr̃as odiuit aĩa mea. nã q̄ violãt feſtiuita/
tem diei dñice: in ſctãm trinitatẽ peccãt. Pri/
mo in prẽm. cui⁹ potẽtia mũd⁹ creat⁹ eſt. Se
cũdo in filiũ: cui⁹ ſapia mũd⁹ redẽpt⁹ ẽ. Ter/
cio in ſpũm ſctm̃: q̄ tali die in mũdũ miſſus ẽ.
Et ſic ꝯſeq̃nter ingrati ſunt creatori. redẽpto/
ri ⁊ ꝯſolatori. ppter q̃d legit̃ Num. xv. de quo
dã qui collegit ligna in ſabbato: neſcierũt q̃d
facerent ei. ⁊ ꝯſuluerunt dñm q̄ dixit. Morte
moriat̃ hõ iſte. obruat eũ lapidib⁊ oĩs turba.
⁊ ſic ecõuerſo q̄ feſtiuat dat ei de⁹ pſperitatem
aĩe ⁊ corpis. Exemplũ dic.

De eadẽ dñica.
Sermo. CLIII

Cum inuitatus

fueris ad nuptias recũbe in nouiſ/
ſimo loco. Scribit̃ Lu. xiiij.

E Iſta eſt ſcda ps pncipalis hui⁹ euãgelij
in qua innuit̃ ſaluatoris ſapia in benigna in/
ſtructione di. Cũ inuitat⁹ fueris ad nuptias
Pro q̄ ſciendũ triplices ſunt nuptie ad q̃s in
uitamur. Prime culpe. ſcde grẽ. tercie glorie.
Prime ſunt nuptie culpe ⁊ celebrant̃ inter
animã ⁊ diabolũ per ꝯſenſum peccati mortal'.
ad illas inuitat nos diabolus p nunciuʒ pra/
ue ſuggeſtionis: alliciens nos ad peccatũ. ſed
nõ recumbe in pmo loco. ꝯſiderando pcti de/
lectationẽ. ſed recumbe in loco nouiſſimo ꝯſi
derãdo ꝯfuſionẽ eternã ⁊ inferni penã. de quo

Grego. Momentaneū eſt qđ delectat ⁊c̄. iō
Ecci. vij. Memorare nouiſſima ⁊c̄. nã pecca/
toꝛ retrahiť ab eſu moꝛſelli ex magnitudīe pa
gamenti. nec eſt credendū cauponi potū ſug/
gerenti. qꝛ non facit niſi vt expendas ⁊ vt bur
ſam ſpoliet. ſic diabolus facit vt te ſpoliet ſalu
te. puer. v. Nouiſſima illius amara q̄ſi abſin
thium. qꝛ ſtipendia pc̄ti moꝛs. ad Ro. vi.
Scđe ſunt nuptie grē. ſ. vnio aīe cū deo. Et
bi haꝝ nuptiaꝝ ſunt ꝯſolatiōes ſpūales. Ad
has nuptias inuitamur p̄ ſacrã ſcripturã ⁊ p̄
dicatiōes ⁊ inſpiratiōes dīnas. ſed nō diſcū/
bas in p̄mo loco. i. noli extolli de gr̄a tibi col/
lata ne foꝛte honoꝛatioꝛ te ſit inuitatuſ. i. alter
q̄ te p̄cellit in gr̄a: ⁊ veniēs q̄ te inuitauit ⁊ illū
id eſt deus q̄ ſingl'a coꝛda noſcit. dicat tibi. da
huic locū. i. ex eo q̄ alijs te p̄tuliſti ſbtrahet ti/
bi grām. Dicit em̄ Gre. De medicina venenū
facit q̄ de gr̄a ſupbit. Jaco. iiij. De⁹ ſupbis re/
ſiſtit: hūilib⁹ aūt dat grām. Jdcirco recūbe in
loco nouiſſimo. ſ. minimū te alijs reputando
vt apl's. i. Coꝛ. xv. Ego ſum minim⁹ apl'oꝝ
q̄ nō ſum dign⁹ vocari apl's. q̄m̄ pſecut⁹ ſum
eccl'iam dei. gr̄a aūt dei ſum id qđ ſum. Ecce
nihil aſcripſit ſibi: ſꝫ deo. talis fuit dauid q̄ di
xit. ij. Reg. vi. Vilioꝛ fiam q̄ʒ fact⁹ ſum et ero
hūilis in ocul' meis. Dicit nāq̄ʒ Aug. de v̄bis
dn̄i. Magiſ cogitare debes q̄d tibi deſit q̄ʒ q̄d
tibi aſſit. qđ habes caue ne pdas: qđ nō habeſ
ſupplica q̄ habeas. ſ. in hūili oꝛōne. Ecci. vij.
Humilia valde ſpūm tuū. Naꝫ vas de q̄nto
pfundi⁹ de tanto capac⁹ ad ſuſcipiendū hu/
moꝛē. ſic ⁊ coꝛ pfunde hūilitat' diſpoſituꝫ eſt
ad grām. Ecci. iij. Quāto magn⁹ es hūilia te
in oībus ⁊ inuenies grāꝫ. Nā ſm̄ Bern. Hu
militas diuine grē eſt familiaris. Jdem ſup
Cāti. Jn v̄itate didici nihil ita efficax ad gra
tiā p̄merendā. ꝯſeruandā ⁊ nutriendaꝫ. ſicut
nō alte ſape ſꝫ timere Tercie ſūt nuptie glo
rie. de q̄bus Mat. xxij. Sil'e eſt regnū celoꝝ
homini regi q̄ fecit nuptias filio ſuo. Ad has
nuptias multi ſunt vocati: ſꝫ pauci electi. vo/
catus fuit lucifer: ſꝫ nō recubuit in loco nouiſ
ſimo: ſed p̄mo. cū dixit Jſa. xiiij. Jn celū ꝯſcē
dam. ſup aſtra celi exaltabo ſoliū meū ⁊ ſimil'
ero altiſſimo. pꝓpter qđ cecidit vt habeť ibideꝫ
Et Lu. x. Videbā ſathanā q̄ſi fulgur de celo
cadentē. O q̄t ſunt hodie tales q̄ volūt intra/
re ad nuptias celeſtes: ⁊ volūt recūbere in pri/
mo loco. de q̄b⁹ Bern. Quē ſequimini miſeri
quē ſeq̄mini. nōne iſte eſt mons in quē aſcen/
dit angelus ⁊ fact⁹ eſt diabol⁹. F Jdcir/
co merito dicit. recūbe in loco nouiſſimo. i. te/
ipm hūilia. ⁊ h̄ multiſ de cauſ. Primo pꝓpter ſe
curitatē. pūerb. x. Qui ambulat ſimplr̄: ambu/
lat ꝯfidēter. Aug⁹. Qui in terra ſedet nō hꝫ q̄
cadet. econuerſo idē dicit. Quāto q̄s in loco ſu
perioꝛi: tāto in p̄iculo maioꝛi. Et ſcribiť Ecci.
iij. Qui amat p̄iculū p̄ibit in illo. Jō Sene.
Ad ima te redige mi lucille Scđo pꝓpter ꝯdi
tionis vilitatē. quia terra ⁊ puluis es Ecci. x.
Quid ſupbis terra ⁊ cinis. Nā terrā teris: ter
rā geris: in terrā reuerteriſ. pꝓpter qđ exclamat
Jnno. in de vilitate hūane ꝯditiōis. Vñ ho/
mini faſt⁹ ⁊ ſupbia cū hō in p̄ncipio eſt ſper/
ma fetidū: in medio ſacc⁹ ſtercoꝝ: in fine cib⁹
vermiū. Tercio pꝓpter chriſti ꝯformitateꝫ. ad
Phil'. ij. Exinaniuit ſemetip̄m formā ſui ac/
cipiens. Nā ipe di. Apoc. i. Ego ſum p̄mus ⁊
nouiſſim⁹. Glo. Prim⁹ in eternitate: ⁊ nouiſ/
ſim⁹ in hūilitate. Et hāc docuit Mat. xi. Di
ſcite a me qꝛ mitis ſuꝫ ⁊c̄. Hiero. Quātūcūq̄ꝫ
te hūiliaueris chriſto hūilioꝛ nō eris. nō igiť
verearis ſedere in loco in q̄ chriſt⁹ ſedet Jdeo
Aug⁹. Erubeſcat ſupbire hūana infirmitas:
cū ſe ita humiliauit diuīa maieſtas. Quarto
pꝓpter acceptabilitatē. nā nullū opus nec vlla
aīa eſt deo accepta ſine hūilitate. de q̄ Greg.
Perit oīme qđ agiť niſi humilitate cuſtodiať
Jō Jſa. vlti. dicit dn̄s. Ad quē reſpiciaꝫ niſi
ad paupculū ⁊ ꝯtritū ſpū ⁊ trementē ſmones
meos. Nā dicit Jnno. Quāto q̄ſq̄ʒ ſibi vilioꝛ
tanto deo acceptioꝛ ⁊ p̄cioſioꝛ. Silr̄ ⁊ opa hu
miliū acceptat de⁹ Judith. ix. Humiliū ⁊ mā
ſuetoꝝ ſemp tibi placuit dep̄catio. Hinc eſt q̄
maria ſe iactat de humilitate di. Lu. i. Reſpe/
xit humilitatē. ac ſi diceret. nihil tā acceptum
erat deo ī me. de q̄ Bern. Audeo dicere q̄ nec
v̄ginitas marie placuiſſꝫ deo ſi hūilitate caru
iſſet. iō Jſido. Eſto puulus in ocul' tuis ⁊ eſ
magn⁹ in ocul' dei. Quīto pꝓpter neceſſitateꝫ.
qꝛ ſine ea null⁹ ad regnū celoꝝ īgrediť Mat.
xviij. Niſi ꝯuerſi fueritiſ ⁊ efficiamini ſic puu
li: nō intrabitiſ in reg. ce. G Aug⁹. Excel
ſa eſt patria: ſꝫ hūilioꝛ eſt via. ambula p̄ viā
hūilitatis ⁊ p̄uenies ad gaudiū eterne claritā
tis. de q̄ text⁹. Qui ſe hūiliat exaltabiť. ſ. in ter
ris in iudicio ⁊ in celo. Primo exaltabiť ter/
ris p̄ grē viſitationē. Jſa. xl. Omīs vallis ex/
altabiť. Vñ Caſſio. ſup pſ. ciij. Inter mediū
montiū pertranſibunt aque. Jn vallibus hu
milium animarū ptranſeūt aque grāꝝ. Jdo
Bern. Magna virtus humilitas cui facile
ſe inclinat diuīa maieſtaſ. Secūdo humilis
exaltabiť in iudicio p̄ iudic' aſſeſſionē Mat
thei. xix. Vos qui ſecuti eſtis me. ſcilicꝫ in ſta

humilitate ꝟbo ⁊ exemplo ſedebit ſup ſedes ⁊c. ⁊ implebit illud Sap. v. Hi ſūt q̄s aliqñ habuimus in deriſum ⁊c. Ecce quō cōputati ſunt inter filios dei ⁊ inter ſanctos ſors illoꝝ eſt. Tercio humil' exaltabit in celo p gloriam Prouer. xxix. Humilē ſpū ſuſcipiet glia. Re uera glia. q2 dicit Iſido. Humilitas nos deo iungit. ſupbia ſepat a deo. Ideo ter i anno legunt iſta verba. qui ſe humiliat exaltabit. ad deſignandū ꝙ vera humilitas debet ſtare i tribus. Primo in corde p defectuꝫ ꝯſiderationem. Michee. vi. Humiliatio tua in medio tui. Aug⁹. Eſtimate vos in corde inferiores: qui i maifeſto eſtis ſupiores. Scdo in ore p locutionem ꝯfeſſionis. Ecci. iiij. Preſbytero humilia aiam tuā. habet em̄ de pe. diſt. i. taciturnitas. Taciturnitas peccati ex ſupbia naſcitur cordis. ne talis reputet apud hoīes foris qualē ſe iam dudū exhibuit diuino cōſpectui. Ubi aūt ſupbia regnat vł ypocriſis: humilitas locū habere nō pōt. Tercio in opere p ſanctā opationē. vt habet de pe. diſt. ij. Si q̄s vbi dicit. Exercitia humilitatꝭ ſunt vilioribꝫ ſe ſubdere officijs. ſicut chriſt⁹ qui lauit pedes diſcipuloꝝ. Joh. xiij. tales tripliciter exaltantur vt dictū eſt. Sed q̄ exaltat ſe humiliabit. ſcꝫ in terris a priuatiōe grē. In iudicio ſtabit in terra: poſt iudiciū erit in inferno. Uñ Gre. xxxiiij. moral. Conſideret hō quid elat⁹ in terra merebit: ſi angelus alijs platus in infernū proſternit. ij. Petri. ij. Si de⁹ angel' peccātibꝫ nō pepercit: ſed rudētibꝫ inferni detractos in tartarū tradidit cruciādos. q̄d faciet figmēto ⁊ nequā ſeruo. nā ſupbia eſt dño deo valde cōtraria. Prouer. vi. Sex ſunt q̄ odit dñs: et ſeptimū deteſtat aia ei⁹. Oculos ſublimes ⁊c. Jō ſcribit Ecci. xxiij. Extollentiā oculoꝝ meoꝝ ne dederis mihi. Rōnem dicit Ecci. iij. Synagoge ſupboꝝ nō erit ſanitas. ſ. grē.

H Eſt em̄ ſupbia infirmitas incurabil' duplici rōne. Prima eſt. q2 nō cognoſcunt ſe infirmos. ⁊ dicit Augu. Nemo inſanabilior q̄ꝫ qui ſan⁹ eſſe videt: ⁊ nō eſt. et ſic ſupbi. Unde Bern. Omis ſupbia eſt ſtulticia: q2 ſeipm neſcit. Nam ſm Hiero. Supbia plus audꝫ q̄ꝫ pōt. ⁊ ſic ſeipm ignorat. ⁊ ſic erit inſanabil'. dicit em̄ Seneca. Salutis initiū cognitio propria. iō ad ſanitatē difficulter venim⁹: q2 nos egrotare neſcim⁹. Scdo nō curat de facili. q2 remediū a ſupbis non accipit. q2 deteriores fiunt ex correptionibꝫ. ſicut iudei ex pdicatiōe chriſti. Chriſ. Sicut q̄nto plura ligna tanto maior oritur flāma. ſic ignis rancoris in ſupbis. di. q̄d iſte habet me arguere. Jō Job. xi. Uir van⁹ in ſupbiā erigitur ⁊ tanq̄ꝫ pullū onagri ſe liberꝫ natū putat. q̄ſi ſub nulli⁹ ditione ⁊ ptāte eſſet. vt dicit Aug⁹. de ciui. dei. Omnis ſupbus cupit eminere ſolus. Jō Grego. Quāto quiſq̄ꝫ alti⁹ hic erigit: tanto ibi depſſius immerget. Ideo recūbe in loco nouiſſimo q2 ſcribit Job. xxij. Qui humiliat⁹ fuerit: erit in gloria. Dicit nanq̄ꝫ Caſſio. ſup Pſ. cxlvi. Suſcipiens mãſuetos dñs Manſueti ſuſcipiunt in celū. ſupbi vero deijciunt in terrā. iuxta illud Abdie. c. vnico. Si exaltat⁹ fueris vt aquila. ⁊ ſi inter ſidera poſueris nidū tuū. inde detraham te. dicit dñs.

De eadē dñica Sermo. CLIIII.

Um intraret

c ieſus in domū cuiuſdā pncipis phariſeoꝝ ſabbato mãducare panē. ⁊ ipi obſeruabant eū. Luc. vbi ſupra

J In ſumma euãgelij duo innuunt. Primo pncipis malignitas in inuitādo. ibi. cum intraret. Secūdo ſaluatoris benignitas in inſtruendo. ibi. inuitat⁹ ⁊c. De pmo di. In illo tpe. dicit Uincenti⁹ in ſpeculo hyſto. lib. viij. ca. xxvi. ſcꝫ chriſti pdicatōis anno tercio poſt decollationeꝫ iohis. poſtq̄ꝫ chriſt⁹ reprobauit maliciā auaricie phariſeoꝝ p tres parabolas. ſcꝫ de diuite epulone. ⁊ de villico iniq̄tatis. ⁊ aliā de denario diurno. tūc pnceps vn⁹ phariſeoꝝ inuitauit eū. nō amoroſe ſꝫ inuidioſe. q2 cū intraret domū ipi obſuabāt eū. Dicit Cōſtantinus ſup metheoroꝝ. triplices ſunt ſtelle. aliq̄ vere ⁊ fixe in firmamento ſicut clau⁹ in rota. alie erratice. i. planete q̄ aliū motū hñt pter q̄ꝫ motū orbis. aliq̄ vo ſunt appentes: ⁊ ſunt inceñones vapoꝝ q̄ appent ſtelle ⁊ non ſunt: vt cometa. q̄ eſt ex vapore terreſtri multū eleuato igne inflāmato: vbi aer ꝯcauitatē ignis ꝯtingit. Moralr. ſic triplex ē amicicia. q̄dā vera i firmamēto. i. neceſſitate. Ecci. vi. Amic⁹ fidel' ꝓtectio fortꝭ. q2 nō dimittit hoīeꝫ i neceſſitate Prou. xvij. Omi tpe diligit q̄ amic⁹ eſt. Alie ſunt erratice q̄ aliū motuꝫ hñt pter q̄ꝫ orbis: ⁊ ſunt amici q̄ leuiter mouent ad inimiciciam. Ecci. vi. Eſt amic⁹ ſm tps ſuū. ⁊ illi ñ ſunt cōſtãtes. De q̄bꝫ Saluſti⁹ in iugurtino. Uer⁹ amic⁹ nunq̄ꝫ fuit q̄ aliqñ amicus eſſe deſerit. Tercie ſunt appentes: q̄ cauſant ex vapore eleuato ⁊ accēſo. ſic aliq̄ amici ex eleuatiōe proſperitatꝭ diuitiaꝝ ⁊ dignitatū. Ecci. vi. Eſt amicus ſocius menſe: ⁊ non permanebit in die

neceſſitatis. Et ibidē. Si poſſides amicū in
temptatiōe poſſide tāū. alias falſus. Iſido. li.
iij. de ſum. bo. Amicicia in pſperitate eſt incer/
ta. q2 neſcit an diligit pſperitas vl' pſona. ⁊ ſic
ille falſus amic⁹ ⁊c. q2 inuitauit eū ſub ſpecie
amicicie: ⁊ obſeruabat eū. i. inſidiabat. Pſal.
xxxvi. Obſeruabit pctōr iuſtū. Ber. Chriſt⁹
habuit in factis obſeruatores. in dict' ↄtradi
ctores. in tormētis illuſores. O qt ſunt hodie
tales q̄ in cōuiuijs ſe oſtēdūt amicabiles ⁊ nō
ſunt. vbi implet illud Lu. xxij. Manus tra/
dentis me mecū eſt in mēſa. Sed di. Cur in/
trauit. Rñdet Symon de caſſia. Nō amore
cōuiuij: ſed rōne docēdi. Sed di. an ↄuiuia i
ſe ſint licita. vl' an ſint phibita. Rñdet Gre/
go. natali epō. ⁊ h̄r. xliiij. di. cōuiuia. Cōui
nia que ex charitate fiūt ſunt laudāda. k
Nota ad hoc q cōuiuia ſint ſine pctō req̄run
tur multa. ⁊ notant in his ↄuiuijs in q̄bȝ chri
ſtus fuit. Primo chriſt⁹ fuit in ↄuiuio nupti
arū Joh. ij. in chana galilee. Et in nuptijs fit
vnio duaȝ pſonaruȝ. in chana. i. in charitate
ad deſignādū q vbi vnio ibi eſt charitas Lu.
x. In quācūq3 domū intraueritis: dicite. pax
huic domui: edentes ⁊ bibētes q̄ apud illos
ſunt. q2 deo placȝ ↄcordia Ecci. xxv. In tribȝ
bñ. ⁊c. Jō orauit chriſt⁹ Joh. xvij. Rogo vt
hi vnū ſint ⁊c. honeſti⁹ ⁊ ſancti⁹ eſt vnū fercu
lū cū charitate q3 decē cū odio ⁊ rancore. Pro
uer. xv. Meli⁹ eſt vocari ad olera cū charita/
te q3 ad vitulū ſaginatū cū odio. nō vt Abſa/
lon q̄ vocauit fratrē amon. ⁊ interfecit eum. ij.
Reg. xiij. Nā vbi pax ibi de⁹. ij. Cor. vltimo
Pacē habete: ⁊ de⁹ pacis ⁊ dilectiōis erit vobi
ſcū. i. Cor. i. Nō ſint in vob ſciſmata. i. Cor.
xi. Si q̄s videt ↄtentioſus eſſe. nos talē ↄſue
tudinē nō habem⁹ neq3 eccl'ia dei. ij. Thim. ij.
Seruū dñi nō optet litigare: ſ3 māſuetū eſſe
ad omēs. Scdm cōuiuiū in q̄ fuit chriſt⁹
eſt cōuiuiū q̄nq3 panū q̄s bñdixit ⁊ multipli
cauit ⁊ ſaturauit q̄nq3 milia hoīum. Joh. vi.
⁊ deſignat h̄ eſſe chriſtianū ↄuiuiū vbi benedi
ctio pmia eſt. vt fecit chriſt⁹ anteq3 paſcit tur/
bam Jō Mat. vi. Querite pmū regnuȝ dei.
Ro. xiiij. Nō eſt regnū dei eſca ⁊ pot⁹: ſed iuſti
cia ⁊ pax. iuſticia req̄rit vt recipiēs cibū ab a/
liq̄: pmo petat vl' ſalutet. nō ſtati vt ſus adeat
cibū. ⁊ ſic nos debem⁹ laudare deuȝ. Martin⁹
papa. xliiij. diſt. nō liceat clericis niſi hymno
dicto edere panē: vt di. archi. in glo. Sicut te
nent clerici hymnū ſiue bñdictionē pmittere.
ſic illitterati tenent vnū Pr nr ad minimū o/
rare. de q̄ apl's. i. Thim. iiij. Sanctificat cib⁹
p verbū dei ⁊ orōem. oppoſitū faciēs videt lo/
cū dare diabolo: put narrat beat⁹ Gre. in lib.
dyal'. de q̄dā moniali: q̄ intrans ortū: comedit
lactucā nō pmiſſa bñdictiōe. ⁊ ſtatim a diabo
lo poſſeſſa eſt. Nō ſim⁹ igit guloſi. de q̄bus dr
Phil'. iij. Quoȝ de⁹ venter eſt. q̄ currūt ad pli
bandū ⁊ nullā miſſaȝ audierūt. de q̄bȝ etiā dr
Jſa. v. Ue q̄ ↄſurgitis mane ad ebrietatem ſe
ctandā ⁊ dei obliuiſcunt. ⁊ ſic in fine de⁹ obliui
ſcetur coȝ. de q̄ dicit pſ. xxvij. Scdȝ opa ma/
nuū coȝ tribue illis: redde retributioneȝ coȝ
ipis. Uñ etiā dicit Aug. Hac aniaduerſione
pcutit pctōr: vt in fine obliuiſcat ſui q̄ in vita
oblit⁹ eſt dei. naȝ miſſam audire die dñico eſt
pceptū. de ↄſe. di. i. miſſas. Miſſas totas die
dñico pcipim⁹ audire. ſil'r dei verbū. de ↄſe. di.
i. Sacerdote. Leo papa. lxxv. diſ. Quicq̄d a
dño eſt inſigne cōſtitutū in hui⁹ diei dignita
te ſit geſtū. in hac die mūdus ſumpſit exordi
um. in hac p reſurrectionē ⁊ mors interituȝ et
vita accepit pncipiū. L Terciū cōuiuiū
in q̄ chriſt⁹ fuit eſt vbi ſeptē panibus ſaciauit
q̄ttuor milia hoīȝ. Mar. viij. vbi dicit. Mi
ſereor ſup turbā. q2 nō hñt qd mādu cēt. ſi di/
miſero eos ieiunos deficiēt in via. ⁊ ſignificat
q chriſtiani i cōuiuijs debēt exercere miſicor
diā in paupes. Neemie. viij. Mittite partes
eis q̄ ſibi nō prepauerūt. Moral'r. Dū ſedes
in mēſa pmo de paupe penſa. Rō. q2 in oibus
talibȝ veſcit chriſt⁹. Mat. xxv. Qd vni ex mi
nimis meis ⁊c. Jō. xlij. di. hoſpitalē optet ēē
ſacerdotē. Chriſo. Omia q̄ nob dñs dat per
nos alijs dat. Jō Thob. iiij. Si multū tibi
fuerit abūdāter tribue. Et ibidē. Panē tuū
cū eſurientibȝ ⁊ egētibȝ comede. ⁊ Luc. xi. Qd
ſupeſt date elemoſynā. i. Thimo. iiij. Pietas
ad oia vtil' eſt. Ecci. iiij. Ne auertas faciē tuā
ab egeno. Amb. lib. cōſeſ. Nihil ita cōmen/
dat chriſtianū ſic op⁹ pietatiſ. ecōuerſo q̄d gra
ui⁹ q3 q ſupbo ocl'o paupes frēs deſpicimus.
Lu. vi. Eſtote miſicordes ⁊c. Rō Aug⁹. lib.
iiij. omel'. Ante fores gehēne ſtat miſicordia.
neminē miſericordē pmittit intrare. q2 miſeri
cordes miſericordiā ↄſequent. Hierony. Nō
memini me legiſſe mala morte mortuū qui ſe
in operibus miſicordie nouerit ſedulum.
Quartū ↄuiuiū in q̄ xpſ fuit: fuit domus ſy
monis pharīſei Luce. vij. Qui detrapit xpo ⁊
marie magdalene di. ſi h̄ eēt pph'a ſciret vtiq3
q̄ ⁊ q̄lis eſt mlr q̄ tangit eū: q2 peccatrix ē. Cui
chriſtuſ. Symon habeo tibi aliquid dicere: ⁊
dixit ei iuſtū ⁊ equū. Sic i ↄuiuio chriſtiano
rū debȝ fieri locutio de deo. i. Pe. iiij. Si quis

loquiť q̄ſi ſmones dei.nō detractorie. Exēplo
beati Aug.q̄ nemīnē in ſua mēſa alijs detrahē
tem pmiſit. Vñ eſt v̄ſus. Quiſq̇s amat dictis
abſentū rodere vitā.hāc mēſam indignā no/
uerit eſſe ſibi. Jō ex dci. Tol.ꝛ hī.xliij.diſ.p
reuerētia. Pro reuerentia dei ꝛ ſacerdotum id
vniūſa ꝯſtituit ſinod⁹:vt q: ſolēt crebro men
ſis ocioſe fabule interponi i oī ſacerdotali ꝯui
uio lectio diuinaꝝ ſcripturaꝝ imiſceat. Super
quo dicūt doctores ꝙ non ſolū ſacerdotibus
ſed etiam laicis eſt ab inutilibus fabulis ꝛ de
tractōibꝫ abſtinēdū. Rō:q: inter omīa pctā
vnū de maxīs eſt detractio.teſte Alexan.vi.q.
i.ſumma. Sūma iniq̄tas ē detrahere.q: dicit
ſan. Tho.ij.ij.q.lxxiij.ar.iij. Detractio ſm ge
n⁹ ſuū eſt mai⁹ pctm̄ q̄ꝫ furtū.q: magis noci/
uū.hō em̄ hꝫ tria bona.ſ.bona aīe.bona corpiſ
ꝛ bona exteriora.ꝛ vt dr̄.puer.xxij. Melius eſt
nomē bonū q̄ꝫ diuitie mlte.iō detractio ē ma/
gis pctm̄:min⁹ tn̄ q̄ꝫ homicidiū vl' adulteriū
Jō Ecci.xli. Curā habe de bono noīe.iō per
ſe loquendo eſt mortale pctm̄ ſm qd̄ ordinať
ad denigrandā famā alteri⁹ niſi ex leuitate eue
niret:tūc eſſet veniale.xliij.di. Conuiuia lau
dant dū detractōibꝫ:fabuliſ:ludis turpibꝫ nō
miſceanť.ppter qd̄ nō eſt libēter audiēda de/
tractio. Bern. Detrahere ꝛ detrahentē audire
q̄d hoꝝ dānabili⁹ ſit nō facile dixerim Jō hō
in cōuiuio dꝫ oñdere v̄bo vel facto ꝙ ſibi diſ/
plicet fratris detractio. Prouer.xxv. Uentus
aquilo diſſipat pluuias.ꝛ facies triſtis linguā
detrahentē.exemplū patꝫ in clauſtris.i. Cor.
xv. Corrūpūt bonos mores colloquia praua.
pſ.xi. Eloquia dñi eloq̇a caſta. Matth.xix.
De ore tuo te iudico ſerue nequā. Jō Greg. de
diuite epulone.q̄ ꝯuiuando loq̇citer peccaue
rat in lingua ardebat. Quītū ꝯuiuiuꝫ in q̄
fuit chriſt⁹:fuit ꝯuiuiū matthei q̄ reliq̇t oīa.
Mat.ix.ꝛ zache⁹ Lu.xix. Si quē defrauda/
ui reddo q̄druplū.ad denotādū ꝙ in cōuiuio
hoīs chriſtiani nihil dꝫ eſſe male acq̇ſitū.nā
oram⁹ Mat.vi. Panē nr̄m ꝛc. Jſa.iiij. Pa/
nē noſtrū comedem⁹ ꝛ veſtimētis nr̄is operie
mur. Chriſ. Qui panē iuſte acq̇ſitū mandu/
cat:ſuū panē manducat. Pſ.cxxvij. Laboreſ
manuū tuaꝝ ꝛc.nō raptū nec ablatū. Thob.
ij. Non licet nob aut edere ex furto aliq̇d aut
ꝯtingere. Sic balthaſar Daniel.v. bibit ꝛ co
medit de vaſis raptis.ꝛ vidit manū ſcribentē.
mane thetel:phares.id eſt numerauit.ponde
rauit.diuiſit.q: ſcribiť Ecci.xxxiiij. Panis e/
gentiū vita paupis ē:q̇ defraudat illū hō ſan/
guinis eſt. M Sextū aūt ꝯuiuiū eſt il

lud pñs. De q̄ dicit. Jntrauit domū pncipis
phariſeoꝝ ſabbato māducare panē.non dicit
carnes vl' delicata ꝛ varia fercula.ad denotan/
dū ꝙ in ꝯuiuio chriſtiani dꝫ gula ꝛ voluptaſ
vitari:ꝛ modeſtia in edēdis ꝛ bibēdis haberi.
Lu.xxi. Attēdite ne grauenť corda vr̄a crapula
Ecci.xxxvij. Propter crapulā mlťi obierunt.
Jbidē. Noli auidus eſſe in oī epulatōe. Ga
lien⁹. Plures moriunť gula q̄ꝫ gladio. Eccli.
xxxi. Utere q̄ſi hō frugi his q̄ tibi apponunť.
nō q̄ſi beſtia ſicut filij iſrl' in eſu carniuꝫ. Nu.
xi.de q̄ pſ.lxxvij. Adhuc eſce eoꝝ erant in ore
ipoꝝ:ꝛ ira dei ꝛc.ꝛ iō de ꝯſe.diſt.v.ca.ne tales.
Nemo onereť cibis vſq̇ꝫ ad inflationē ventriſ.
Aug. Nō voluptas ſꝫ neceſſitas q̄renda ē in
cibo. Aug.de v̄bis dñi.ꝛ xli.di.nō cogant. Nō
cogant diuites paupeꝝ veſci cibis.ſꝫ doleant
aliter ſe ſuſtētari nō poſſe. Sed ſciendū ꝙ q̄n
hō eſurit ꝛ in comedēdo delectať in cibo nō eſt
pctm̄:q: naturale. Jtē ſi preparat vt ſumere poſ
ſit nō peccat:ſꝫ vitet duo.ſ.guloſitatē et volu/
ptatē.dicit Gre.in mora. Qui nunc in volu/
ptatibꝫ ſe dilatat:illū pena in ſupplicijs angu
ſtat. Hiero. Jmpoſſibile eſt pñtibꝫ ꝛ futuris
frui delicijs.ꝛ dicit Aug. Eſau pmogenita p/
didit nō ppter gallinā:ſꝫ ppť lenticulā. Legi⁹
xpm̄ nō d' carne ſꝫ de pane teptatū. Aug.de do/
ctrina chriſtiana. Sapiēs pcioſo cibo ſine vi/
cio gulevtiť.inſipiēs aūt fetidiſſimo cibo inar
deſcit.naꝫ helyas nō rephendiť in carnis eſu.
Eſau aūt i lente. Ecci.xxxvij. Quis abſtinēs
eſt adijciet vitā. N Septimū cōuiuiū
in q̄ fuit chriſt⁹:fuit in vigilia palmarū in be/
thania.in q̄ ꝯuiuio vt dicit Aug.de v̄bis dñi
fuit lazarus.cui chriſt⁹ dixit. Lazare ſurge et
narra q̄ vidiſti.ꝛ narrauit penas inferni q̄ ſūt
formidāde.ad deſignādū ꝙ in ꝯuiuio dꝫ eſſe
timor dñi.nā ibi diabolus adeſt:ꝛ ſicut pmoſ
parētes decepit in cibo.ſic adhuc nitiť nos de/
cipere.vt ptꝫ in filijs iob. Job.i. Filijs ꝯuiuā
tibꝫ affuit ſathan. Si igiť volum⁹ eſſe ſecuri ꝛ
deo accepti habeam⁹ timorē.q: dr̄ Actuum.x
Jn omi gente q̄ timet deū ꝛ opať iuſticiā:acce
pt⁹ eſt illi.ꝛ Ecci.i. Timor dñi expellit pctm̄.
ꝛ ſic fecit thobias. Thob.ix. Jn timore domi
ni nuptiarū cōuiuiū exercebant.xi.q.iij. Qui
omīpotentē deuꝫ metuit nec cōtra euāgelium
nec cōtra aploſ nec ꝯtra pphetas vl' ſanctoꝝ
patrū inſtituta agere aliquid vllo modo con
ſentit O ctauū ꝯuiuiū eſt cena dñi Mat.
xxvi. Accepit panē grās ꝛc.ſic in ꝯuiuio chri/
ſtiani debet eſſe grāꝝ actio. Vñ Martin⁹ pa/
pa.xliij.diſt.nō liceat. Nec oportet aliq̄ndo

clericos niſi hymno dicto comedere panez: et
poſt cibos grãm auctori deo referre. vbi etiam
di. de layc; et ꝑſertim religioſis. Symõ de caſ/
ſia. Sicut añ cibũ bñdictio. ſic poſt cibũ debꝫ
ſeq̃ grãrũactio. Cyrillus. Cibo illo tã corp⁹ qꝫ
ania reficit. q̃ cũ grãrũactõe recipit exẽplo xpi.
q̃ poſt cenã hymno dicto exiuit in montẽ oli/
ueti. et ſic layci debẽt orare vnũ pr̃ nr̃ ꝑ ſalute
aliud ꝑ grãrũactiõe. talis grãrumactio valde
placet deo. Grego. Multiplicat beneficiũ q̃
regratiat deo poſt cibũ ſumptũ. Videmus fre
quẽter q hoſpes curial' refert hoſpiti grates. ſꝫ
heu ſunt aliq̃ qui gr̃es nõ referũt nec gratitu
dinẽ oñdũt. vt porci q̃ ſub quercu glandes co
medũt: nec in arborẽ reſpiciũt vñ venerũt. pſ.
xxi. Edent paupes et ſaturabunt. Augu. Ni/
hil nob fructuoſi⁹ et deo accepti⁹ qꝫ q d ſingul'
donis grãs agim⁹. Dixi ſcdo ſubiungit chri/
ſti pietas in inſtruẽdo. ibi. cũ inuitat⁹ fueris.
Nota triplices ſũt nuptie. crimĩoſe. gratioſe.
glioſe. Prime ſunt culpe q̃ inter aĩaꝫ celebran
tur et diabolũ. ad illas inuitat nos diabolus ꝑ
nunciũ praue ſuggeſtiõis. ſꝫ nõ recũbe in pri
mo loco. et iſte nuptie patẽt in ſcdo ſmõe iſti⁹
dñice. xvij. qui eſt in ordine. cliij. in prin.

De eadẽ dñica. Sermo. CLV.

Amice aſcẽde ſupius et erit tibi glia. Lu. xiiij.
Glo. ſup pſ. aſcẽſus ſpi
ritual' nõ fit paſſibꝫ pedũ: ſꝫ ꝑmotiõe affectu
um vt de ṽtute in ṽtutẽ aſcẽdat vbi charitas
mouet pedẽ. Jõqꝫ q̃nto q̃s plus diligit. tanto
plus aſcẽdit. Jõ glo. ſup pſ. xlv. Affect⁹ bon⁹
leuat aĩam. ania aſcẽdit amãdo. deſcẽdit negli
gendo. ſtans in terra in celo es ſi deũ diligis.
nõ eñ mouet cor ſic corp⁹. corp⁹ leuat muta/
tione loci. cor ṽo mutatiõe volũtat; et dilectiõ
nis. hec ibi. Ad hũc g̃ aſcẽſum hortatur dñs
quẽlibꝫ fidelẽ. di. ei. amice aſcẽde ſupi⁹. Nota
q ad aſcẽſum corpalẽ tria hoiem diſponũt. ſ.
leuitas in onere. agilitas ĩ corpe. vigor ĩ robo/
re. leuitatẽ ſpũalẽ cauſat in hoĩe ↄtẽptus terre
norũ. agilitatẽ generat appetit⁹ eternoꝝ. vigo
roſitatẽ augmẽtat intuit⁹ l' guſt⁹ ꝑmioꝝ. Pri
mo dixi q ad aſcẽſum ſpũalẽ diſponit leuitas
ſpũalis in onere quã cauſat ↄtempt⁹ terreno/
rũ. ptꝫ h̃ exemplo. Videm⁹ eñ q ſymea habẽs
truncũ collo ſuo alligatũ: nõ pt̃ hinc inde ad
nutũ ſuũ aſcẽdere. ſꝫ trunco ſoluta ſcandit ad
libitũ ſuũ q̃ vult. Moral'r. Symea ſignificat
quẽlibet hoiem q̃ ſicut ſymea nõ ↄtentat vide

re facta hoim vl' audire. ſꝫ ipa nitit eadẽ et face
re. ſic hõ nõ dꝫ ↄtentari q videat vl' audiat bo
na opa et ṽtuoſa ab aliqs fieri: ſꝫ ꝑ ſemetipm de
bet eadẽ ꝑ poſſe ſuo adimplere. vt dicat a dñs
Lu. x. Vade et tu fac ſilr. ergo hõ hñs ſibi alli
gatũ truncũ. i. amorẽ terrenoꝝ nõ põt aſcẽde/
re ad cõprehendendũ l' ↄtemplãdũ celeſtia et
diuina. qꝛ dicit Aug. Nemo põt amplecti de
um pĩter et mũdũ. Sꝫ ſi hõ a tali trũco. i. ter/
renoꝝ amore eſt ſolut⁹ põt ſcãdere ſurſum ce/
leſtia meditando et ↄtemplãdo. Vñ dic̃ Au/
gu. Jllã ſpẽciẽ intueor q̃ oẽm aĩam attrahit
ſui deſiderio. et tanto ero promptior q̃nto fue/
ro mũdior. et tanto ero mũdior q̃nto fuero ad
ſpũalia ardẽtior. et tanto ero ad ſpũalia arden
tior: q̃nto fuero a terrenis et tpalibꝫ expeditior
et remotior. hec ille. Hui⁹ figurã habem⁹ Jo/
han. xvi. vbi legit q dñs dixit diſcipul' ſuis. ſi
nõ abiero paraclit⁹ nõ veniet ad vos. ſi autẽ
abiero mittã eũ ad vos. Moraliter. Jeſus di
cit ſumpt⁹ a terra. et põt ſignare oĩa q̃ in mun
do poſſident. qꝛ oĩa de terra oriunt et ĩ terrã
redigunt. et hec oĩa niſi ↄtigerit ab appeti/
tu nr̃o alienari. et reſiduũ noſtrũ toto conami
ne ſupnis applicari dono celeſtis grẽ nõ pote
rimus dotari. Vñ Ambro. li. de fuga ſeculi.
Qui deo placere deſiderat ſupra mũdũ aſcen/
dat. q̃rat verũ apud deũ. hũc mundũ relinq̃t.
nõ eñ põt illud pcipe niſi ꝑus habitũ relin/
quat. Hec ille. Jdeo terrenoꝝ ↄtemptũ opta
uit Aug. di. in quadã ſuarũ orationum. lxxij.
Fac me dulcis ieſu amore et deſiderio tuo de/
ponere onus carnaliũ deſideriorũ et terrenarũ
ↄcupiſcentiarũ. dominet carni mee aĩa. aĩe
ratio. rationi tua grã. et tue me int⁹ et exterius
ſubde volũtati. da mihi vt te laudet cor meũ:
lingua et oĩa mẽbra mea. dilata mentẽ meã
et intuitũ cordis mei attolle. vt auida cogitati
one ſpũs meus attingat te eternã ſapientiã ſu
per oĩa manentẽ. Veni ergo dulciſſime do/
mine ad me vt videã te. ſed anguſta eſt dom⁹
aĩe mee: q̃uo venies ad eã. dilatet queſo a te.
ruinoſa eſt refice eã q̃ in ſe habet q offendat o/
culos tuos. ſcio dñe fateor. ſed q̃s mundabit
eam: aut cui alteri clamabo. ab occultis meis
mũda me dñe. abſolue ergo oro dñe mea vin
cula quibꝫ teneor: vt derelinquẽs oĩa iſta ti
bi ſoli intendã. ad te feſtinẽ tibi magiſtro ſpi/
ritu et aĩa ſine fine eternal'r inhereã. Felix ẽ eñi
aĩa que terreno reſoluta carcere libera celũ pe
tit. querens dulciſſimũ dñm facie ad faciẽ cer
nere q̃ nullo mortis metu afficit. ſꝫ de incorru
ptione perpetue glorie letatur. trãquilla eſt.

ſecura.nō timet mortē nec hoſtē hymnidicis
ſociata choris.melliflua ppetue felicitatꝭ car/
mina ad laudē glie tue rex chriſte i eternū cā/
tabit.inebriabiť ab vbertate domꝰ tue ⁊ torrē
te voluptatis tue potabis eā.hec ille ⁋
Scdo dixi ꝙ ad aſcēſū ſpūalē diſponit hoīez
ſpūalis agilitas in corpe quā generat appeti/
tus eternoꝝ.ptꝫ h̄ exēplo. Uidemꝰ eñ ꝙ auis
q̄ nata eſt ad volādū nō delectať in terra.ſꝫ cu
piens delectari ſurſuꝫ volat.modo ſupiꝰ.mō
inferiꝰ.mō dextrorſum.mō ſiniſtrorſuꝫ.mō i
medio aeris ſe ſuſpēdit.⁊ tremulť aliſ ad lumē
ſolis q̄ī imobiliter ſe figit. Moralr.auis ē q̄li
bet pſona deuota q̄ creata eſt ad volādū ſurſū
ad deū ⁊ ad celeſtia deſideria.hec nō delectať i
terris.ſed dulcedīe ɔtēplatiōis interdū ſuſpē
ſa in aerē volat.i.oīm exterioꝝ ⁊ mūdanoꝝ
pfecta obliuiōe ſupgrediēs trāſitoria ſoli deo
inardeſcens p ſupne patrie dilatiōe ſuſpirās
⁊ gemens.di.cū pš.cxix. Heu mihi qꝛ incola
tus meꝰ ⁊c.talꝭ aīa frequēti deſiderio ſurſum
ad deū eleuata tā q̄ꝫ interna deuotiōis illuſtra
tione pfuſa:ac ſupnoꝝ deſiderio acceſa modo
ſurſuꝫ celi gaudia.mō deorſuꝫ inferni ſuppli
cia.mō a dextrꝭ ſctōꝝ exēpla.nūc a ſiniſtrꝭ pra
uoꝝ hoīm pctā pſpicit.mō in ſe rediēs:⁊ i me
dio ɔſcientie ſue q̄ſi in aere imobiliter exiſtēs
cū timore dei maieſtatē ɔtēplať.eiꝰ patiētiā ad
mirās.⁊ tali admiratiōe eiꝰ meditatio eleuať.
⁊ ipe magis in dei amore ⁊ eternoꝝ deſiderio
inflāmať. Un̄ Rich.li.iiij.de ɔtēplatiōe. De/
bemꝰ ad illud diue ɔtēplatiōis ſpeculū qḋ in
futuro ſperamꝰ aīas nr̄as ſuſpendere.⁊ in eiuſ
expectatiōe feruēti deſiderio anhelare.ad h̄ eī
infundiť nob̄ eternoꝝ intelligētia vt ſciamuſ
q̄d indefeſſe p ſtudiū debeamꝰ q̄rere ⁊ p deſide
riū ſcire ⁊ ſuſpirare.alioq̄n fruſtra in nob̄ di/
uine cognitiōis abūdantia creſcit:ſi nō in no
bis diuie dilectiōis flāma igneſcit. Debet ḡ in
nob̄ creſcere ſemp ex cognitione dilectio.vt ex
multiſ incremētis id qḋ videmꝰ p ſpeculū ⁊ in
enigmate.tandē mereamur facie ad facieꝫ vi/
dere. Hinc eſt ꝙ abraam in oſtio tabernaculi
ſui ſedebat.helyas in ſpelūce ſue oſtio ſtabat.
vterq̄ꝫ ad egreſſuꝫ paratus.vterq̄ꝫ ad aduentū
dñi eleuatꝰ.hec ille. Et h̄ merito nob̄ in exem
plū fecerūt.qꝛ di. Beda.in omeł. Ad verā cō
templationē ptinet ab exteriorib̄ q̄eſcere ſoli
ɔditoris deſiderio inherere.vt nil agere libeat
niſi calcatis curis oīb̄ ad videndū facieꝫ ſui
ɔditorꝭ animꝰ inardeſcat.hec ille. Tali aīe ſic
oīa ɔtemnēti ⁊ ſoli deo intendēti pt dici illud
Job.xi. Miſerie obliuiſceris ⁊ q̄ſi aq̄ꝝ q̄ pte

rierūt nō recordaberis.⁊ q̄ſi meridianꝰ fulgur
ɔſurget tibi ad veſperā.⁊ cū te ɔſumptū puta
ueris orieris vt lucifer ⁊ habeb̄ fiduciā:ppoſi
ta tibi ſpe ⁊ defoſſus ſecurꝰ dormies. Requie
ſces ⁊ nō erit q̄ te exterreat. ⁋ Tercio di
xi ꝙ ad aſcēſum ſpūalez diſponit hoīem ſpūa
lis vigor in robore quē augmētat intuitus vł
guſtꝰ premioꝝ.habemꝰ huiꝰ figurā Matth.
xvij.vbi legiť ꝙ ſaluator ſumpſit ſecū Petrū
iohannē ⁊ iacobū:q̄n aſcēdit in montem tha
bor. Moraliter.thabor interpťať acceſſio lucꝭ.
⁊ ſignificat btitudinē eternā:vbi eſt lux diui/
na:vera ⁊ infinita.qꝛ dr̄ Apoca.xxi.ꝙ ciuitas
ſupna nō indiget ſole neq̄ꝫ luna vt luceant in
ea.qꝛ claritas dei illuminat eā:⁊ lucerna eiuſ eſt
agnꝰ dei. Ad hāc beatitudinē ɔtēplando acce
dere ⁊ aſcēdere poſſumꝰ q̄n ſubtilia et celeſtia
diligimꝰ ⁊ diligēdo pguſtamꝰ cū iohe. Und̄
Rich.in q̄dā ſmone. Q̄n diuīa dulcedīe ſu/
pra noſmetipos rapimur q̄ſi mire ſuauitatis
vinū ſumētes inebriamur:⁊ hūanuꝫ q̄dāmō
ſenſum excedētes in diuīū quēdā affectū a no
biſmetipis alienamur. Nihil enī in hac vita
hac dulcedine iocūdiꝰ ſuauiuſq̄ꝫ ſentiť:nihil
auidiꝰ ſumiť:nihil ſic aīaꝫ ab amore mūdi elon
gat.nihil ſic mentē ɔ̄ tēptatiōes roborat.quē/
cūq̄ꝫ talis ſuauitas inebriauerit ad oēm labo/
rē ⁊ ad oēne opꝰ bonū hylareſcit.laborat nō la
ſceſcit.feſtinat ⁊ non deficit. ⁋ Aūt hec tria ſiḱ
diſponūt hoīem ad aſcēſuꝫ ſpūalē.ſ. diue ɔtē
platōis ⁊ eterne btitudinis:figurať.ij. Re.xv
vbi legiť ꝙ dauid aſcēdebat cliuū oliuaꝝ ſcā/
dens ⁊ flens.nudis pedib̄ incedēs ⁊ opto ca
pite. Moraliter. Dauid interpťať vultu deſi
derabilꝭ.⁊ ſignificat pulcritudinē aīe deuote.
nam di.ei dñs Can̄.ij. Surge ppera amica
mea ſpecioſa mea ⁊ veni: colūba mea i foramī
nib̄ petre ⁊ in cauerna macerie.oſ̄nde mihi fa
ciē tuā.ſonet vox tua in aurib̄ meis.vox enīꝫ
tua dulcis:⁊ facies tua decora:iſta aſcēdit co/
operto capite ⁊ nudis pedib̄.q̄n omia trāſito
ria pp̄ter deū hūili mēte ɔtēnit.flēs aſcēdit q̄n
ex deſiderio eternoꝝ vehemētꝰ accēdiť ⁊ inar/
deſcit.di.cū pš.cxix. Heu mihi ⁊c. Sꝫ tunc
cliuū oliuaꝝ aſcēdit q̄n future retributiōis ſu
auitatē pguſtādo ɔgnoſcit.di.illud Canti.i.
Trahe me poſt te curremꝰ in odore ⁊c. Und̄
di. Bern.in ſermone de aſſumptiōe.tria ſunt
q̄ oculū intelligētie ɔfundūt atq̄ꝫ eū a cōtem
platiōe veri luminis excludūt.ſ.tenebre pctōꝝ
recordatio prioꝝ pctōꝝ.cura terrenoꝝ actu
um.cum enim luce iuſticie deſtituimur nihil
aliud q̄ꝫ pctōꝝ noſtroꝝ tenebras inuenimꝰ.

Quicũqʒ ergo mẽtis oculo diuĩe ↄtemplatio
ni vult intẽdere. pfecto eſt neceſſe vt eum ꝑus
ab h̄ triplici impedimento ſtudeat purgare.
qḋ ſi q̇s facere ↄtenderit. nouerit ↄtra triplicẽ
morbũ fore triplex remediũ. nã ꝑmus purga
tur ꝑ ↄfeſſionẽ vbi pc̄ta deteſtant̃. ſc̄ds ꝑ orati
onẽ vbi celeſtia affectant̃. tercius ꝑ quietẽ vbi
eterna ↄtemplant̃. hec ille. ḡ ad p̄dictũ aſcẽſũ
hortat̃ nos Beda ſup illud Lu. ij. Trãſeam⁹
vſqʒ ꝛc̄. di. Cũcti fideles exemplo hoꝝ paſto/
rũ tranſeãt cogitatiõe vſqʒ bethleem. ꝛ incar/
nationẽ chriſti dignis celebrẽt honoribꝰ. Trã
ſeam⁹ aũt abiectis ↄcupiſcẽcijs carnalibꝰ to/
to mentis deſiderio vſqʒ in bethleem ſupnã. i.
in domũ panis ꝛ vini. vt quē ipi aliqn̄ vide
rũt in p̄ſepio vagientẽ. nos in pr̄is ſolio mere
amur eũ videre regnantẽ. qḋ nobis ꝛc̄.

Dñica decimaoctaua. Sermo. CLVI

D Iliges domi
nũ deũ tuum ex toto corde tuo.
Matth. xxij. R In ſũma
v̄boꝝ duo innuunt̃. Primo dilectiõis poſtu
latio. ibi. diliges ꝛc̄. Sc̄do ſubiungit̃ ei⁹ mo/
dificatio. ibi. ex toto corde. De primo di. dili
ges ꝛc̄. Bern. De hac v̄tute loqui ↄſciẽtia di
ctat. charitas ſuggerit. ſpũs ingerit. ꝛ tñ indi/
gne de charitate p̄dicat q̇ nõ amat. ꝛ ideo ego
vir videns paupertatẽ meã de hac ſancta mate
ria alios audire mallẽ qʒ egoipe loqui. nam de
dignitate hui⁹ laudabil' v̄tutis di. Raba. in
quodã ſmone. Charitas eſt ignis in medita
tione mentẽ purificãs a ſordibꝰ vicioꝝ. Pro/
uer. x. Uniuerſa delicta operit charitas. Itẽ eſt
lux in orõne mentẽ irradians. Eccl. ij. Qui ti
metis dñm diligite illũ ꝛ illuminabunt̃ corda
vr̄a. nã charitas eſt lux ꝑducẽs ad eternã cla/
ritatẽ. Uñ Dyoni. de diuis no. Ad viſionẽ ce
leſtis glīe neceſſe ẽ vt hõ ſe exerceat in dei amo
re. Gilbert⁹. Nullũ bonũ ꝑfecte cognoſcit̃ qḋ
nõ ꝑfecte amat̃. nã ꝑm amorẽ habebim⁹ dei co
gnitionẽ. de q̄ Aug. viij. de trini. Quanto fla/
granti⁹ deũ diligim⁹: tanto ſerenius eũ videbi
m⁹. Iõ Hugo. ſup Ioh. di. Maior eſt dile/
ctio qʒ intelligẽtia. Intelligẽtia foris ſtat vbi
charitas intrat. Itẽ charitas eſt lux in orõne.
Greg. in regiſtro. Nihil impetrat q̇ ſine cha
ritate orat. Itẽ eſt mel in grãꝝ actiõe mentem
dulcorãs in dulcedĩe diuoꝝ bñficioꝝ. Ideo
ep̄la eſt hodie ↄcordãs cũ euãgelio. Grãs a/
go deo meo ſemꝑ. ſ. dulciter ꝑpter dilectionẽ
quã exhibuit in creatiõe. redẽptiõe. beatifica/
tione. ꝛ h̄ dulciter ꝛ amabilr̄. Caſſio. Nil con
ſtat fore bonũ niſi ab ipo collatũ. Itẽ eſt vinũ
in ↄtẽplatiõe mentẽ inebriãs iocũda dilectio
ne. de q̄ Aug. xiij. ↄfeſ. Quãto amor pl⁹ accen
dit̃: tanto ſpũs mag' ſurſum fert̃. nec quieſcat
donec ad locũ veniat. ſ. ad dñm in q̄ quieſcat.
ꝛ q̄nto alti⁹ eleuat̃: tanto nihil de inferioribꝰ
occupat. de q̄ Gre. vij. mora. Sancti viri i tã
ta altitudĩe ſe ſubleuãt vt audire q̄ mũdi ſũt
ḡue on⁹ credãt. ꝛ p̄ñs vita tedere incipit dum
amor interior dulceſcit. Gilb. ſup Can. O qʒ
durũ eſt amãti animũ cũ mundo diuidere et
chriſto ꝑegrinas curas admittere: ꝛ celeſte ſe/
cretũ infeſtare. Idcirco dilige. nã dilectio tan
ta eſt v̄tus vt di. Aug. ꝙ nemo dãnat̃ cũ cha
ritate: ꝛ ſine charitate nẽo ſaluat̃. Rõem poit
Hugo de laude charitat' di. Charitas ẽ fons
ꝑpri⁹ de q̄ nõ cõicat alien⁹. Idcirco Deutero.
xv. Audi iſrl̄ q̄d dñs de⁹ tuus petit a te niſi vt
timeas dñm deũ tuũ ꝛ ambules in vijs ei⁹: et
diligas eũ ex toto corde tuo ꝛc̄. ſup qḋ v̄bum
di. Aug. O pie dñe q̄d tibi ego ſum vt amari
iubeas te a me ꝛ mineris mihi ingẽtes miſias.
iraſceris ſi nõ faciã: ꝛ q̄d amor me⁹ ꝙ delectari
in eo. Rñdet Aug. niſi ꝑfectũ meũ. Idẽ. Tã/
to habem⁹ deũ ꝑncipaliorẽ q̄nto amorẽ puri/
orẽ. Iõ dicit ꝑpter ꝑfectũ meũ. de q̄. i. Cor. ij.
Qḋ oculus nõ vidit ꝛc̄. diligẽtibꝰ ſe. Hugo.
Quãtũ potes tantũ dilige. pr̄ãs tua erit mẽſu
rã tua. q̄nto plus amas: tãto pl⁹ habes. q̄nto
plus habes: tãto felicior es. S Sc̄d'o.
libenter vellẽ ↄſeq̄ charitatẽ: neſcio q̄uo acq̄rã
Rñdet̃ ꝙ q̄ttuor req̄runt̃. Primũ eſt pc̄ti de/
puratio. ps. xcvi. Qui diligit' dñm odite ma
lũ. i. pc̄tm. nã ſicut aq̄ igni eſt ↄria: ipm extin/
guens. ſic pc̄ta extinguũt charitatẽ. Iudith/
v. De⁹ illoꝝ odit iniq̄tatẽ. Greg. Qui adhuc
ꝑ illicita deſideria defluit ꝑfecto deũ nõ amat.
Figurat̃ in natura cordis qḋ nõ ꝑt pati dura.
ꝛ ſic charitas mortale pc̄tm. Aug. ſup Iohã.
ome. viij. Charitas ꝛ mortale pc̄tm oppoñũ/
tur. niſi vnũ radicit⁹ euulſũ fuerit: aliud plã
tari nõ poterit. Iõ exq̄ tãta malicia ẽ inter ho
mines pauca iter eos dilectio eſt. Mat. xxiiij.
Qm̄ abũdabit iniq̄tas refrigeſcet charitas mł
toꝝ. Sc̄dm eſt aliene charitat' extirpatio. vt
dilectio terrenoꝝ. i. Ioh. ij. Si q̇s diligit mũ
dũ nõ eſt charitas pr̄is in eo. Aug. ibidẽ ſup
ep̄lam Ioh. Charitas eſt actio rectitudis ſp
h̄ñs oclos ad deũ. nã cũ ꝑpri⁹ loc⁹ diuine chari
tatis ſit cor hũanũ: iõ req̄rit totũ. Bern. Cha
ritas deſtruit charitatẽ: qʒ carnal' ſpũalẽ. terre
na celeſtem. Figuratur Leuiti. x. Filij aaron

thuribulis impoſuerūt ignē alienū ⁊ inceſum
offerētes dn̄o egreſſus ignis deuorauit eos et
mortui ſunt. ⁊ ſic aliena dilectio. Jō Aug. ſu/
per pſ. Noli extra deū aliq̄d q̄rere vl' diligere.
nimis eſt auar⁹ cui nō ſufficit de⁹. Reuocem⁹
igit̄ nr̄as affectiōes de reb⁹ ⁊ amicis. Mat. xv.
Qui amat p̄rem aut m̄rem pl⁹ q̄ȝ me nō ē me
dign⁹. nā h̄ intelligēdū eſt de oīb⁹ q̄ i deo ⁊ cū
deo ⁊ pp̄ter deū diligi nō pn̄t. Jō Greg. Qui
deū puro corde diligere deſiderat neceſſarium
eſt vt aliena diligere nō affectet. Terciū ē mē/
tis ſurſuȝ eleuatio. Coloſ. iij. Que ſurſuȝ ſūt
q̄rite. vbi eſt chriſt⁹ in dextera dei ſedēs. q̄ ſur/
ſum ſunt ſapite nō q̄ ſup terrā. Vn̄ Bern. di.
Aīa ad imaginē dei creata: q̄nto inferi⁹ artat̄
tanto ſupius eleuat̄. ſic aq̄ q̄ naturalr̄ deorſum
fluit ꝯ naturā ſurſuȝ eleuat̄. ſicut ſol q̄nto alti
tior tanto clarior. ⁊ ſic mens alta in dilectiōe.
Quartū eſt bn̄ficiorꝫ dei recordatio. Auguſt.
Ad dilectionē dei in nob̄ excitandā ⁊ nutrien
dā nil meli⁹ cognoſco q̄ȝ bn̄ficiorꝫ dei recorda
tio. o q̄nta bn̄ficia ſunt nob̄ collata. de quibus
Hugo in li. meditatio vū. Quid ampli⁹ de⁹
debuit tibi facere ⁊ nō fecit. cū nō eras creauit
te. ſuū p̄cti ⁊ diaboli te feceras ⁊ redemit te. O
q̄ȝ dure redemit te. de q̄ Bern. d. Plura fec̄ mi
ra. ptulit dura nō tā facile redēpt⁹ ſicut fact⁹.
Hugo. Jn mōi p̄icul' ābulabas angeluȝ tibi
dedit p̄ ſe venit ⁊c̄. Aug. Nil ita hūanis affe/
ctib⁹ impſſum eſt q̄ȝ vt diligas diligētē te ipꝫ.
ſi pigeat amare nō pigeat reamare. T
Dixi ſcd̄o ſubiūgit dilectiōis modificationē.
ibi. ex toto corde. q̄r h̄ȝ ꝯuenientiā cū dilecti/
one. Aug⁹. de doctrina chriſtiana. Sic eſt vt
oēm intellectū: affectū: mēoriā: volūtatē i illū
ꝯfers a q̄ habes q̄ ꝯfers. h̄ eſt p̄mum q̄r radix.
Oſee. ix. Radix eorꝫ exiccata eſt fructū neq̄ȝ
facient. ⁊ ſic Gre. Qđ p̄cipit̄ in dilectiōe fun/
dat̄. q̄ merito p̄mū. Primo q̄r facile ad intelli
gendū. puer. xiiij. Doctrina prudentū facilis
.i. Joh. v. Mandata ei⁹ grauia nō ſunt. nō eſt
neceſſe phos adire: mare trāſfretare Deutero.
xxx. Mādatū h̄ qđ ego p̄cipio tibi hodie nō
eſt ſupra te neq̄ȝ p̄cul poſitū ⁊c̄. Scd̄o ad por
tandū leue a paupe ⁊ diuite. Mat. xi. Jugū
meū ſuaue eſt ⁊ on⁹ meū leue. Bern. O iugū
ſancti amoris q̄ȝ glioſe illaq̄as: q̄ȝ ſuauiter pre/
mis. Aug. Oīa ſeua ⁊ inmania charitas fa
cit leuia. ⁊ Bern. ſup Can̄. Vbi eſt amor ibi
nō labor ſ; ſapor. Actu. v. Jbāt apl'i gaudētes
⁊c̄. ⁊ ſic crux andree. ignis laurētij. Gre. Qui
deū veraciter amat oīa aſpa equanimiter portat.
Aug. Amore dī nil ſuaui⁹ pſ. xxxiij. Guſtate
⁊ videte Hiero. Amātib⁹ deū nihil durꝫ nihil
difficile. Tercio eſt breue ad retinēdū Decuit
em̄ v̄bū abbreuiatū in carne etiā abbreuiataꝫ
facere legem. Auguſtin⁹. Si nō vacat tp̄us
oēs pagines p̄ſcrutari. oīa volumia ſmonuꝫ
euoluere tene charitatē: ibi pendēt oīa. Aug⁹.
Qui charitatē tenet in morib⁹ tenet oīa q̄ la/
tent ⁊ patēt in dīnis ſmonib⁹. Jdē in li. đ do
ctrina chriſtiana. Vt nemo excuſationē hr̄et
in die iudicij ⁊c̄. Quarto eſt vtile ad ſuādūȝ
in pn̄ti et in futuro. Jn pn̄ti pp̄ter cōionem.
Gre. in paſtorali. Penſent inuidi q̄nte v̄tutis
ſit charitas q̄ ſine labore aliena opa facit nr̄a.
Bern. Charitas eſt v̄tus largiflua q̄ oīa fa
cit cōia: etiā celeſtē gliam. Vn̄ Aug. Ad viſi/
onē celeſtis glie neceſſe eſt vt hō exerceat ſe in
dei amore. Gre. in moral'. O ſanctū op⁹ chari
tas. qđ in me nō habeo diligo in te. qđ tuuꝫ ē
p̄ laborē: meū p̄ amorē Bern. O charitas que
nemīnē ſpolias. oīa rapis. nlli aufers ſua. oīa
facis tua in futuro.

De eadē dn̄ica. Sermo. CLVII.

Diliges domi

d nū deuꝫ tuum ex toto corde tuo
Matth. xxij. V Jn ſum/
ma v̄borꝫ duo innuunt̄. Prīo legis dn̄ice ple
nitudo. ibi. diliges ⁊c̄. Scd̄o charitatis vni/
ce latitudo. ibi. ⁊ primū De p̄mo di. Diliges
dn̄m deū tuū. ſan. Tho. ſup. iij. ſniaꝝ. di. xvij.
di. q̄ totalitas in dilectiōe diuina eſt duplex.
Prima ſm actū in q̄ nihil deeſt in his q̄ pōt
hō expendere in amore dn̄i q̄n in dilectōe po
nat. ⁊ hec totalitas nō p̄t cōpleri in via. ſ; ma
gis oſ̄ndit̄ vt ſciat̄ q̄ p̄ueniendū eſt ⁊ erit in pa
tria: vt di. Aug. q̄r illa totalitas excludit om/
ne illud qđ etiā ad tp̄s actū intercipe poſſet: ⁊
h̄ nō pōt fieri. q̄r ſcribit̄ Sap. ix. Corpus qđ
corrūpit̄ aggrauat aīam. Alio mō capit̄ tota
litas ſm habitū ſm quē hō nihil ſubtrahit đ
his q̄ dꝫ ponere ſm tp̄s illud in amore dei. ſic
q̄ nihil dꝫ eſſe in corde hoīs qđ eſt ꝯ dilectio
nē dei vl' ſupra dilectionē dei. ⁊ ſic eſt in p̄rece/
pto. de q̄ mgr̄ in. iij. di. ij. Jllud p̄ceptū nō ple/
ni⁹ implet̄ in hac vita. ſ; in p̄te. ſicut em̄ ex p̄
te cognoſcim⁹ ſic diligim⁹. Jō Bernar. Jnfi
mū ḡdū charitatis attingimus dū nihil ſupra
eū vl' ꝯtra eū diligim⁹. ſicut em̄ ſerpens moyſi
deuorauit ſerpentes magorꝫ. ſic dilectio diuīa
oēm aliā dilectionē Notāter di. diliges: nō ti
meas: nō ſcias: ſ; diliges. dicit naq̄ȝ Aug. ſu/
per illo v̄bo apl'i Ro. xiij. Plenitudo legis eſt

dilectio. q̇ charitatē tenet in moribꝫ. ille tenet
qḋ latet ⁊ patet in diuinis ſmonibꝫ. Jō deꝰ tria
ponit de charitate in ſcriptura. ſ. poſtulationē.
ꝓbationē: ⁊ remunerationē. Pͥo poſuit de di
lectione poſtulationē. Deutero. x. Audi iſrael
q̇d dñs petit a te niſi vt timeas dñm deū tuū
⁊ ambules in vijs eiꝰ vt diligas eū. ac ſeruias
dño deo tuo in toto corde tuo ⁊ in tota aīa tua
cuſtodiaſqꝫ mādata dñi. vbi Aug. O bone ie
ſu q̇d tibi ſum ego vt amari te iubeas a me: ni
ſi faciā iraſceris mihi. minaris ingētes miſeri
as: q̇d eſt tñ amor meꝰ. Rñdit Aug. niſi pro/
pter ꝑfectū meū. Jdē. Quāto habemꝰ purio/
rē amorē: tanto habemꝰ deū ꝓncipaliorē. i. Jo
han. iiij. Qui in charitate manet ī deo manet:
⁊ deꝰ in eo. Jō dicit ꝓpter ꝑfectū meū. dicē nā
qꝫ apl's. i. Cor. ij. Qḋ oculꝰ nō vidit ⁊c. Jdeo
Aug. li. viij. de tri. Quāto ardentiꝰ deū diligi
mus: tāto ſereniꝰ eū videbimꝰ. X Jtē di
gnū ⁊ iuſtū eſt vt deū diligamꝰ. Pͥo ꝓpter
eiꝰ bonitatē. ſcḋo ꝓpter dilectiōis prioritatē.
Pͥo q꞉ ſumme bonꝰ. Mar. x. Nemo bonꝰ ⁊c.
De ſcḋo. i. Joh. iiij. Nō q̄ſi nos dileximus
deum: ſꝫ qm̄ ipe prior dilexit nos. Hiere. xxxi.
Jn charitate ꝑpetua dilexi te Joh. iij. Sic de
us dilexit mūdū ⁊c. Aug. Dilige dñm deū tu
um q̇ pc̄tis tuis ſuire fecit vnigenitū ſuū. qui
dedit tibi in miſteriū anglos. aerē cū volucri/
bus. terrā cū germinibꝫ. aquā cū piſcibꝫ. Au/
gꝰ. Nihil hūanis affectibꝫ ita eſt impꝛſſum qꝫ
vt diligaſ diligentē teipm. ſi pigeat amare nō
tedeat reamare O ſi diligis corꝑalē pr̄em a q̇
habes corpꝰ mortale. magꝭ celeſtē a q̇ habes i/
mortale. Si mr̄em q̇ te ꝑduxit in mūdū miſe
rijs plenū. q̄nto q̇ te ducet in aliū mūdū eter/
nis gaudijs plenū. Si intantū fr̄es carnales
q̇ tecū hereditatē ꝑticipādo paupiorē te faci/
unt. q̄nto chriſtū q̇ tecū diuidet hereditatem
pr̄is: ⁊ ditiorē te faciet. Si filiū diligis cū q̇
intantū laboras. nec ſcis ſi in aliq̇ ꝑficias. q̄n
to chriſtū q̇ in īfinitū tibi bñfacturuſ eſt. Si
vxorē diligꝭ q̇ forte aliū plus te diligit: quāto
magꝭ xp̄m q̇ nūqꝫ ſeꝑabit amorē ſuū a te. Nā
xp̄s ꝓ te reliq̇t ⁊ dedit aīam. Hiere. xij. Reliq̇
domū meā: dimiſi hereditatē meā. i. angelos
q̇ ſunt heredes celi. ⁊ dedi dilectā aīam meā ī
manꝰ inimicoꝝ. Et ſi diligꝭ amicū q̇ ꝓ te effu
dit lachrymas. q̄nto magꝭ xp̄m q̇ ꝓ te effudit
ſanguinē. i. Joh. v. Tres ſunt q̇ teſtioniū dāt
in terra. ſ. dilectiōis ſpūs. i. aīa. ſanguis ⁊ aq̄.
ſcꝫ lachrymaꝝ. Bern. O qꝫ vehemēter ample
xatus eſt me in cruce. in q̇ effluxit aqua de la/
tere: manauit ſanguis ex corde. receſſit aīa ex

corpe Jdē Bern. Nō eſt paſſus ꝓ ſe. quia nō
peccauit. nec ꝓ angelꝭ bonis: q꞉ nō neceſſe erat
nec ꝓ malꝭ. q꞉ nō ꝓdeſt eiſ. exq̇ nunqꝫ habebūt
gl'iam. ſꝫ ꝓ te. ps̄. lxviij. Zelus domꝰ tue. i. aīe
fidelꝭ comedit me. i. fuit cā paſſiōis. Apocalꝭ. i.
Dilexit nos ⁊ lauit ⁊c. Si diligeres illū q̇ ꝓ
te daret oculū vꝭ manū. ipe totū corpꝰ dedit ꝓ
te in mortē. Ex his ptꝫ ꝙ merito debemuſ dili
gere chriſtū plus qꝫ res tꝑales. plꝰ qꝫ amicos
nr̄os. plus qꝫ corpꝰ ꝓpꝛiū: ſicut martyres fece
rūt. Si em̄ nō habes tantā ꝟtutē ⁊ fortitudi/
nē: dilige tñ ita deū vt ꝓpter dilectionē relin/
quas viliſſimū in toto mūdo. h̄ eſt pcc̄m. qḋ ē
ita vile ꝙ nulli ꝓdeſt. nec corpi nec aīe. ⁊ viliuſ
qꝫ ſerpens ⁊ rana. Gamfredꝰ in poetria noua
Peſſima res viciū nil eq̄ ꝑniciolum. ⁊ ſi non
dimittis h̄ vile ꝓpter chriſtū: q̄ūo tpe antixp̄i
dares manū vꝭ oculū. iō in viliſſimū locū de/
putanſ pccōres. i. in infernū. ps̄. Pluet ſuper
pccōres laq̄os ignis ⁊c. nā ſicut gutte pluuie
ſunt innūerabiles. ſic pene dānatoꝝ. igiꝭ dili/
ge deū ⁊ effugies. Hugo in li. de arra aīe. Ni/
hil poſſumꝰ deo ꝓ bñficijs repēdere qꝫ reama/
re. Y Sed di. q̄nta dꝫ eſſe charitas mea
ad deū. Rñdet Bern. Modꝰ diligēdi deū eſt
ſine modo. Pͥo q꞉ deꝰ eſt infinitꝰ ⁊ immēſuſ.
iō ñ eſt finis amoris terminꝰ et mēſura. Scḋo
q꞉ nos dilexit in infinitū. Bern. Amat imen/
ſitas. amat eternitas. amat deꝰ. cuiꝰ magnitu/
dinis nō eſt finis. Jō vt infinitati correſpon/
deamꝰ in infinitū diligere debemꝰ. Tercio q꞉
infinita nobꝭ bona tribuit. iō īfinitos tenemur
affectꝰ charitatꝭ. Vñ ſan. Tho. ſup. iij. diſt. q.
dicit. Cauſa diligendi deū eſt diuina bonitas
q̇ eſt infinita. ⁊ ſic nō eſt modꝰ vltra quē non
oportet ꝓgredi. Hugo. Quātū potes tantū
dilige: mēſura tua ſit pꝛās tua. Quarto q꞉ in/
finita vtilitas nobꝭ eueniet. ps̄. xxx. Quā ma/
gna mꝭtitudo dulcedis tue dñe ⁊c. Aug. Si
timētibꝫ q̇d tūc diligētibꝫ te. cū ſuoꝝ eſt time
re. filioꝝ diligere. Jdcirco nota vtilitateſ cha
ritatis. Pͥo valet ad pccōꝝ purgationē. ps̄.
x. Vniuerſa delicta operit charitas. ⁊ i. Petri
iiij. Charitas opit multitudinē pccōꝝ. Au/
gu. qḋ gutta in camino ignis h̄ facit pc̄m ve
niale in hoīe diligēte. de h̄ igne Lu. xij. Ignē
veni mittere ⁊c. Leui. vi. Jgnis in altari ſemꝑ
ardebit. Scḋo valet ad laborꝭ alleuiationem
Augꝰ. Charitas om̄ia immania et difficilia
facit leuia. Mat. xi. Tollite iugū meum ⁊c.
Hiero. Nihil amātibꝫ durū: nihil difficile. i.
Cor. xiij. Charitas oīa ſuffert. Gre. Mens
q̇ fortiter deū diligit dulce eſtimat qḋ amarū

ſit. Actu.v. Ibant apl'i gaudētes ꝛc. pſ. xxxiij
Guſtate ꝛ videte ꝛc. Grego. Qui vere deū a/
mat oīa equanimiter portat. Tercio valet ad
oīm tpaliū deſpectionē. Sophonie. iij. In igne
zeli mei deuorabit oīs terra. i. oīs terrena di
lectio. Bern. Affectanti celeſtia nō ſapiūt ter
rena. Grego. Guſtato ſpū deſipit omis caro.
ita vt hō deſiderat diſſolutionē a terreno cor/
pore Job. x. Tedet aīam meam vite mee ꝛc. ꝛ
ſic apl's ad Phil'. i. Cupio diſſolui ꝛ eſſe cum
chriſto. Guil'. O q̄ꝫ durū eſt amāti animum
cū chriſto ꝛ mūdo diuidere. Quarto valet ad
oīm nr̄m ſanctificationē ꝛ melioratonē. nam
quicq̄d agim⁹ in charitate meritoriū efficit͛ at
q̄ꝫ ſanctū. vn̄ aurū ſupductū nobilitat omne
metallū. ſic oīa opa nr̄a charitas. Apocal'. iij.
Suadeo tibi emere a me aurū ignitū ꝓbatū
vt locuples fias. i. charitatē. Aug⁹. Charitas
ſi deſit fruſtra aſſunt cetera. ſi aſſit habent͛ oīa.
Phs. Qui habet vnā ꝟtutē: hꝫ oēs. Iſidor⁹.
Charitas oīm ꝟtutū obtinet ꝑncipatū. vn̄ ſi
cut de⁹ ꝯtinet oīa. ꝛ ſic charitas oēs virtutes.
Coloſ. iij. Sup oīa hec charitatē habete: qd̄
eſt vinculū ꝑfectōis. Aug. Tūc hō eſt ꝑfect⁹
qn̄ charitate plen⁹ Jō. i. Cor. xvi. Omia vr̄a
in charitate fiant. i. Cor. xiij. Si linguis ho
minū ꝛc. fact⁹ ſum ꝛc. Aug. Nō numeroſitas
opeꝝ. nō diuturnitas tpm. ſꝫ maior charitas
auget meritū ꝛ p̄miū. Ex illo ſequit͛ ꝙ cū pau
cis opib⁹ hō poſſet magis mereri q̄ꝫ alter cuꝫ
mltis: ſi maior adeſt charitas. Hylari⁹. Fru/
ſtra erit oīs opatio ſi nō adhibeat͛ dei dilectio.
i. Joh. iij. Qui nō diligit manet ī morte. Hu
go. Dilige ꝛ fac q̄cq̄d vis. Quinto valet cha/
ritas ad oīm bonoꝝ ꝑticipationē. nā ex vincu
lo charitatis colligamur ꝛ vnimur ꝙ oīa nr̄a
mutuo cōicam⁹. Bern. Charitas eſt ꝟt⁹ lar/
giflua. nā omia facit cōia. pſ. cxviij. Partici/
pem me fac de⁹ oīm timētiū te. Gre. in paſtor.
Hinc ergo penſent inuidi charitas q̄nte ꝟtu
tis ſit. q̄ alieni laboris opa nr̄a ſine labore facit
qd̄ tuū ꝑ laborē: meū ꝑ amorē. Bern. O cha/
ritas neminē ſpolias. oīa rapis. nulli auferſ
ſua. oīa facis tua. de ꝯſe. diſt. iiij. Eccl'ie chari/
tas. Eccl'ie charitas q̄ ꝑ ſpūm ſanctū diffun/
ditur in cordib⁹ eoꝝ q̄ ꝑticipes ſui ſunt pecca
ta dimittit. eorū qui ſui nō ſunt tenet. Sexto
charitas valet ad oīm maloꝝ nr̄oꝝ ꝛ aliorūꝫ
bonoꝝ cooperationē. Ro. viij. Scim⁹ q̄m dili/
gentib⁹ ꝛc. Si aūt oīa: ergo nr̄a ꝛ alioꝝ bona
ꝛ mala. q̄uo eīm mala mea nō coopant͛ ex quo
rū cognitiōe humilitatē teneo. et in patientia
me affligo. aut q̄uo alioꝝ mala nō cooperantur
mihi in bonū: q̄b⁹ ex corde cōpatior. quē affe/
ctū apl's habuit. ij. Cor. xij. Lugeā mltos ex
his q̄ peccauerūt ꝛ nō egerūt pn̄iam. ꝛ. ij. Co/
rinth. xi. Quis infirmat͛ ꝛ ego non infirmor.
Et ſic ptꝫ quō ex fidelib⁹ nr̄is affectib⁹ nr̄a et
alioꝝ mala ꝑuenīūt ad ſalutē. Z Nota
amor dei caret ſeptuplici defectu: q̄s hꝫ amor
carnalis. Prim⁹ eſt q̄ diligit deū ſemꝑ pōt eū
habere pn̄tem. pſ. cxxxviij. Si aſcēdero in ce
lū tu illic es. ſi deſcen. ad infernū ꝛc. Mgr̄ i. i.
De⁹ eſt vbiq̄ꝫ eſſentialr̄: p̄ſentialr̄ ꝛ potētialr̄.
ꝛ ſic nō eſt de amore carnali. Scd̄s defect⁹ eſt
q: amor carnal' nō diligit ꝟaciter. q: ſi diligis
aliquē neſcis vtrū te diligit. ſꝫ de deo nō eſt du
biū q̄n ſi eū diligis: ipe te diligit. ꝓuerb. viij.
Ego diligētes me diligo. Tercio amor carna
lis diligit aliquē ꝛ ipe neſcit: ꝛ facis aliq̄d ali/
qn̄ in amore ꝙ diſplicea͛t ei. ſꝫ ſi diligis deum
cert⁹ ſis eū nō ignorare Joh. ij. Ipe ſciebat q̄d
eſſet in hoīe. Quarto amor dei n̄ inuidet aliis
ſil' amātib⁹. ſed amor carnal' inuidet ꝙ aliq̄s
ſit eīdē familiaris quē amat. ſꝫ dei nō. q: vellꝫ
ꝙ omēs hoīes deū amarēt. q: ꝑ hoc nihil ei de
perit ſꝫ accreſcit. Quīto q̄uis deū diligo ſuper
oīa. nō tn̄ doleo ſi aliquē plus diligit. Rō q:
ſcio ꝙ iuſt⁹ eſt ꝛ ſapiēs ꝛ oīa iuſte facit. et hoc
amor carnal' nō habet. Sexto cuꝫ ꝯſidero ꝙ
ipe tant⁹ eſt: ego tā modic⁹. mihi ſufficit ꝙ in/
ter extremos me ponat. dū tn̄ etiā ſum de nu/
mero amicoꝝ ſuoꝝ. h̄ etiā carnal' amor nō hꝫ.
Septio etiā cert⁹ ſum ꝙ ei⁹ amiciciā perdere
nō poſſum niſi ex meo vicio. ipe eīm in ſe ē im/
mutabil': ꝛ mors me ei auferre nō pōt. h̄ etiaꝫ
carnal' amor nō hꝫ. ſi igit͛ ſerioſum ſe oñdat d̄
h̄ nō doleas ſed gaudeas. Apocal'. iij. Ego q̄s
amo arguo ꝛ caſtigo.

De eadē dn̄ica. Sermo. CLVIII.

D Iliges proximū tuū ſicut teipm. Mat. xxij

A In ꝟbis p̄miſſis duo
innuunt͛. Primo dilectionis neceſſitas. ſcd̄o
diligendi q̄litas. p̄mū ibi. diliges. qd̄ ſonat ꝑ
cipientis autoritatē. ſcd̄m ibi. ſicut teipm. qd̄
deſignat diligēdi q̄litatē. De p̄mo dicit. Dili
ges proximū tuū. Ecce p̄cepit. q: in ſacra ſcri/
ptura ponit͛ frequēter futurū indicatiui ꝑ im
peratiuo more hebreoꝝ ꝛ grecorūꝫ. Nota ne/
ceſſitas dilectiōis ptꝫ ex q̄ttuor. ex ſcriptura.
figura. natura. creatura. Pri̊o in ſcriptura: ex
eo ꝙ crebri⁹ monet ad dilectionē ꝓximi ī ſcri/
pturis. Leui. xix. Diliges ꝓximū tuum ſicut

teipm Joh.xv. Hoc eſt pceptū meū vt diliga
tis inuicē. Lu.x. Diliges pximū tuū ſi. teipm
Ex h in pposito adeo neceſſaria eſt hu9 man
dati executio ꝙ de9 ſeipm diligere nō reputat
ſi nō ꝛ pxim diligā9. i. Joh.iiij. Qui nō dili
git fratrē ſuū quē videt: deū quē nō videt quō
poteſt diligere. Jtē.i. Joh.iiij. Si qs dicit di
ligo deū: ꝛ fratrē ſuū odit: mēdax eſt Et itez.i.
Joh.iij. Omīs q odit fratrē ſuū homicida eſt
ex qbus oibꝫ pꝫ neceſſitas dilectiōis. Scdo
pꝫ ex figura.i. exemplo et reglā: qd de9 i ſeipo
nob ppoſuit ad imitandū. Nā de9 intantum
nos dilexit ꝙ oēs homies vult ſaluos fieri.i.
Thimo.ij. ꝛ ſic nos Jdcirco pxim9 ſiue bon9
ſit ſiue malus eſt diligēd9. de bono ſatis claret
ꝙ amādus eſt. qꝛ tal' fili9 dei noiat ꝛ eſt.i. Jo.
iij. Uidete qualē charitatē dedit nob pater vt
filij dei noiemur ꝛ ſim9. ꝛ chriſt9 reputat eū at
tinere ſibi oī genere attinētie. Mat.xij. Qui/
cūqꝫ fecerit voluntatē pr̄is mei q in cel' eſt: ipe
frater me9 ſoror ꝛ mater eſt. Si aūt mal9 pxi/
mus eſt adhuc eſt diligēdus: ꝛ ppter deū: ꝛ p
pter ſeipm: ꝛ ppter te. Pr̄o ppter deū. qꝛ ſi de
um diligis ꝛ ei9 filiū amabis. cū ſane mētꝫ eſt.
ꝛ ppter deū debes amare pximū: cū inſane mē
tis fact9 eſt. Scdo ppter ipm. qꝛ ſi frēm ama
bas ſanū. nihilomin9 debes amare egrotū z. in
tali eñ ſtatu magꝭ indiget amore tuo qꝫ i alio
Tercio ppter teipm debes amare eū. magꝭ eñ
lucraris amādo eū cū tibi nocet qꝫ cū tibi bn̄/
ficus erat. Jnde eñ efficimur filij dei Mat.v
Diligite inimicos ꝛc. vt ſitis filij patris veſtri
q in celis eſt. nā chriſt9 dilexit nos cū inimici
eſſem9 ſui. Ro.v. Cū inimici eſſem9: recōcilia
ti ſum9 p mortē filij ei9. ꝛ ſic nos facere debem9
ex imitatiōe ꝛ figura ei9. Tercio neceſſitas h9
pcepti pꝫ ex natura qua ɔiūcti ſum9 ad inui
cem. de q Aug. Uoluit de9 vnicū formare ho
minē in pncipio a q oēs pcederēt vt tanqꝫ fra
tres oēs hoies ſe amarēt. nec ſic factū legimuſ
in angel' ꝛ aialibꝫ brutis. nec ſolū frēs ſumus
ſm hoiem. ſꝫ etiā habem9 ad inuicē fraternita
tem ſpūalē. de q Aug. Omēs frēs ſum9 ſm ꝙ
hoies: qnto magis ſm ꝙ chriſtiani ſum9. naz
rōne fraternitatis ſpūs eſt vn9 pr̄ de9. vna mr̄
eccl'ia. q fraternitas tāto forti9 ſtringit ad dili
gendū: qnto reuerētior pater deus eſt qꝫ hō. ꝛ
qnto reuerētior mater eccl'ia qꝫ carnal'. ꝛ qnto
heres celeſtꝭ melior qꝫ tpalis. Quarto neceſſi
tas hu9 pcepti pꝫ ex creatura. oēs eñ creatu
re eiuſdē ſpeciei mutuo ſe diligunt. Eccl.xiij.
Omē aial diligit ſilē ſibi. nā lupus ſerpens et
crudeliora alijs aialibꝫ nō ſolēt maliciā infer
re in ea q ſunt ſui generis. ꝛ ſic ab oibꝫ mone/
mur nos mutuo diligere. B Nota quī
qꝫ ſunt diligēda ſm ordinē charitatis. Prio
de9 qui eſt ſup oia diligēdus. de q dicit. diliges
do. de. t. ex toto corde tuo. Aug. Hec totalitaſ
intendit vt oēs mot9 anie ad deuz referant. vt
cor tuū nō ſit inclinatū ad aliqd qd ſit ɔ deuz
Nā cor hꝫ qtuor affect9. ſ. dolorē. ſpem. timo
rē ꝛ gaudiū. ꝛ oia illa debent pmaxime ꝛ ſuper
oia in corde tuo inclinata eſſe ad deū. puerbi.
xxiij. Prebe fili mi cor tuū mihi. nam dilectio
hꝫ ſilitudinē cū corde aliqualē. Primo cor ē
calidū ꝛ ſiccū. ꝛ ſic dei charitas inflāmat ad a/
morē celeſtꝭ glie ꝛ patrie Aug.xiij. ɔfeſ. Quā
to amor pl9 accendit: tanto magꝭ ſpūs ſurſuz
fertur. ps.lxxij. Jnflāmatū eſt cor meū ꝛ renes
mei cōmutati ſunt.i. cogitatiōes a mundo ſe
parate. Ro.xij. Spū feruētes: dn̄o ſeruiētes.
Sꝫ cor eſt pncipiū vite ꝛ oīs mot9. ſic dei di/
lectio. Eph.iij. Jn charitate radicati ꝛ funda
ti. vt poſſitis cōphendere cū oibꝫ ſanctꝭ ꝛc. nā
charitas illa nutrit alias ↄtutes: ſicut mr̄ fili/
as. Jō ad Gal'.v. Fruct9 ſpūs ſunt charitas.
gaudiū pax. Tercio cor eſt indigētis nature.
qꝛ nō pt pati infirmitatē magnā ſic alia mem
bra. ſic dilectio dei nō pt pati vnū pctm̄ mor/
tale. Aug. ſup Joh. omel'. viij. De9 q charitaſ
eſt ꝛ pctm̄ mortale opponunt: niſi vna euulſa
radicit9 fuerit: alia platari non poterit. Patit
aūt charitas veniale: ſic cor aliquā leuē diſtē/
perantiā q nō mortē infert. puerb. xxiiij. Se/
pties in die cadit iuſt9 ꝛc. Quarto cor inferi9
eſt acutū ꝛ ſupi9 latū: ſic dilectio dꝫ eſſe dila/
tata ſurſum. infra acuta ꝛ pua. Grego. Electi
dei tanta latitudine cor in dilectiōe dilatant.
vt audire q mūdi ſunt gue pondus eſtiment.
Scdo tenemur diligere hqd eſt in nob.ſ. ani
mā ppriā ꝛ aiam pximi ſicut ſigillū regis. nā
ſicut imago diligit ppter illū cui9 eſt ſignuz.
ſic crucifixū diligit ppter xpm. nō qꝛ lapis vl
lignū. ſꝫ qꝛ chriſtū repſentat. ꝛ ſic diligere de/
bes aiam tuā ꝛ pximi tui tanqꝫ imagines dei.
Jtē diligere debes aiam tuā ꝛ pximi tui ſicp/
cioſum theſaurū. p q xps oia dedit. Uñ Au/
g9. Sicut de9 oēm creaturā: ſic aia omē corpo
reū nature dignitate pcellit. Jō Bern. Tot9
mūdus reſpectu vni9 aie pciū eſtimari nō pt. nō
eñ p toto mūdo aiam daret quā p hūana aia
dedit. idō eā ita diligē ꝙ nō maculeſ eā pctis.
ps.x. Qui diligit iniqtatē odit aiaz ſuā. Ter
cio diligere tenemur corp9 vt ɔſeruet in eſſe ꝛ
ꝙ poſſim9 deo ſuire. vt in corpe mereamur vi/
tā eternā pmereri. dando ei cibū ꝛ qetē. Sci/

Sic teneto corpus tuū ſicut medic⁹ egrū. ad
Ro. xij. Rōnabile ſit obſequiū vr̄m. Quarto
tenemur diligere ꝓximū q̄ ꝓpe nos eſt. ⁊ prio
debem⁹ diligere vxorē ⁊ pentes. ſcdo amicos ⁊
filios. tercio domeſticos. qrto extraneos. qn/
to inimicos. Sꝫ di. an magis tenet᷑ hō patrē
vl' matrē diligere q̄ꝫ vxorē. Rich. de media vil
la rn̄det. A q̄ hō ampli⁹ dilectionē ⁊ bn̄ficia
recepit ⁊ ꝓcurationē: maiorē dilectionē impē
dere dꝫ. ſꝫ ſic eſt de pentib⁹: ⁊ nō de vxore. Hie
ro. Memēto pentū ſub q̄ꝝ manib⁹ recepiſti
incremētū. ſit tibi grata vita ipoꝝ q̄ſi vita tua
Ecci. vij. Retribue illis quō ⁊ illi tibi. Sꝫ d.
tn̄ dr̄ Gen. i. ꝓpter h̄ relinquet hō prēm ⁊ ma
trē ⁊c. h̄ intelligit᷑ q̄ ad adheſionē habitatōis
nō q̄ ad amorē. Quīto diligere debem⁹ qd̄ in
fra nos eſt. ſ. tpalia ſolū ad ſuſtentationē quo
ad nos: ⁊ elēoſynaꝝ largitionē q̄ ad alioſ. Lu.
xi. Qd̄ ſupeſt date elemoſynā: ⁊ ecce oīa mun
da ſunt vob. Chrīſ. Oīa q̄ deus nobis dat
ꝑ nos alijs dat. Jō Thob. iiij. Panē tuū cū
eſurientib⁹ ⁊ egentib⁹ comede.

De eadē dn̄ica. Sermo. CLIX.

Diliges domi
nū deū tuum ex toto corde tuo
Mat. xxij. Mar. xij. ⁊ Luce. x.
Theophilus in breuiloquio diuiſaꝝ
artiū di. in paruo igne vitrū frangit᷑: ⁊ magno
ꝯſolidat᷑. Rō q2 ꝑuus ignis nō eſt tāte v̄tut᷑
vt poſſet ſil' ⁊ ſel' circūquaqꝫ vim ignitiuā in
ducere. Spūalr̄. per ignē intelligit᷑ amor ſiue
dilectio. de q̄ Lu. xij. Ignē veni mittere in ter
rā. ſed ꝑ vitrū intelligit᷑ hō ꝓpter debilitatē na
ture. Cū eñ iſte ignis dilectiōis eſt ꝑu⁹. tunc
vitrū. i. hō frangit᷑ tedio. ⁊ diſtrahit᷑ ⁊ tepeſcit
in ope. ſ. q2 orat ſine deuotiōe. dat elemoſynā ⁊
ieiunat cū attediatiōe ⁊ murmure. Rō q2 ſm
Augu. Talis vnuſq̄ſqꝫ eſt q̄lis ſua dilectio.
Si dilectio ꝑua. ſic ⁊ opa. ſi aūt ignis dilecti
onis eſt magn⁹ ſolidat ⁊ roborat hoīez i bōis
opib⁹. Can̄. viij. Fortis eſt vt mors dilectio.
ſic q2 hō nihil timet aggredi. De q̄ Hierony.
Nihil amātib⁹ durū: nihil difficile. eo q2 cha
ritas oīa ſuffert. i. Coꝛ. xiij. Et q̄ iſta caret hu
ic oīa ſunt g̃uia. ſicut eñ rota non vncta ſo
nū facit ⁊ cantū. ⁊ ſic tales ſunt in murmure ſi
ne charitate. Nā ſm Gre. Charitas opat᷑ ma
gna vbi eſt. ceſſat opari vbi nō eſt. Idcirco cū
ſcriba ſiue legiſdoctoꝛ interrogauit de manda
to magno. rn̄dit ieſus di. Diliges dn̄m deū
tuū. In ſumma euāge. duo innuunt᷑. Pri
mo q̄ſtio legiſdoctoris inuidēter poſtulata. ſe
cūdo rn̄ſio ſaluatoꝛ᷑ ſapienter declarata. Pri
mū ibi. mgr̄ qd̄ eſt mādatū magnū ⁊c. ſcdm
ibi. diliges dn̄m deū ⁊c. De p̄mo dicit. In il/
lo tpe. ſ. feria ſcd̄a poſt palmaꝝ. cū audiſſent
phariſei q2 ieſus impoſuiſſet ſilentiū ſaduceis
q̄ negabāt reſurrectionē. acceſſerunt ad ieſum
phariſei. Chrīſ. vt multitudine vincerēt quē
rōne ſupare nō poterāt: ⁊ interrogauit eū vn⁹
ex eis. licꝫ eſſent multi tn̄ ordinauerūt vnum
doloſe. Chrīſ. Vn⁹ loquit᷑ ꝑ oīb⁹. ⁊ omēs lo/
quunt᷑ ꝑ vnū. vt ſi ꝯfuſus eēt ſolus videretur
ꝯfundi. ſi aūt vinceret oēs viderent᷑ ꝑ eū viciſ
ſe. Et h̄ fuit legiſdoctoꝛ temptans eū. q2 puta
bat ſe ſapientē. cogitabat velle ſeducere eternā
veritatē. interrogās. mgr̄ qd̄ eſt mādatū ma
gnū in lege. nō erat eis dubiū q2 tria mādata
in p̄ma tabula fuerūt maīa. ⁊ putabant xp̄m
vnū de his rn̄dere. ⁊ deind̄ volebāt eū trāſgreſ
ſorē vniuſcuiuſqꝫ ꝓbare. ſꝫ nō eſt ſapia. non ē
prudētia. nō eſt ꝯſiliū ꝯtra dn̄m. Prouer. xxi
Quia ſciebat q̄d eſſet in hoīe. Johā. ij. Idcir
co rn̄dit ꝓducens radicē ꝓceptoꝝ. ſ. dilectōez
dicens. diliges dn̄m deū tuū. D Hec eſt
ſcd̄a ꝑs in qua vt dixi innuit᷑ ſaluatoris rn̄ſio
ſapiēter declarata dicēs. diliges dn̄m ⁊c. ſcꝫ q̄
pro te ſeruus fact⁹ eſt. ad Phil. ij. Exinaniuit
ſemetipm̄ ⁊c. dicit deū. qui ꝑ te incarnatus eſt.
tuū. q2 pro te in cruce ſuſpenſus eſt. ⁊ dedit ti/
bi corpus ſuū in edulium. ⁊ ſanguinē in abluti
onē criminū. Apocal'. i. Lauit nos a pctīs no
ſtris in ſanguine ſuo. ⁊ notāter dicit diliges.
⁊ nō cognoſces. q2 noticia dei et cognitio alta
ꝑ ſe nō ſaluat. Jaco. iiij. Scienti igit᷑ bonum
facere ⁊ nō facienti pctm̄ eſt illi. Jō Iſido. li.
ij. de ſum bo. c. i. Meli⁹ eſt ſtudiū beneviuen
di q̄ꝫ multa ſciendi. ē dicit diliges nō cogno/
ſces. Nā diligere deū religioſi cordis eſt. Can
ti. i. Recti diligūt te. ſꝫ qui recti nō ſunt deum
nō diligūt. De q̄ habet᷑ in cano. xxiij. q. iiij. ca.
h̄ aūt. §. ex his. Omis iniqu⁹ bonoꝝ ē inimi/
cus. ſeqtur. cū ſit inimic⁹ iuſticie amatorē iu/
ſticie ⁊ bonitat᷑ qui eſt de⁹ diligere nō pt. Itez
nō dicit time deū ſꝫ dilige. q2 diligere magiſ ē
q̄ꝫ timere. Aug. Timere ſuoꝝ eſt: diligere fili
orū. timere ſub neceſſitate. diligere in libertate
Chrīſ. Qui in timore deo ſeruit penā euadet
mercedē iuſticie nō habebit. Sūt nāqꝫ duo
q̄ nos in futuro expectāt. ſ. vita ⁊ pena. nam ꝑ
opus bonū ad vitā. ſꝫ ꝑ op⁹ malū ad penaꝫ ꝑ
uenit᷑. Idcirco ꝑ timorē hō bn̄ declinat a ma
lo: ſꝫ ꝑ amorē anhelat ad vitā. Idcirco dicit:
diliges. Notāter di. diliges in futuro. non in

pſenti. nã ſm Bern. h̃ mãdatũ in pñti vita nõ
põt adimpleri. q2 pdicta v̾ba. ſ. diliges d. d. t.
ꝛc. idẽ ſignificãt ac ſi dicat. diliges d. d. t. ex oĩ
cogitatione. ex omĩ volũtate et omĩ mẽoria.
cordis eniʒ eſt cogitare. ꝛ iõ ex toto corde. i. ex
omĩ cogitatiõe. Silr anie eſt velle. ꝛ iõ ex to/
ta aĩa. i. ex tota volũtate ſiue mẽoria. Sʒ q̃s
eſt q̃ hec tria ſemp pficiat q̃ ex toto corde ſem/
per cogitet. q̃ volũtatẽ ſuã diuĩe volũtati ſemp
ↄformet. ꝛ q̃ deũ ſemp mẽoriter teneat. Reue/
ra nullus ad h̃ ſufficit in hac vita. vbi vl' cor/
poris neceſſitas. vl' cordis vanitas. vl' mẽtꝫ in
ſtabilitas etiã maximis ſanctꝫ aliq̃d ſurripit.
Hinc Bern. Ego ſane puto nõ an̄ pfecte im
pletũ vt diligas dñm deũ tuum ex toto corde
tuo: q̃uſq3 iã cor nõ cogat̃ cogitare de corpe et
aĩa eidẽ in h̃ ſtatu viuificãdo ꝛ ſenſificando
intendere deſinat. ꝛ v̾tus eideʒ releuata mole
ſtijs in dei potẽtia roboret̃. impoſſibile nãq3 ẽ
cor h̃ ex toto ad deũ colligere et diuio infigere
vultui q̃zdiu huic fragili ꝛ erũnoſo corpi ne/
ceſſe eſt ſuire. itaq3 in corpe ſpũali ꝛ imortali ĩ
corpe integro placidoq3. ꝛ p oĩa ſubiecto ſpũi
ſperet ſe aĩa h̃ preceptũ poſſe implere. qd reue/
ra ſolũ ↄtinget poſt generalẽ reſurrectionẽ.
E Sed d. ſic hec difficultas cõſtituit nos
oẽs hui9 pcepti tranſgreſſores. Rñdit Bern.
q̃ nõ. nã qd min9 hʒ impfectio ↄſũatiõis nr̃e
ſuppleat hũilitas ↄfeſſiõis. poti9 enĩ vult de9
a nob humilẽ defectionẽ q̃z ſupbã cõpletionẽ.
ꝓpterea mãdata ſua mandauit cuſtodire ni/
mis. vt vidẽres impfectionẽ nr̃ãm in implen
do iſtud mãdatũ: ꝛ nõ poſſe implere qd dete
mus fugiam9 ad miſicordiã ei9: dicẽtes illud
pſ. lxij. Qm̃ melior eſt miſicordia tua ſup vi
tas. Uel aliter videre poſſum9. q̃ hui9 pcepti
incõpletio nõ ↄſtituit trãſgreſſores ſʒ ↄtẽpt9.
licet enĩ impoſſibile ſit dictũ pceptũ in hac vi
ta poſſe attingere. tranſgreſſionẽ tñ euadim9
ſi infimũ gradũ charitatis attigim9. Eſt autẽ
infim9 gradus charitatꝫ diuie vt nihil ſupra
deũ aut eq̃liter deo diligat̃. a q̃ gradu q̃ deficit
a ſalute deficit. Un̄ ſicut null9 in hac vita p/
dictũ mandatũ poterit adimplere. ſic etiã nul
lus infra hũc infimũ gradũ poterit remanere
in q̃ ſi morte p̄occupati fuerim9: cum conatu
ampli9 pficiendi in refrigerio erim9. dicemuſ
q3 deo. noli me ↄdẽnare. fecimus enĩ qd potui
mus. ꝛ ſi nõ qd debuim9 fecimus. impletio er
go hui9 mãdati nõ ẽ de neceſſitate ſalutꝫ. alr̃ oĩs
hõ eſſet in ſtatu dãnatiõis. ſʒ conat9 ad pfici
endũ qd mãdat̃ de neceſſitate ſalutꝫ eſt. iõ dic̃ in
futuro. diliges dñm deũ tuũ. Cetera hui9 ſer/
monis habita ſunt ſermone. clvij. p totum
Et nota q̃ aliq̃ exẽplaria hñt in h̃ loco ad/
huc vnũ ſermonẽ de eadẽ dñica. xviij. q̃ in oĩ/
bus ↄcordat cũ ſermone. clvij. ideo huic ope/
ri nõ eſt inſert9. q2 ſupfluus.

Dñica decimanona.
Sermo. CLX.

Onfide fili re

c mittunt̃ tibi pc̃ta tua. Mat. ix.
ꝛ legit̃ hodierna die p euãgelica
li officio. F In ſumma euãgelij duo in/
nuuntur. Primo ꝓponit opationẽ nr̃e ſalu/
tis. Scd̃o ſubiũgit manifeſtationẽ diuĩe v̾tu
tis. ibi. vt q̃d cogitatis mala. De pmo dicit.
In illo tp̃e. ſ. poſt eiectionẽ demonũ de obſeſſiſ
in regione geraſenorũ. tũc aſcendit in nauicu/
lam ꝛ venit in ciuitatẽ ſuã. ſ. capharnaũ. quã
nõ naſcendo ſʒ miracul' illuſtrãdo fecit ſuã.
ibi offerebãt ei paraliticũ iacentem in lecto. vi
dens fidẽ illoꝝ mittẽtiũ ſiue offerẽtium: dixit
paralitico ieſus. Cõfide fili remittunt̃ tibi pec
cata tua. Pro q̃ ſciendũ ↄfidẽtia eſt quadru/
plex. Pria eſt praua ꝛ malicioſa. ſ. cũ quis pec
cat ꝓpter h̃. q2 ↄfidit de dei miſicordia. negãs
q̃ſi dei iuſticiã. in eo q̃ dñs nõ punit eis ſtatim
pctõrem oñdit ei ſuã miãm ꝓpter quã debuit
ipm honorare. ſʒ vult cũ pc̃tis ſuis dehoneſta
re. de q̃bo Eccs. viij. Quia nõ pfert̃ cito ↄ ma
los ſnĩa abſq3 vllo timore filij hoim ꝓpetrant
mala. nõ ↄſiderãtes illud Aug. Nullũ malũ
impunitũ. Un̄ talibꝫ ↄſulit̃ Ecci. v. Fili de p/
piciato pc̃to noli eſſe ſine metu. neq3 adijcias
pctm̃ ſuper pc̃to: ꝛ ne dicas miſeratio dñi ma
gna eſt. multitudinis pctõꝝ meoꝝ miſerebit̃.
miſericordia enĩ ꝛ ira ab illo cito pximãt: ꝛ in
pctõres reſpicit ira illi9. ac ſi diceret. licʒ ẽ mi/
ſericors ꝓpter qd mali peccãt. attñ nõ derelin/
quit ſuã iuſticiã p quã pctõres puniat. q2 dic̃
Aug9. Nunq3 ſtat dedec9 culpe ſine decore iu
ſticie. Nã eſto q̃ ↄſeq̃ris miſicordiã quã tibi
polliceris p maledictã fiduciã. nõ tñ impune
abibis: eo q̃ ſcribit̃ Job. xxiiij. De' inultũ ab/
ire nõ patit̃. ꝛ Eccs. xij. Cuncta q̃ fiunt addu
cet dñs ad iudiciũ p omĩ errato: ſiue bonũ ſi/
ue malũ ſit. De quo Job. xx. Lu. q̃ fecit om/
nia: nec tñ ↄſumetur. iuxta multitudinẽ adin
uentionũ ſuarũ ſic ſuſtinebit. ſ. in purgatorio
ſi nõ hic puniet̃. Deutero. xxv. Pro menſura
peccati erit ꝛ plagaruʒ modus. ꝛ Apoc. xviij.
Quantũ glorificauit ſe ꝛ in delicijs fuit: tãtuʒ
date illi tormentũ ꝛ luctũ. Et hec fiducia dic

tur merito malicioſa. qꝛ dicit Bern. Eſt infi-
delis fiducia ſolius maledictiõis capax cum
peccam⁹ in ſpe venie. talis em̄ fiducia veri⁹ cõ
temptus iudicat̃. ad Ro. ij. An diuitias boni
tatis dei ꝛ patientie ꝛ longanimitatis ꝯtēnis.
Ignoꝛas quoniā benignitas dei ad pn̄iam te
adducit. ſm̄ autē duriciā tuā ꝛ impenitēs coꝛ
theſauriſas tibi iram in die ire ꝛ reuelationis
iuſti iudicij dei: q̄ reddet vnicuiqꝫ ſm̄ opa ei⁹.
H Scd̄a fiducia eſt fatua ꝛ p̄ſumptuo
ſa. vt cū homo ſperat ſe facturū qd̄ in ſoli⁹ dei
poteſtate eſt poſitū. ꝛ cū ſperat ſe facturū qd̄ vi
res ſuas excedit. ꝛ qd̄ p ſe ꝛ ex ſe adimplere nõ
potest. ſicut cū quis peccat latius. ꝛ p̄ſumit ſe
ſtatuto tempe ꝯuerſurū. De qua fiducia dici
tur Ecci. xxix. Repꝛomiſſio nequiſſima mul-
tos pdidit. fatuū em̄ eſt ꝯfidere de finali peni
tentia. cū ſcribit̃ Eccs. ix. Neſcit homo finem
ſuū. ꝛ Aug⁹. Maxima inſania eſt hoīez erū-
noſam vitā ducentē in ſeipo mutabili carni et
ſpiritui ꝯfidere. in qua ꝯfidentia fatua pauci
ſaluant̃. de quo pſ. xv. Nõ ꝯgregabo ꝯuēticu
la coꝝ de ſanguinibꝰ. qd̄ exponens Bern. di.
de ſanguibꝰ. i. q̄ in pctīs pdurant nõ magnas
multitudines taliū ꝯgregabo. nec ingētes acer
uos colligā in regno meo. qꝛ in omī ſcriptura
canonica vnū tm̄ inuenies extrema illa peni-
tentia ſaluatū in hoꝛa dn̄ice paſſionis. O q̄z
fatuū eſt ꝛ p̄ſumptuoſum in extrema neceſſi-
tate ſub vni⁹ hoꝛe momēto om̄ia ad mētē re
uocare ꝛ in ꝯfeſſione exp̄mere. Jō Aug⁹. in li.
de pn̄ia. ꝛ habet̃ in cañ. d̄ pe. di. vij. null⁹. Nul
lus expectet q̄uſqꝫ peccare nõ pt. nā nõ neceſſi
tas ſꝫ arbitrij libertas reſpicit̃ a deo grā ſua co
operante. iuxta illud Aug. de ſpū ꝛ lrā: Juſti-
ficat̃ hõ nõ p liberā volūtatē: ſꝫ p chꝛiſti grāz.
nõ q̄ ſine volūtate ꝛ arbitrio nr̄o fiat. ſꝫ nõ eſt
ex libero arbitrio cauſante ſꝫ tm̄ ꝯſentiente. iō
Aug. Liberant̃ hoīes a malo ſola grā ꝛ pdu-
cuntur ad bonū. O q̄t ſunt tales p̄ſumptuoſi
De q̄bꝰ Eccs. viij. Sūt impij q̄ ita ſecuri ſūt
q̄ſi iuſtoꝝ facta habeant. de bono fine ſperātes
ꝛ malā vitā ducētes. cū tn̄ ſit in dubio. vt ſcri
bitur Joelis. ij. Quis ſcit ſi cõuertat̃ et igno-
ſcat de⁹. Idcirco talis p̄ſumptuoſa fiducia nõ
eſt habenda. eo q̄ dicit Grego. Timendū eſt
ne dū q̄s expectat miſericoꝛdiā inueniat iudi-
ciū ꝛ iuſticiā. H Tercia fiducia eſt vana
ꝛ defectuoſa. vt q̄ in trāſitoꝛijs mūdi ꝯfidunt
vt aliq̄ in ſapientia. De quibꝰ Aug⁹. in ſolilo
quio. Audiuimus ꝛ vidim⁹ multos ſua ſapi
entia celos aſcendiſſe. ꝛ animas in abyſſos periſ
ſe. ſicut phi q̄ ſciuerūt curſum planetaꝝ. natu

ras creaturaꝝ. de q̄ꝝ numero fuit Ariſto. de q̄
dicit Aug. ſup illud pſ̄. cxl. Abſoꝛpti ſūt iun
cti petre iudices coꝝ. vbi inquit. Ariſtoteles
oīm phoꝝ phs ſedet in inferno vbi eſt ſtridoꝛ
dentiū ꝛ flet⁹ oculoꝝ. Jō tales ſapiētes mun-
di hoꝛtat̃ chꝛiſt⁹ Lu. xi. Uide ne lumē quod
in te eſt tenebꝛe ſint. nā m̄ltociēs lumē ſapien-
tie hui⁹ mundi pducit ad tenebꝛas inferni. vt
achitofel. ij. Reg. xvij. Jō hoꝛtat̃ etiā nos do
min⁹ Hiere. ix. Hec dicit dn̄s. Nõ gloꝛietur
ſapiens in ſapiā ſua. Rõem dicit apl̄s. i. Co-
rinth. iij. Sapiā hui⁹ mōdi ſtulticia eſt apud
deū. q̄ vana eſt fiducia ipi⁹ ꝯfidentis in ſua ſa
piētia. Itē aliq̄ ꝯfidūt in ſua potētia ꝛ oppri-
mūt paupes: dicētes illud Sap. ij. Opp̄ma
m⁹ paupez iuſtū ꝛ nõ pcam⁹ viduę ꝛc̄. ſequitur.
ſit foꝛtitudo nr̄a lex iniuſticie. Circūueniam⁹
iuſtū: q̄m inutil' eſt nobꝰ ꝛ ꝯtrari⁹ eſt opibꝰ no
ſtris. Talis fuit pilat⁹ Joh. xix. dicēs. neſcis
qꝛ ptātem habeo crucifigere te: ꝛ ptātez habeo
dimittere te. de talibꝰ Amos. vi. Ue vobꝰ qui
opulenti eſtis in ſyon. ꝛ ꝯfidit̃ in mõte ſama-
rie. i. in alta potētia. cū ſcribit̃ Ecci. x. Omnis
potentat⁹ breuis vita. vt pꝫ de Alexandro. q̄
paradiſum intrare voluit. ꝛ q̄d factū eſt. dat⁹
eſt ei lapis q̄ anteq̄ꝫ fuit coopertus terra pon-
derabat vltra omne pondus auri ꝛ argēti. co-
opertus vero terra fuit leuioꝛ pluma. ꝛ ſic eſt
potentia terrenoꝝ. Iſa. xxxv. Confidis ſuper
baculū arundineū ꝯfractum. Itē aliqui con-
fidūt in diuitiarū copia: cõtra quos ſcribitur
Prouerb. xi. Qui cõfidit in diuitijs ſuis coꝛ
ruet. fatuus mercatoꝛ eſt q̄ ꝯfidit in mercimo
nijs in via ꝯſtitutis dum nõ ſunt i domo. de
quibꝰ Baruch. iij. Ubi ſunt q̄ argentum the
ſauriſant ꝛ aurū in quo ꝯfidunt hoīes. ꝛ non
eſt finis acquiſitiõis eoꝝ. ꝛ ſubdit. extermi-
nati ſunt: ꝛ ad inferos deſcenderūt. ſꝫ nudi et
inopes. ꝛ alij loco eoꝝ exurrexerūt. Job. xxvij
Diues dum doꝛmierit nihil ſecū afferet. Id-
circo talis fiducia merito eſt vana ꝛ defectuo-
ſa. qꝛ ſcribitur Eccs. i. Uidi cūcta q̄ fiunt ſub
ſole. ꝛ ecce vniuerſa vanitas ꝛ afflictio ſpirit⁹.
ꝛ ſi vniuerſa quid tunc ꝯſequimur. ſubdit ibi
dem ca. ij. Quid prodeſt homini de vniuerſo
laboꝛe ſuo ꝛ afflictione ſpirit⁹ qua ſub ſole cru
ciatus eſt. Rn̄det. Cuncti dies eius laboꝛibꝰ
ꝛ erūnis pleni ſunt. nā om̄es diuitię potentię
ꝛ ſapientię huius mundi tele aranearū com-
parant̃. De quibꝰ Iſa. lix. Non eſt q̄ inuocet
iuſticiā. neqꝫ eſt q̄ iudicet vere ſed ꝯfidunt in
nihilo ꝛ telas aranee texuerunt. ꝛ tele eoꝝ non
erunt in veſtimentū. nec opient̃ opibus ſuis.

opa eoꝝ opa inutilia. ꝛ opus iniq̃tatis in ma
nibꝫ eoꝝ. J Quarta fiducia eſt falſa ꝛ
mendacioſa: cũ quis ſperat qd̕ futurũ non eſt
ſcꝫ longã vitã quã q̃s ſibi blandit̕ dicẽs. Ad/
huc iuuenis es. longe tpe habes viuere. vtere
bonis ꝛ iocũdis in tpe iuuẽtutis. De q̃bꝫ Sa
pi. ij. Nõ pterẽat nos flos tpis. coronem⁹ nos
roſis anteq̃ꝫ marceſcãt. nullũ pratũ ſit qd̕ non
ptrãſeat luxuria nr̃a. nemo noſtrũ exors ſit lu
xurie noſtre. vbiq̃ꝫ relinquam⁹ ſigna leticie. q̃
ſi diceret. ꝛ in ſenectute ↄuertamur. talibꝫ di/
cit dñs Hiere. vij. Nolite ↄfidere in v̓bis mẽ
dacij. ꝛ ſequit̕ Ecce vos ↄfiditis vob̃ in ſmo/
nibꝫ mendacij q̃ nõ ꝑderint vobis. nã qui cõ
fidunt ſe diu viuere ꝛ in hac fiducia licentius
peccant: ſpem ſuã ponere dicunt̕ in mẽdacio.
qꝛ inter mille hoĩes vn⁹ nõ tam diu viuit q̃ꝫ
diu ſe viuere poſſe ſperat. de hac fiducia dicit̕
Sap. v. Spes impij q̃ſi lanugo eſt q̃ a ven/
to tollit̕. ꝛ tanq̃ꝫ ſpuma gracilis q̃ a ꝓcella diſ
pergitur. ꝛ tanq̃ꝫ fum⁹ q̃ a vento diffuſus eſt.
ꝛ tanq̃ꝫ mẽoria hoſpitis vni⁹ diei pretereũtis.
ſicut em̃ illa q̃ttuor ſunt vana ꝛ inutilia ꝛ va/
niora eſſe nõ poſſunt. ꝛ velociter euaneſcũt. ſic
illa fiducia de longa vita. Jſa. xxx. Dũ nõ ſpe
ratur veniet ↄtritio ei⁹. ꝛ. i. Theſ. v. Cũ dixe/
rint pax ꝛ ſecuritas: tũc repentin⁹ eis ſupueni
et interitus. ꝓpter qd̕ hortat̕ nos Auguſ. di.
Nemo de corde ſuo p̃ſumat. nemo de ſuis vi/
ribꝫ ↄfidat. qꝛ nemo ſecur⁹ in hac vita. que to
ta temptatio nomĩatur. Nã homo in hac vi/
ta eſt ſicut in domo aliena. Jõ Bern. Nõ eſt
ↄfidentie ſed pfidie in ſeipſo ↄfidere. qualẽ cõ
fidentiã habuit diues ille cui⁹ ager fruct⁹ vbe
res attulit. et dixit anĩe ſue. Anĩa mea habes
multa bona repoſita ꝛc̃. dictũ eſt ei. ſtulte hac
nocte repetent animã tuã a te. que aũt̕ ꝑ para/
ſti cui⁹ erunt. Et ſic ↄtinget oĩbꝫ qui fiduci
am ſuã in his mẽdacijs ponũt. De q̃bus Au
guſ. O inſenſati filij hoĩm q̃diu dicitis cras
cras: coruina voce deũ recipe cupiẽtes. quare
nõ modo. ꝛ quare nõ ſtatim. an neſcitis ꝛ non
intelligitis: qꝛ cras nihil eſtis: vl̕ cras minus
q̃ꝫ hodie poteſtis. iuxta illud Greg. Qui ho/
die apt⁹ nõ eſt. cras minus aptus erit. nã qui
veniã ſpopondit penitẽti. peccanti diem craſti
nũ nõ pmiſit. Jdeo Prouerb. xij. Qui confi
dit in cogitationibꝫ ſuis impie agit. Has q̃t
tuor fiducias immittit angelus ſathane cordi/
bus ſtultorũ. cui⁹ immiſſioni ↄſentire non de
bemus ſꝫ diuine inſpirationi. ꝓuerb. iij. Habe fi
duciã in dño ex toto corde tuo: ꝛ ne innitaris
prudẽtie tue. Rõ Jſa. lvij. Qui hꝫ fiduciam

mei hereditabit terrã. K Quinta fiducia
eſt ſancta ꝛ v̓tuoſa. cũ hõ oẽs potes abijcit ꝛ
ↄtemnit. ꝛ in ſolo deo fiduciã ponit. de q̃ dr̃ in
pſ. ij. Beati oẽs q̃ ↄfidũt in dño. Rõ: qꝛ ſpe/
rãtes in eũ ſua fiducia nõ fraudant̕. de q̃bꝫ pſ
xxxvi. Spera i eo ꝛ ipſe faciet ꝛc̃. Eccl. ij. Reſpi
cite filij natiões hoim. ꝛ ſcitote qꝛ null⁹ ſpera
uit in dño ꝛ ↄfuſus ẽ. Quis em̃ pmãſit i mã/
datꝭ ei⁹ ꝛ derelict⁹ ẽ. Hinc Job. iiij. Recorda
re obſecro te q̃s vnq̃ꝫ innocẽs perijt aut q̃n re
cti deleti ſunt. nã q̃nto fiducia talis in deũ eſt
fortior ꝛ audacior: tãto ſecuri⁹ ꝛ abũdãti⁹ q̃s
impetrabit qd̕ ſperat. de q̃ Bern. Tãta ẽ abun
dantia pietatꝭ vt q̃ntũ ſinũ fiducie expandere
poſſum⁹ tãtũ accepturi erim⁹. Jõ Hiere. xvij.
Bñdictus vir q̃ ↄfidit in dño: ꝛ erit dñs fidu
cia ei⁹. Pro quo ſciẽdum ↄfidere debemus in
deo de q̃ttuor. Prĩo de tpali ꝓuiſione. ſcdo de
pctõꝝ remiſſiõe. tercio de tẽptationũ ereptiõe.
q̃rto de bonoꝝ remũeratiõe. Dixi pmo hr̃e de
bem⁹ fiduciã in deo de tpali ſuſtẽtatiõe. de qua
pſ. liiij. Jacta cogitatũ tuũ i dño ꝛ ipſe te enu
triet. ꝛ Hiere. xvij. Qui ↄfidit in dño erit tan
q̃ꝫ lignũ qd̕ trãſplantat̕ ſup aq̃s qd̕ ad hũorẽ
mittit radices ſuas: ꝛ nõ timebit cũ venerit e/
ſtus. Sicut ei ex aq̃s lignũ trahit hũorẽ. ſic
de⁹ adminiſtrat victũ ꝛ amictũ vniũſis. Jõ ſcri
bit. i. Pe. v. Omnẽ ſollicitudinẽ v̓ram p̃icie
tes in eũ: nã ipi cura eſt de vob̃. Jpe eſt q̃ dicit
Mat. vi. Nolite ſolliciti eſſe ꝛc̃. ſeq̃tur. ↄſide
rate lilia agri ꝛc̃. Jſtã fiduciã ꝓuidẽtie debẽ
cape ex tribꝫ. Prĩo ex paterna ↄditiõe. ad pa
trẽ em̃ ptinet ꝓuidere filijs ſuis ſic dixit diſci
pul̕ ſuis Mat. vi. Scit em̃ pr̃ v̓r qꝛ his oĩbꝫ
indigetis. ꝛ Lu. xi. Si g̃ vos cũ ſitis mali no
ſtis bona data dare filijs v̓ris: q̃nto magis pa
ter v̓r ꝛc̃. ꝛ pſ. cij. Q̃uo miſerebit̕ pater filioꝝ.
miſert⁹ eſt dñs timẽtibꝫ ſe. Scdo fiduciã ꝓ
uidentie debem⁹ recipe ex priori euentione. qꝛ
de⁹ pus ſuſtẽtauit in ſe ↄfidẽtes. vt helyam. iij
Regũ. xvij. quẽ pauit p coruũ q̃ attulit ei pa/
nes ꝛ carnes circa torrentẽ Carith. ꝛ torrente
exiccato ſuſtentauit eũ dñs p mulierem in ſa
repta ſydonioꝝ dicens. Precepi em̃ mulieri
vidue vt paſcat te. vbi ydria farine nõ defecit.
nec lechitus olei. ſic ſimiliter pauit filios iſra/
el. Exodi. xvi. deficiente farina de egypto dedit
eis mãna de celo. de q̃ Sap. xvi. Angloꝝ eſca
nutriuiſti populũ tuum. Tercio fiduciã ꝓui
dentie debemus recipe ex liberalitat̕ diſpenſa/
tione. qꝛ nõ ſolũ rõnabilibus ſꝫ etiã irrationa
bilibus animalibus prouidet. Mat. vi. Re
ſpicite volatilia celi quomõ non ſerunt neqꝫ

meruͣt neqȝ ↄgregāt in horrea: ſȝ pr̄ vr̄ celeſtis paſcit illa. nōne vos mag᷑ pluris eſtꝪ ill᷑. Jſta fiducia tollit diffidentiā ſupflue puiſionis ꝛ ſollicitudinis. cū dr̄ p pſ. cxliiij. Aꝑis tu manū tuā ꝛc. ꝛ pſ. cxxxv. Qui dat eſcaȝ oī carni. Jpe em̄ eſt de q̄. i. Re. ij. Dn̄s pauꝑem facit et ditat. Jō puer. xi. Qui ↄfidit in diuitijs ſuis corruet. ſ. in defectū pauꝑtatis ex dīna ꝑmiſſione. ꝛ ſm̄ Amb. Dedec᷒ eſt homini curare de cibo q̄ militat dī regno. ꝛ Raban᷒. Nimia ſollicitudo cupiditatꝪ facit vt careamus neceſſarijs. L Scd̄o debem᷒ ↄfidere in dn̄o fiducia venie de pctōꝝ remiſſiōe. de q̄ ſubdit in textu. Confide fili remittunꝪ tibi peccata tua. Jſtā fiduciā debem᷒ recipe ex trib᷒. Primo ex dn̄i incarnatiōe. q2 dicit Augu. de vbis dn̄i. Qui fecit hoīem fact᷒ eſt hō ne ꝑiret qd̄ fecit. nā ꝓpter pctōres incarnat᷒ eſt. de q̄. i. Thim̄. i. Chriſt᷒ venit in hūc mūdū pctōres ſaluos facere. ꝛ Mat. ix. Nō veni vocare iuſtos ſed pctōres. Et h̄ dȝ nobis eē magna cā fiducie venie. q2 ſm̄ Aug. Si hoīes ꝑire voluiſſet de celis ad terrā nō deſcēdiſſꝫ. ꝛ Lu. ix. Fili᷒ hoīs nō venit aīas ꝑdere ſȝ ſaluare. Scd̄o iſtā fiduciā venie debem᷒ recipe ex innata miſeratione. de q̄ Grego. De᷒ cui᷒ ꝓpriū eſt miſereri ſemꝑ ꝛ ꝑcere. de q̄ dicit Mat. ix. Miſericordiā volo ꝛ nō ſacrificiū. nā ſm̄ Aug. promoꝛ eſt ad miſerandū ꝛ ad dādū q̄ȝ nos ad recipiēdū. Tercio fiduciā venie debem᷒ recipe ex patienti expectatiōe. de q̄ Jſa. xxx. Propterea expectat dn̄s vt miſereat̄ vr̄i. Jō hortatꝪ nos apoſtol᷒ Heb. iiij. Adeam᷒ cū fiducia ad thronū grãcie. Hāc fiduciā nō hn̄t deſperātes vt chaym Gen̄. iiij. Maior eſt iniq̄tas mea q̄ȝ vt veniā merear. de q̄ Bern. Mentiris chaym. maior eſt dei miſericordiā q̄ȝ quevis nr̄a miſeria. Jō tales ſunt maledicti Ecci. ij. Ve diſſolutꝪ corde q̄ nō credūt deo. iō nō ꝓtegentur ab eo. Nā dī. Aug. ſup Joh. Solū deſperatiōis crimen mederi nō pōt. ꝛ Amb. Non pōt agere pn̄iam q̄ nō ſperat indulgentiā. Quapropter hortatꝪ nos Bern. dī. Corrige tepm̄ ꝛ ſpera indulgentiā. nulla eſt culpa q̄ nō hȝ veniaȝ.

M Tercio debem᷒ hr̄e in deo fiduciā de tēptationū ereptiōe. de q̄ pſ. xc. Jn me ſperauit liberabo eū ꝛc. Et iteꝝ ibidē. Clamauit ad me ꝛ ego exaudiā eū: cū ipo ꝛc. Hanc fiduciaȝ debem᷒ cape ex trib᷒. Prio ex hoſtiū depreſſiōe. Joh. xvi. Cōfidite q̄m̄ ego vici mūdū. ꝛ nō ſolū mundū vicit: ſȝ etiā diabolū Joh. xij. Nūc ꝑnceps hui᷒ mūdi eÿcietꝪ foraſ. ita q̄ dic Hiero. Debilis ē hoſtis: nō pt̄ vincere niſi volētē.

Scd̄o ex adiutorij diuini ꝑmiſſiōe. de q̄ Hebre. xiij. Jpe dixit. nō te deſerā neqȝ derelinquā nā celū ꝛ terra traſibūt: vba eius nō traſibūt. Lu. xxi. Jō ↄfidēter cū pſ. cxvij. dicam᷒. dn̄s mihi adiutor. non timebo q̄d faciat mihi hō. Tercio illā fiduciā debem᷒ recipe ex diuine bonitatis diſpoſitiōe. Nam tāta ē dei bonitas q̄ menſurat pondus tribulatiōis ſm̄ vires vniuſcuiuſqȝ hoīs. de q̄. i. Cor. xv. Fidel᷒ de᷒ qui nō patietꝪ vos temptari ſupra id qd̄ poteſtis. ſȝ faciet etiā cū temptatiōe ꝓuentū vt poſſitis ſuſtinere. N Quarto debem᷒ ↄfidere ī domino in fiducia glīe de oīm bonoꝝ remuneratione. de q̄ Heb. x. Nolite amittere ↄfidentiā veſtrā q̄ magnā hȝ remuneratiōnē. de q̄ Sapi. iij. Qui ↄfidūt in illo intelligēt veritatem. ſcȝ illā. de q̄ Joh. xiiij. Ego ſum via vitas ꝛ vita. via in exilio. vitas in ꝑmiſſo. vita in pmio Hanc fiduciā glīe debem᷒ recipe ex trib᷒. Primo ex ↄuentiōe. nā ↄuenit nos ꝑ denario diurno ꝛc. Mat. xx. Cōuentione facta ex denario diurno ꝛc. Quia dr̄ Sap. iij. Bonoꝝ laboꝝ glīoſus eſt fruct᷒. Scd̄o ex ꝓphetica ꝑmiſſiōe. de q̄ pſ. lxxxiij. Gratiā ꝛ glīam dabit dn̄s. ꝛ Jſa. lxiiij. Oculus nō vidit ꝛc. expectātib᷒. Tercio fiduciā glorie debemus recipe ex chriſti paſſiōe. de q̄ Heb. x. Habem᷒ fiduciā in introitu ſctōꝝ in ſanguie chriſti. Dicit nanqȝ Grego. Premiū vtutis erit ipe q̄ dedit vtutem. Jdcirco nō in noſtrꝪ meritis ſȝ in meritꝪ paſſiōis ieſu chriſti debem᷒ ↄfidere vt poſſim᷒ ſaluari. De q̄ Bern. ſup Cāti. Dn̄e ſcio me nequaqȝ poſſe peruenire ad te niſi adiutus a te.

O Nota vt noſtra ↄfidētia in deū habita nō fruſtretꝪ. ad h̄ reqrunꝪ ſeptē. Prio requiritur vt habeam᷒ puritatē ↄſcie. nā citatꝰ ad iudiciū nō vadit cū fiducia ſi ſentit ſe iniuſtū: ſed ſi iuſtum ſe ſentit vadit ſecurus. i. Joh. iij Si coꝛ noſtrū nō rephenderit nos fiduciam habem᷒ ad deū. de q̄ Sene. Nihil ita timidū facit animū ſicut rephenſibilis ↄſcīa. ſȝ ↄſcientia pura cauſat ſecuritatē. Sap. xvij. Cuȝ ſit em̄ timida nequicia data eſt in omniū ↄdemnationē. Scd̄o aſperitatē penitētie. ſi em̄ laborantes ocioſe ſtetiſſent in vineā miſſi: nō ſecure poſtularent preciū. Matth. xx. Voca operarios ꝛc. nā opātib᷒ datur premiū. ij. Theſ. iij. Si q̄s nō vult operari nec manducet. pſ. cxxvij. Labores ma. tu. ꝛc. Mgr̄ in. iij. dī. xxvi. ca. i. dī. Spes eſt certa expectatio future beatitudinis ꝓueniēs ex dei gra ꝛ meritꝪ pcedētib᷒. nā ſine meritꝪ ſpare nō eſt ſpes ſȝ preſumptio. Jō pſ. xxxvi. Spera in dn̄o ꝛ fac bonū,

Grego. Dũ opus pficit̃ p̃mij. fiducia creſcit.
Tercio vt fiducia nr̃a nõ ſit fruſtra hr̃e debe/
mus pietatẽ elemoſyne. nã aduenĩẽte dño dũ
nõ inuenit hoſpitiũ apud te. q̃d faciet cuȝ ve
neris ad euȝ. dicit em̃ Chriſ. ſup Mat. q̃d a
deo recipies cũ deo nihil dediſti. ſed dicet tibi.
Eſuriui ꝛ nõ dediſti mihi mã. hoſpes eram et
nõ colle. me. Ite maledicti in ig. e. Jõ hortat̃
nos ſaluatoꝛ Lu. vi. Date ꝛ dabit̃ vob. nã do
nũ elemoſyne opabit̃ fiduciã glie Thob. iiij.
Fiducia magna erit corã ſummo deo elemoſy
na. Quarto debem⁹ hr̃e charitatẽ beniuolẽtie.
nã hõ ꝯfidit de amico nõ de inimico. Ideo. i.
Joh. iiij. In h̃ pfecta eſt charitas dei nobiſcũ
vt fiduciã habeam⁹. Gre. Qui pl⁹ diligit pl⁹
pſumit. Eſt em̃ naturale q̃ aĩalia q̃ abundãt ĩ
caloꝛe ſunt audacia vt canes ꝛ leones. ſȝ anĩa
lia frigida ſũt pauida vt lepoꝛes ꝛ catti. ꝛ Phi
loſophus in ethicis. Senes puſillanimes ſũt
ꝛ male ſpei. econuerſo ĩo iuuenes ſunt magna
nimes ꝛ bone ſpei ppter caloꝛẽ. ꝛ ſic hñtes cha
ritatis caloꝛẽ magna pñt de deo ꝯfidere. vt ma
ria ꝛ martha confiſe ſunt de ſuſcitatiõe lazari.
Joh. xi. Dñe: ecce quẽ amas infirmat̃. Nã ſi/
ne charitate nõ eſt hñda fiducia glie. vñ Am
bro. Sicut ſine via nullus puenit q̃ tẽdit. ſic
nec ſine charitate. Bern. Charita ſaudet ma/
gna petere: ꝛ ad deũ ſuã fiduciã eleuare. Qui/
to debem⁹ hr̃e timiditatẽ reuerẽtie. nã ciuitas
q̃ ſemp rebellis eſt dño ꝛ nõ timuit eũ nec obe
diuit ei. nõ põt hr̃e fiduciã alicui⁹ honoris ſi/
ue doni. ſic illi q̃ nõ ſunt timẽtes deũ. q2 ſcribi
tur puer. xiiij. In timoꝛe dñi fiducia fortitu/
dinis. ꝛ pſ. cxliiij. Voluntatẽ timentiũ ſe faci/
et ꝛc. Jõ hortamur Ecci. ij. Qui timetis dñm
ſperate in illũ. ꝛ in oblectationẽ veniet vob mi
ſericoꝛdia. Sexto debem⁹ hr̃e ſtudioſitatẽ do
ctrine. nã ſcolaris q̃ neſcit doctrinã mgr̃i nõ hȝ
fiduciã eũ accedẽdi. Jõ docemur puerb. xxij.
Appone coꝛ tuũ ad doctrinã meam. ꝛ ſeq̃t̃. vt
ſit in dño fiducia tua. dicit em̃ ſaluatoꝛ Luc.
ix. Qui me erubuerit ꝛ meos ſmones: hũc fi/
lius hoĩs erubeſcet. Septio hr̃e debem⁹ firmi
tatẽ pſeuerãtie. nã miles q̃ nõ fugit de prelio ſi
firmiter ſteterit fiducial̃r ad dñm redit. ꝛ ſic bõ
pſeuerãs in bono. Ad q̃d hortamur. i. Joh. ij
Manete ĩ eo vt cũ apparuerit habeam⁹ fidu
ciã. ꝛ nõ ꝯfundamur ab eo in aduẽtu ei⁹. naȝ
ſcribit̃ Lu. ix. Nemo mittẽs manũ ſuã ꝛc. ſed
q̃ pſeuerauerit vſq̃ in finẽ h̃ ſalu⁹ erit Matt.
x. ꝛ. xxiiij. Ideo Grego. Incaſſum bonũ agit̃:
ſi ante terminũ vite deſeratur.

De eadẽ dñica. Sermo. CLXI.

T quid cogita v tis mala ĩ coꝛdib⁹ vr̃is. Mat. ix.

P Iſta eſt ſcd̃a ps pncipal̃
iſti⁹ euãgelij in q̃ innuit̃ maifeſtatio diuĩe vtu
tis. nã nr̃a ꝯgnitio oꝛtũ hȝ a ſenſu. Ro. i. In/
uiſibilia dei p ea q̃ facta ſunt ĩtellecta ꝯſpiciũt̃
Et ſic xp̃s in eo q̃ ppalauit coꝛdiales cogitati
ones maifeſtauit diuinã ṽtutẽ: q2 ptinet ad deũ
cognoſcere cogitatões. i. Reg. xvi. Hõ videt
ea q̃ parẽt: de⁹ aũt intuet̃ coꝛ. Jõ ad oñdendũ
ſe verũ deũ arguebat coꝛdiũ cogitatiões dicẽs
Ut q̃d cogitatis mala ĩ coꝛdib⁹ vr̃is. dic̃ nã/
q̃ Hiero. ad demetriadẽ ṽginẽ. Eſt tutiſſimũ
atq̃ pfectũ vt anim⁹ aſſueſcat diſcernere cogi
tatiões ſuas. vt bonas alat. malas occidat. q2
fons boni cogitatio bona. fons mali cogitatio
mala. Notãdũ ſm̃ Ruptũ holgot ſup librũ
Sap. Cogitatiões ſunt multiplices. Prime
ſunt ocioſe ꝛ neglecte: q̃ doꝛmiẽte rõe pter intẽ
tionẽ nr̃am ĩ coꝛde diuſis imaginatiõib⁹ vo/
lutant̃. de q̃ pſ. xciij. Dñs ſcit cogitatiões ho/
minũ: q̃m vane ſunt. Iſte ſunt abijciẽde. nec
in eis diu ẽ morãdũ. q2 di. Bern. Tã facile ẽ
eas reijcere ſic̃ recipe in aĩa. ꝛ ſunt repellende.
Pr̃io q2 inutiles. Iſa. lix. Cogitatões eoꝛũ co
gitatiões ĩutiles. Scd̃o ſunt repellẽde q2 cau
ſant pditiõeȝ tp̃is. q2 di. Caſſio. ſup illud pſ
xxxix. Et coꝛ meũ dereliq̃t me. Quocũq̃ tpẽ
noueris te de deo cogitaſſe illd̃ tp̃s cogita tep
didiſſe. Tercio ſi hõ moꝛat̃ in eis traſferũt ad
turpia. Vñ Bern. Dũ ocioſa tanq̃ mĩma nõ
ſpernim⁹ interdũ labimur ad turpia ꝛ inhone
ſta. Jõ hortat̃ nos Hiero. Nũq̃ vagis cogi/
tatiõib⁹ pateas: q̃ ſi in aĩo ſederint dñabunt̃
tui: ꝛ adducẽt te ad delictũ maximũ. diabolus
em̃ in expugnatiõe aĩe vtit̃ duplicib⁹ inſtru
mentis. ſ. paruis et magnis: ppendit nanq̃ q̃
groſſam ſuggeſtionẽ nõ recipes. Jõ ſicut par
uulus latrunculus p feneſtrã mittit̃ vt maioꝛi
bus latronib⁹ ſeras aptat. ita diabol⁹ paruas
cogitatiões imittit. ꝛ ſi ille p negligentiam ad
mittunt̃ trahũt mentẽ ad malũ ꝯſenſum. Jõ il
le dicit̃ beat⁹ q̃ ſtatim dũ incipit cogitare tur/
pia interficit cogitat⁹. pſ. cxxxvi. Beatus qui
tenet. ꝛ alli. par. ſu. ad pe. Q Scd̃e cogi/
tatiões ſunt crimioſe ꝛ infecte. ſ. q̃ ſunt d̃ his
que in ſe ſunt pc̃ta moꝛtalia. De his dic̃ Hu
go eſt diſtinguendũ. quia ſiunt multis modis
Primo ſine om̃i delectatiõe. q̃ſi vent⁹ flãs ꝛ ſi
ne ꝯſenſu: ꝛ ſic nullũ cauſant dãnũ. ſȝ p reſiſtẽ
tiã hõ meret̃. De q̃ Greg. in moꝛal. Tunc ad